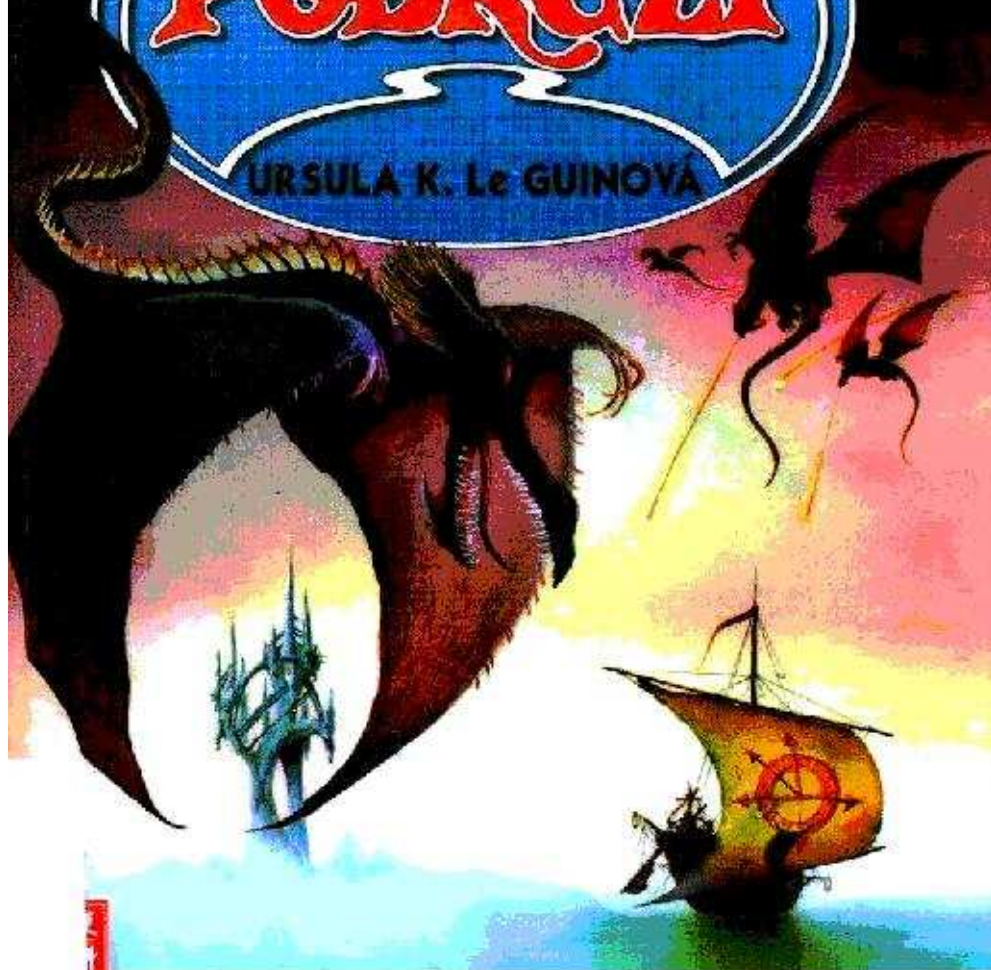

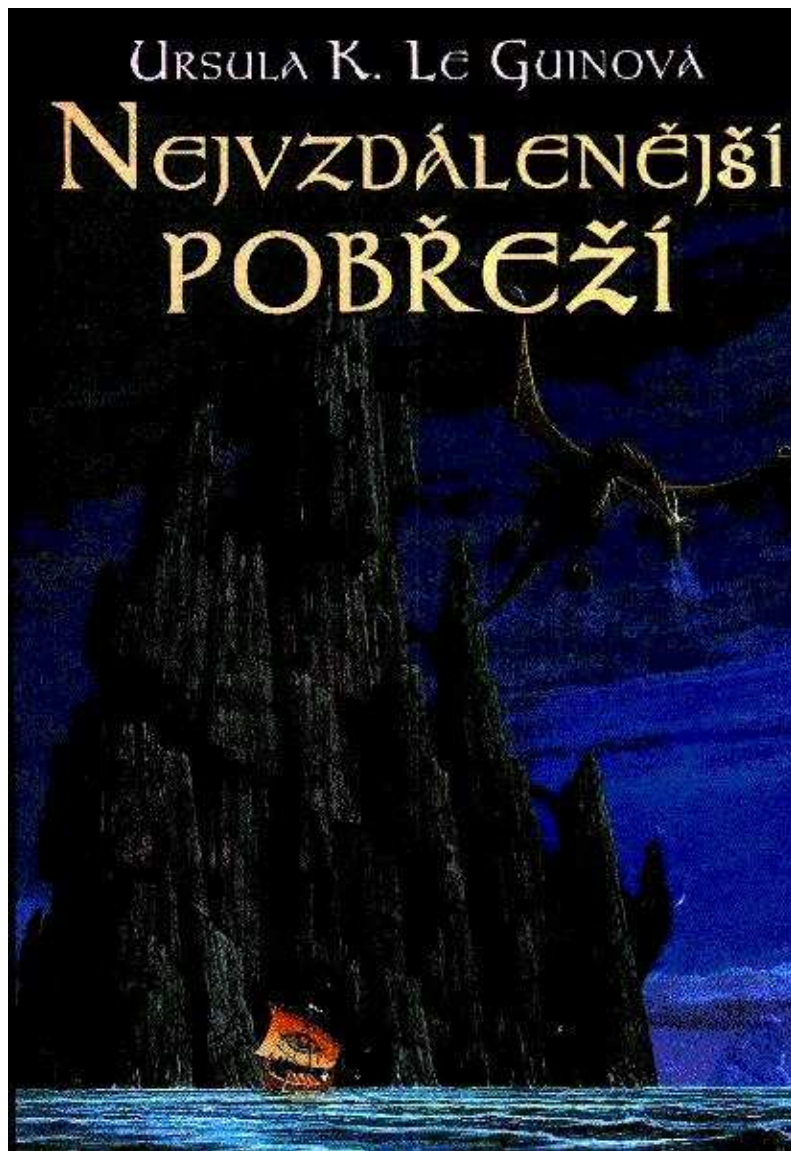
NEJVZDÁLENEJŠÍ PEBŘEZÍ

URSULA K. Le GUINOVA

URSULA K. LE GUINOVA

NEJVZDÁLENĚJŠÍ POBŘEŽÍ

nejvzdálenější pobřeží

URSULA K. Le GUINOVÁ

Albětě, Karolině a Theodorovi

Z anglického originálu „The Farthest Shore“
vydaného nakladatelstvím Atheneum, New York v roce 1972
přeložila Irena Příbylová.
Obálka, ilustrace a grafická úprava Karel Soukup.
Vydalo vydavatelství AF 167 v Brně roku 1995
jako svou 19. publikaci.
Odpovědný redaktor Jan 'Jam' Oščádal.
Jazyková redakce Jana Srbová a Irena Skácelová.
Technická redakce Miroslav Dvořák.
Sazba DaTaPrint Brno.
Tisk SPEKTRUM Brno.
Náklad 4 000 výtisků.
Vydání první. Brno 1995.
TS 13/34.
ISBN 80-85384-18-3
Doporučená cena 109,- Kč

Jeřáb

Přes mladé listí jasanu a jilmu prosvítalo na Nádvoří fontány březnové slunce a voda stříkala a padala střídavě stínem a jasným světlem. Kolem nezastřešeného nádvoří se tyčily čtyři vysoké kamenné zdi. Za nimi byly místnosti a dvory, průchody, chodby, věže a nakonec těžké vnější hradby Velkého domu rokeského, které vydrží jakýkoli nápor války, zemětřesení nebo samotného moře, protože je tvořil nejen kámen, ale také nezlomné kouzlo. Neboť Roke je Ostrov moudrých, a Velký dům je školou a centrem kouzelnictví. Ústředním místem Domu je malý dvůr daleko ode zdí, kde si hraje fontána a stromy jsou vystaveny dešti, slunci a svitu hvězd.

Nejbližše fontány stál vzrostlý jeřáb, který svými kořeny podryl a roztrhal mramorový chodník. Praskliny vyplnily žíly jasně zeleného mechu, jenž prorůstal z travnaté plochy kolem nádrže. Na pahrbku z mramoru a mechu seděl hoch a pohledem sledoval, jak z prostřední trysky fontány stříká voda. Byl již téměř mužem, ale dosud zůstal chlapcem; byl štíhlý a skvostně oblečený. Jeho jemně tvarovaný a nehybný obličej vypadal jako odlitý ze zlatého bronzu.

Asi patnáct stop za ním pod stromy na druhé straně trávníku stál muž, i když se v tom mihotání stínů a teplého světla chvílemi mohlo zdát, že tam nikdo není, avšak byl tam, nehybný muž v bílém, a sledoval hochu, který hleděl na fontánu. Kromě nekonečné písně vody nebylo nic slyšet a kromě hry listů se nic nepohnulo.

Muž vykročil. Vítr rožky val čerstvě rozevřené listy jeřábu. Chlapec vyskočil na nohy, pružný a poplašený. Obrátil se k muži a uklonil se mu. „Můj pane Arcimágu,“ řekl.

Muž se zastavil před ním, vzpřímený a statný, zahalen pláštěm a kápí z bílé vlny. Měl snědou tvář s jestřábím nosem, na líci staré jizvy. Pohled měl jasný a pronikavý. Přesto mluvil jemně. „Tady na Nádvoří fontány se příjemně sedí,“ řekl a předešel tím chlapcovu omluvu:

„Cestuješ z daleka a nestačil sis odpočinout. Jen se posad.“

Poklekl na obrubu nádrže z bílého kamene, vystřel ruce ke kruhu jiskřivých kapek, které padaly z horní mísy, a nechal vodu protékat mezi prsty. Chlapec se zase posadil na vzduté dlaždice. Chvíli mlčeli.

„Jsi synem Prince eniadského z Eniadu,“ řekl Arcimág, „dědicem Knížectví morredského. V celém Zeměmoří neexistuje starší a vybranější rod. Viděl jsem na jaře eniadské sady a zlaté střechy Berily... Jak ti říkají?“

„Říkají mi Arren.“

„To slovo nejspíš pochází z vašeho nářečí. Co znamená v naší obecné řeči?“

Chlapec řekl: „Meč.“

Arcimág přikývl. Opět bylo ticho, pak řekl chlapec, ne drze, ale plaše: „Myslel jsem, že Arcimág zná všechny jazyky.“

Muž zavrtěl hlavou a díval se na fontánu.

„A všechna jména...“

„Všechna jména? Jenom Segoy, který vyřkl První slovo a vyzvedl ostrovy z hlubokého moře, znal všechna jména. Abys věděl,“ a na Arrenův obličej dopadl bystrý, zkoumavý pohled, „kdybych potřeboval znát tvé opravdové jméno, znal bych je. Ale nepotřebuji to. Budu ti říkat Arrene; já jsem Krahujec. Řekni mi, jaká byla cesta?“

„Moc dlouhá.“

„Vál špatný vítr?“

„Vál dobrý vítr, ale zpráva, kterou přináším, je špatná, pane Krahujče.“

„Tak ji vyslov,“ pravil Arcimág sice vážně, ale zdálo se, že jen ustoupil dětinské netrpělivosti. A zatímco Arren

mluvil, hleděl dál na průsvitnou clonu vodních kapek padajících z horní mísy do spodní nádrže, a přestože mu naslouchal, jako by slyšel mnohem víc než pouhá chlapcova slova.

„Víte, pane, že můj otec, princ z morredského rodu, je čarodějem, protože v mládí strávil rok zde na Roke. Má určitou moc a znalosti, přesto však své umění používá zřídka, protože se věnuje vládě a řízení svého království, spravování měst a záležitostem obchodu. Naše loďstvo vyjíždí také západním směrem, dokonce až na Západní dálavy, obchoduje se safíry, volskými kůžemi a cínem. Začátkem letošní zimy se jeden námořní kapitán vrátil zpět do Berily s příběhem, který se dostal k uším mého otce, takže si pro toho muže poslal, aby ho slyšel vyprávět.“ Chlapec mluvil rychle a sebejistě. Byl bezpochyby vychován uctivými a zdvořilými lidmi.

„Námořní kapitán vypověděl, že na ostrově Narveduen, což je nějakých pět set mil lodních délek od nás, už nepůsobí kouzlo. Říkal, že tam čary neměly žádnou moc a kouzelná slova byla zapomenuta. Můj otec se ho ptal, zda všichni čarodějové a čarodějky ten ostrov opustili. Odpověděl, že ne, nějakí kouzelníci tam byli, ale už nečarovali, dokonce ani obyčejné kouzlo na spravení konvice nebo nalezení ztracené jehly nepoužívali. Když se můj otec zeptal, zda byl narveduenský lid zděšený, odpověděl kapitán opět, že ne, že se zdálo, jako by si toho lidé nevšimli. A vskutku, pokračoval, viděl, že trpí mnohými nemocemi, že jejich podzimní úroda je slabá, a přesto se zdálo, že jim to nevadí. Byl jsem u toho, když s Princem mluvil, a pravil: „Byli jako nemocní, jako člověk, kterému oznámí, že do roka zemře, ale on si řekne, že to není pravda, že bude žít navěky. Chodí a nedívají se kolem sebe... Když se vrátili další obchodníci, opakovali stejný příběh: Narveduen se stal chudou zemí a ztratil kouzelnické umění. Ale to vše byly pouhé historky z Dálav, které jsou vždy podivné, jen můj otec se nad nimi zamyslel.“

A potom na Nový rok, na svátek Jehňátek, který v Eniadu slavíme, když ženy pastýřů přinesou do města prvorozená jehňátka, určil můj otec kouzelníka Kořána, aby nad nimi vyslovil kouzlo růstu. Ale Kořán se vrátil do královské síně celý nešťastný, rozložil své náčiní a řekl: „Můj pane, nemohu pronést žádná kouzla. Zapomněl jsem všechna slova a formulky.“ Tak šel na tržiště můj otec sám a vyřkl kouzla, aby mohla být slavnost dokončena. Toho dne večer jsem ho viděl, když se vracel do paláce, byl zachmuřený a unavený. Pravil:

„Pronesl jsem sice jakási slova, ale nevím, zda něco znamenají.“ A opravdu, letošního jara ovce při rození jehňat umírají, mnoho mláďat se narodí mrtvých a některá jsou... znetvořená.“ Chlapec sebou trhl, když řekl to slovo, polkl a jeho tichý, dychtivý hlas zmlkl. „Viděl jsem je,“ dodal a znovu se odmlčel.

„Můj otec věří, že narveduenský příběh i to, co se stalo u nás, dokazuje, že v naší části světa pracuje nějaké zlo, a proto si žádá radu Moudrých.“

„Poslal-li tebe, znamená to, že jeho žádost je naléhavá,“ řekl Arcimág. „Jsi jeho jediný syn a cesta z Eniadu na Roke není krátká. Co ještě víš?“

„Jen nějaké povídky stařen z hor.“

„Co ty stařeny říkají?“

„Že všechny věštby, které čtou čarodějky z kouře a vodních hladin, jsou zlé a že se jejich lektvary lásky míjejí účinkem. Ale ony nemají opravdovou kouzelnou moc.“

„Předpovídání budoucnosti a lektvary lásky nejsou zvlášť důležité, ale těm stařenám stojí za to naslouchat. Mistři rokeští svou zprávu pochopitelně uváží. Ale nevím, Arrene, jakou radu dají tvému otci, protože Eniad není první země, z níž takové zprávy přišly.“

Arrenův výlet na sever, kolem velkého ostrova Havnor a Vnitřním mořem na Roke, byl jeho první plavbou. V těch minulých týdnech poprvé spatřil jiné kraje než svou rodnou zem, uvědomil si vzdálenosti a rozdíly mezi nimi a teprve pak pochopil, že za příjemnými vrchy Eniadu leží ohromný svět, v němž žije mnoho lidí.

„Odkud přišly další?“ zeptal se trochu vystrašeně, neboť doufal, že domů na Eniad přiveze okamžitou pomoc.

„Nejdřív z Jižní dálavy. Později dokonce z jihu Souostroví, z Wathortu. Lidé říkají, že se na Wathortu už nedějí žádná kouzla. Té zemi dlouho vládli vzbouřenci a piráti, a když dnes promluví jižanský obchodník, musí to být lhář, a proto by se tomu dalo těžko uvěřit, kdyby ten příběh nebyl pokaždé stejný: Pramen kouzel vyschl.“

„Ale tady na Roke -“

„Tady na Roke jsme nic takového nepocítili. Jsme tu chráněni od bouří a změn a smůly. Snad příliš dobře chráněni. Co budeš dělat teď, princí?“

„Nevrátím se na Eniad dřív, dokud nebudu vědět, jakou má to zlo podstatu a jak mu lze čelit.“

Arcimág se na něj ještě jednou podíval a tentokrát, navzdory výchově, Arren svůj pohled odvrátil, aniž věděl proč. V pohledu těch tmavých očí nebylo nic nemilého. Byl nezaujatý, chladný, soucitný.

Všichni v Eniadu vzhlíželi k jeho otci, a on byl synem svého otce. Žádný člověk se na něj nikdy nedíval tímto způsobem, ne jako na prince eniadského, syna vládnoucího Prince, ale jako na pouhého Arrena. Nelíbilo se mu pomyšlení, že se vyhnul Arcimágovu pohledu, ale přesto se s ním nedokázal střetnout. Jako by se svět ještě víc zvětšil, takže se nejen Eniad propadl do bezvýznamnosti, ale s ním i on sám. Jako by v očích Arcimága byl jen malou postavičkou v ohromné rozloze země obklopených širým mořem. A nad tím vším se vznášela temnota.

Seděl tam a vytrhával z prasklin mramorových dlaždic bujný mech - a najednou uslyšel svůj hlas, který se mu teprve nedávno usadil na hlubších tónech, jak slabě a chraplavě říká: „Ale půjdu, kam rozkážete.“

„Máš povinnosti k otci, ne ke mně,“ řekl Arcimág.

Arren zvedl hlavu. Náhle uviděl Arcimága v jeho pravé velikosti ~ největšího kouzelníka Zeměmoří, který zakryl Černou studnu na Fundauru, získal prsten Erreth-Akba z hrobek Atuánu a vybudoval mořskou hradbu Neppu s dobrými hlubokými základy; mořeplavce, který znal všechna moře od Astowellu po Selidor; jediného žijícího Drakopána. A teď klečel tady vedle fontány, už ne mladý, a jeho hlas zněl tiše a jeho oči byly hluboké

jako noc.

Arren si spěšně klekl na obě kolena. „Můj pane," řekl zajíkávě, „dovolte mi, abych vám mohl sloužit."

Jeho sebejistota zmizela, tváře mu zalila červeň a hlas se trásl.

Po boku měl meč v pochvě z nové kůže se zlatým a rudým krumplováním, meč sám však byl jednoduchý, s rukojetí z již zašlého postříbřeného bronzu. Ve spěchu jej vytasil a nabídl rukojeť Arcimágovi jako vazal svému princovi.

Arcimág nenatáhl ruku, aby se meče dotkl, jen na něj pohlédl, pak zvedl oči k Arrenovi. „Patří tobě, ne mně," řekl. „A ty nikomu nesloužíš."

„Můj otec mi dovolil zůstat na Roke, dokud nezjistím podstatu oné zloby a nepřiučím se nějaké dovednosti - nic neumím, nemám žádnou moc, ale mezi mými předky byli mágové... Kdybych se mohl něčemu naučit a být vám užitečný -"

„Dříve než se tví předci stali mágy," řekl Arcimág, „byli králi."

Zvedl se, tiše a rázně přistoupil k Arrenovi, vzal ho za ruku a přinutil vstát. „Děkuji za nabídku tvých služeb, a přestože ji nemohu přijmout nyní, snad bych mohl, až se o těchto věcech poradíme. Nabídka šlechtěného ducha se neodmítá lehce. Ani meč potomka Morredova se lehce neodsouvá... Teď jdi. Mladík, který tě sem přivedl, dohlédne, aby ses najedl, vykoupal a odpočinul si. Tak běž." Dotkl se Arrenových zad a postrčil ho s důvěrností, kterou si dosud nikdo nedovolil a kterou by mladý princ nesnesl od nikoho jiného, avšak Arcimágův dotek vnímal jako vyznamenání. Arren byl naplněn obdivem.

Byl to živý hoch, těšily ho sportovní dovednosti těla a cvičení ducha a byl na sebe pyšný, neboť již nejednou prokázal své schopnosti při plnění povinností, které nebyly ani lehké ani jednoduché. Přesto ho nic z toho nikdy zcela neuchvátilo. Všechno se mu zdálo snadné a lehce to zvládal; byla to jen hra - a on si tak rád hrál. Ale nyní byl do hloubky zasažen, ne hrou nebo snem, ale pocitem cti, jakéhosi nebezpečí, ale i moudrosti, tím zjizveným obličejem, tichým hlasem a stiskem snědé ruky, jejíž moci se nezalekl, ani tisové hole s chlazeným povrchem a Ztracenou runou králů zasazenou do černého dřeva.

Teď najednou udělal první krok ven z krajiny dětství, aniž by se ohlížel nebo hleděl před sebe, bez rozmyslu a celým svým srdcem.

Zapomněl na zdvořilé rozloučení a rozběhl se k průchodu - neohrabaně a poslušně, celý rozzářený. Arcimág Ged se za ním díval.

Ged chvíli postál pod jasanem u fontány, potom zvedl obličej k obloze zalité sluncem. „Příliš ušlechtilý posel na tak špatnou zprávu," řekl polohlasně, jako by mluvil k fontáně, která dál zurčela svým vlastním stříbrným jazykem, a chvíli jí naslouchal. Potom zamířil k průchodu, který Arren neviděl a který mohlo spatřit jen velmi málo očí bez ohledu na to, z jaké dálky se dívaly, a řekl: „Mistře Dvevníku."

Objevil se malý muž neurčitého věku. Mladý nebyl, takže by ho člověk mohl nazvat starým, ale to slovo se k němu nehodilo. Měl vyschlý obličej barvy slonoviny a příjemný úsměv mu do tváří vyryl dlouhé vrásky. „Co se děje, Gede?" řekl.

Byli sami a Dvevník byl jedním ze sedmi lidí na světě, kteří znali Arcimágovo pravé jméno. Těmi dalšími byli Mistr Jmenovač z Roke a Ogion Tichý, čaroděj z Re Albi, který dal před dávnou dobou Gedovi na hoře Gontu jméno; Bílá Paní z Gontu; Tenar s Prstenem;

dále vesnický čaroděj zvaný Hrách z Iffishe, pak tesařova manželka, rovněž z Iffishe, matka tří děvčat, nedotčená čarováním, ale moudrá v ostatních věcech, která se jmenovala Žebříček. A konečně na druhé straně Zeměmoří dva draci: Orm Embar a Kalessin.

„Měli bychom se dnes v noci sejít," řekl Arcimág. „Vyhledám Skladebníka. A pošlu pro Kurremkarmerruka, aby pro jeden večer odložil své papíry, dal volno studentům a přišel za námi, ať už v jakékoli podobě. Vezmeš si na starost ostatní?"

„Zajisté," řekl Dvevník, usmál se a byl pryč.

Také Arcimág zmizel. A fontána si v jarním slunci povídala pro sebe, klidně a bez přestání. Někde na západ od Velkého domu rokeského, ale mnohdy také směrem na jih, lze výjimečně spatřit Imanentní háj. Na mapách pro něj není místa, nevede k němu žádná cesta. Dojde tam jen ten, kdo ví jak. Ale může se stát, že učedníci, lidé z města a rolníci občas zdaleka zahlédnou les plný vysokých stromů, jejichž svěží listí má zlatavý nádech. A má se za to, že se Háj záhadným způsobem pohybuje. Ale to je omyl, neboť Háj je neměnný. Jeho kořeny jsou samotnými kořeny bytí. Pohybuje se vše ostatní.

Ged kráčet z Velkého domu přes pole. Sňal plášť, protože slunce stálo nad hlavou. Rolník orající hnědou půdu zvedl ruku na pozdrav a Ged odpověděl stejně. Vzduchem poletovali zpěvaví ptáci. Na úhorech a vedle cest začínaly kvést jiskřivky.

Vysoko na obloze kroužil dravec. Ged vzhlédl a opět zvedl ruku. Zašuměly perutě, pták k němu slétl a žlutými pařáty se zachytil na nastaveném předloktí. Nebyl to krahujec, ale velký světlehnědý ro-keský jestřáb. Podíval se na Arcimága z boku jedním jasným zlatým okem, potom klapl zahnutým zobanem, otočil hlavu a pohlédl na něj i druhým. „Neohrožený," řekl Arcimág v jazyce Stvoření.

Velký jestřáb mávl křídly, zesílil stisk pařátů a zíral dál.

„Tak leť, bratře, Neohrožený!"

Rolník o kus dál na poli zahlédl loni na podzim Arcimága, jemuž na paži usedl dravec, ale když po chvíli zvedl hlavu, nebyl tam už člověk a pták, ale dva krahujci kroužící ve větru.

Tentokrát se na ně sedlák pozorně díval, avšak pták se vznesl do výšky a muž pokračoval v cestě přes rozblácené pole.

Arcimág vstoupil na stezku vedoucí k Imanentnímu háji, která byla vždy rovná a přímá, bez ohledu na to, kolikrát se svět kolem ní otočil, a šel po ní, až dorazil do stínu stromů.

Kmeny některých stromů byly mohutné. Teprve když je člověk viděl, konečně uvěřil, že se Háj nepohybuje. Tyčily se jako prastaré věže zešedlé věky, jejich kořeny vězely hluboko jako kořeny hor. I když těm nejstarším už řídlo listů a usychaly větve. Nebyly nesmrtelné. Mezi obry rostly mladé stromky, vysoké a bujné s jasně zelenými listy, a jemně olistěné proutky semenáčků ne vyšší než děvčátko.

Zem pod stromy byla měkká a vydatně nasycená dějícími listy. Rostly v ní kapradiny a drobné lesní křoviny, les však tvořil jen ten jeden druh stromů, pro který hardický jazyk Zeměmoří neměl žádný název. Vzduch pod větvemi voněl vlhkou prstí a chutnal jako pramenitá voda.

U polomu, kde před lety padl obrovitý kmen, potkal Ged Mistra Skladebníka, který žil v Háji a zřídka z něj vycházel. Jeho máslově žluté vlasy prozrazovaly, že nebyl ze Souostroví. Od návratu ztraceného prstenu Erreth-Akba ustali barbaři z Kargadu v loupežných nájezdech a dohodli se s Vnitřními zeměmi na obchodních smlouvách a míru. Nebyl to přátelský lid a držel se stranou. Ale čas od času přijel na západ osamělý mladý bojovník nebo kupecký syn, jehož sem táhlo dobrodružství nebo touha naučit se kouzlit. Takový byl Mistr Skladebník před deseti lety, mladý divoch z Karego-At ozdobený rudými pery a opásaný mečem. Jednoho deštivého rána dorazil na Gont a řekl Dveřníkovi pánovitě lámanou hardštinou: „Já přijít se učit!“ A nyní z něj byl tento vysoký a jemný muž s dlouhými světlými vlasy a podivnými zelenými očima, Mistr Skladebník ze Zeměmoří.

Možná také znal Gedovo jméno, a pokud ano, nikdy je nevyslovil. Mlčky se v tom zlatavě zeleném světle pozdravili.

„Na co se díváš?“ zeptal se Arcimág a ten druhý odpověděl: „Na pavouka.“

Mezi dvěma vysokými stébly trávy si tam pavouk usoukal síť, nádherný zavěšený kruh. Stříbrná vlákna zachycovala sluneční světlo. Uprostřed číhal černý pavouk, ne větší než zřítelnice lidského oka.

„Také on je Skladebník,“ řekl Ged při pohledu na pavučinu.

„Co je na tom špatného?“ zeptal se mladší muž.

Zdálo se, jako by je kulatá síť s černým středem pozorovala.

„Síť, kterou tkáme my lidé,“ odpověděl Ged.

V tomto lese nezpívali ptáci. Pod poledním sluncem bylo ticho a horko. Nad nimi se tyčily mohutné stromy.

„Přišlo slovo z Narveduenu a Eniadu. Totéž.“

„Jih a jihozápad. Sever a severozápad,“ řekl Skladebník, který nezvedl hlavu od pavučiny.

„Dnes večer se zde sejdeme, protože tohle je nejlepší místo, kam můžeme jít pro radu.“

„Nemám žádnou radu.“ Skladebník pohlédl na Geda, jeho zelenavé oči byly chladné. „Bojím se,“ řekl. „Je tu strach. V kořenech je strach.“

„Myslím si,“ řekl Ged, „že se musíme podívat do hlubokých tůní.“

Dlouho jsme si užívali slunce, vyhřívali se v míru, který přinesl léčivý Prsten, dosahovali jsme malých cílů a lovili v mělčinách. Dnes večer se musíme zeptat hlubin.“ A pak opustil Skladebníka, který nepřestal pozorovat pavouka.

Posadil se na okraji Háje, kde se listy velkých stromů skláněly nad obyčejnou zemí, zády se opřel o mohutný kořen a hůl si položil přes kolena. Zavřel oči jako by odpočíval a vyslal poselství svého ducha přes kopce a pole Roke na sever, na mořem ošlehaný mys, kde stojí osamělá věž.

„Kurremkamnenuku,“ řekl v duchu, a Mistr Jmenovač vzhlédl od tlustých knih se jmény kořenů, listů, semen a korunních plátků a odpověděl: „Jsem zde, můj pane.“

Potom naslouchal, velký hubený stařec s bílými vlasy pod kápí, a jeho studenti v lavicích věžní místnosti k němu překvaně vzhlédlí a pak se podívali jeden na druhého.

„Přijdu,“ řekl Kurremkarmerruk, potom zase sklonil hlavu ke knize a pokračoval: „Takže korunní plátek květu moly má jméno, jež jest *iebera*, a také kališní lístek, jenž se zove *partonath*; i stonek, list a kořen mají svá jména...”

Arcimág Ged, jenž znal všechna jména moly, stáhl své poselství, natáhl si pohodlně nohy, oči nechal zavřené a docela klidně v tom kroupnatém světle pod stromem usnul.

Mistři rokeští

Na školu do Roke jsou posíláni chlapci ze všech Vnitřních zemí Zeměmoří, kteří mají vlohy pro kouzelnictví, a učí se tam nejvyššímu umění magie. Získávají znalosti o různých kouzlech, učí se jména, runy a zaklínadla, co se má a nemá dělat, a proč. A pak, po dlouhém cvičení, a pokud to jde rukám, myslí a duši stejně rychle, mohou být jmenováni čaroději a získají jako odznak moci hůl. Opravdoví čarodějové získají svou moc jen na Roke.

Kouzelníci a čarodějky žijí na všech ostrovech. Magie je pro lidi potřebná stejně jako chleba a příjemná jako hudba. Proto je Čarodějná škola vážené místo. Devět mágů, kteří jsou Mistry školy, je považováno za rovnocenné velkým princům Souostroví. Jejich Mistru Arcimágovi, správci Roke, se nevyrovná žádný člověk, s výjimkou Krále všech ostrovů, jemuž je podřízen jen věrností svého ušlechtilého srdce, protože ani král by nemohl tak velkého mága přimět, aby sloužil lidským zákonům, pokud by si to Mistr sám nepřál. A přece i ve staletích bez králů zachovával Arcimág z Roke těm obyčejným lidským zákonům věrnost a ze všech sil jim sloužil. Na Roke se dělo všechno tak, jak tomu bylo po staletí. Zdálo se, že toto místo nemohou zasáhnout žádné strasti a nádvořími a širokými chodbami Velkého domu zněl neustále chlapecký smích.

Arrena prováděl školu podsatý mladík, který si sepnul kutnu u krku stříbrnou sponou, což znamenalo, že složil novické zkoušky a nyní dál studuje, aby získal kouzelnickou hůl. Jmenoval se Hazard, protože jeho rodiče měli šest děvčat a sedmé dítě, jak říkal jeho otec, byl hazard s Osudem. Byl to příjemný společník, rychlého myšlení i jazyka. Někdy jindy by se Arrenovi jeho humor líbil, ale dnes měl mysl hodně zaneprázdněnu. Ve skutečnosti mu příliš pozornosti nevěnoval a Hazard, jehož přáním bylo vzbudit hostův zájem, začal přehánět. Řekl mu o škole podivné věci a dokonce i vyslovené lži, ale Arren na všechno odpovídal jen „Ano“ nebo „Aha“, až ho měl Hazard za urozeného pitomce.

„Tady se samozřejmě nevaří,“ řekl, když prováděl Arrena ohromnými zděnými kuchyněmi, kde se vesele blýskaly měděné kotle, řinčely nože a do očí je štípal pach cibule. „To je jen na oko. V jídelně si každý sám vykouzlí, co chce jíst. Aspoň se nemusí umývat nádobí.“

„Ano, aha,“ řekl Arren zdvořile.

„Nováčci, kteří se ještě nenaučili kouzlit, samozřejmě prvních pár měsíců hodně zhubnou, ale o to rychleji se to naučí. Je tu jeden chlapec z Havnoru, který už dlouho zkouší pečené kuře, ale pokaždé se mu povede jen prosná kaše. Nedostal se asi v zaklínadlech dál než ke kaši. Včera se mu ale náhodou povedla sušená treska...“ Hazard, už ze samého úsilí přijít s něčím neuvěřitelným, začínal chraptět. Vzdal to a zmlkl.

„Odkud..., z jaké země pochází Arcimág?“ zeptal se host, aniž by

byť jen koutkem oka zavadil o vyřezávaný Strom s tisíci listy na stěnách ohromného ochozu s klenutým stropem, kudy procházeli. „Z Gontu,“ řekl Hazard. „Byl tam vesnickým pasáčkem koz.“

Teprve teď se hoch z Eniadu zarazil a podíval se nevěřicně na Hazarda. „Pasáčkem koz?“

„Jako většina lidí z Gontu, pokud zrovna nejsou piráti nebo kouzelníci. Neřekl jsem, že je pasáčkem koz teď!“

„Ale jak se z pasáčka koz stane Arcimág?“

„Stejně jako z prince! Přišel na Roke, překonal všechny Mistry, v Atúanu ukradl Prsten, plavil se na Dračí ostrovy a stal se největším čarodějem od dob Erreth-Akba, jak jinak?“

Vyšli z ochozu severní bránou. Nad střechami města Thwil, zvlněnými kopci a mořským zálivem leželo teplé a jasné pozdní odpoledne. Zastavili se, aby si popovídali. Hazard řekl: „To všechno se stalo strašně dávno. Od té doby, co byl jmenován Arcimágem, toho moc nevykonával. Nikdy toho moc nedělají. Řekl bych, že šedina Roke a sledují Rovnováhu. A taky už je hodně starý.“

„Starý? Jak starý?“

„Tak čtyřicet nebo padesát.“

„Copak tys ho viděl?“

„Samozřejmě, že jsem ho viděl,“ odpověděl Hazard příkře. Ten urozený pitomec bude asi taky pořádný náfuha.

„Jak často?“

„Drží se stranou. Ale když jsem přišel poprvé na Roke, setkal jsem se s ním na Nádvoří fontány.“

„Dnes jsem tam s ním také mluvil,“ řekl Arren.

Jeho tón přiměl Hazarda, aby na něho pozorněji pohlédl. „Bylo to před třemi léty. A měl jsem takový strach, že jsem se na něj ani pořádně nepodíval. Byl jsem samozřejmě dost mladý. A na Nádvoří stejně není nic vidět jasně. Pamatuji si hlavně zurčení fontány a taky trochu jeho hlas.“ Po chvíli dodal: „Má gontský přízvuk.“

„Kdybych uměl mluvit s draky v jejich vlastním jazyce,“ řekl Arren, „bylo by mi jedno, jaký mám přízvuk.“

Hazard ocenil jeho odpověď pochvalným pohledem a zeptal se:

„Přišel ses přihlásit do školy, princí?“

„Ne. Přinesl jsem Arcimágovi zprávu od mého otce.“

„Knížectví eniadské patří do Království, že?“

„Eniad, Ilien a Way. Kdysi ještě Éa a Havnor, ale v těch zemích rody starých králů vymřely. Ilien odvozuje svůj původ od Gemala Zrozeného z moře přes Krále všech ostrovů Mahariona. Way od Akambara a rodu Sheliethů. Nejstarší Eniad od Morreda přes jeho syna Semadha a rod Eniadů.“

Arren vyjmenovával rodokmeny duchem nepřítomen, jako nějaký učenec, který současně myslí na něco jiného.

„Myslíš, že se dožijeme toho, abychom na Havnoru znovu uviděli krále?“

„O tom jsem nikdy moc nepřemýšlel.“

„Na Arku, odkud pocházím, o tom lidé přemýšlejí. Od té doby, co byl uzavřen mír, jsme součástí Knížectví ilienického. Jak je to dlouho, sedmnáct nebo osmnáct let, co se vrátil Prsten s královskou runou do Věže králů v Havnoru? Všechno se tehdy na chvíli zlepšilo, ale teď je to horší než kdy jindy. Je na čase, aby na trůn Zeměmoří usedl opět král a třímal Znamení míru. Lidé jsou unaveni válkami a nájezdy, a také kupci, kteří předražují zboží, a princí, kteří zvyšují daně, a vůbec veškerým tím zmatkem chaotické moci. Roke řídí, ale nemůže vládnout. Střežíme sice Rovnováhu, ale moc by měla ležet v rukou krále.“

Hazard mluvil s opravdovým zájmem, veškeré legrácky odložil a konečně se mu povedlo upoutat Arrenovu pozornost. „Eniad je bohatá a mírumilovná země,“ řekl pomalu. „Do těchto sporů nikdy nezasahovala. Slýcháme o problémech, které mají jiné země. Na havnorském trůnu není krále od té doby, co zemřel Maharion: devět set let. Přijaly by ty země vůbec ještě krále?“

„Pokud by přišel v míru a byl silný. Pokud by země Roke a Havnor uznaly jeho požadavky.“

„A musí být splněno i proroctví, že? Maharion řekl, že příští král musí být současně mágem.“

„Mistr Pěvec jez Havnoru, a proto ho tato záležitost zajímá, takže nám vtluká slova věštby do hlavy už tři roky. Maharion řekl: *Ten zdědí můj trůn, kdo živý překročí temné země a došel k vzdáleným pobřežím dne.*“

„Tudíž mág.“

„Ano, protože jenom čaroděj nebo mág může jít mezi mrtvé do temné země a vrátit se. Ačkoli ji *nepřekročí*. Přinejmenším se o ní vždy mluví, jako by měla jen jednu hranici a žádný konec. Co jsou potom *vzdálená pobřeží dne*? Ale tak zní proroctví Posledního krále, a proto se jednoho dne někdo narodí, aby je vyplnil. Roke ho uzná a přijdou k němu loďstva, armády a národy. Potom bude ve středu světa, ve Věži králů na Havnoru, opět královská moc. K takové se přidám. Sloužil bych opravdovému králi celým svým srdcem a umem,“ řekl Hazard, pak se zasmál a pokrčil rameny, aby si Arren nemyslel, že to moc prožívá. Ale Arren se na něj přátelsky podíval a pomyslel si: Cítil by ke králi totéž, co já k Arcimágovi. Nahlas řekl:

„Král by kolem sebe potřeboval takové lidi jako jsi ty.“

Stáli tam, ponořeni do vlastních myšlenek, dokud se z Velkého domu za nimi neozval zvučný hlas gongu.

„Hele!“ řekl Hazard. „Dnes večer máme čočkovou polévku s cibulí. Jdeme.“

„Neříkal jsi, že se tady nevaří?“ řekl Arren ještě trochu zasněně, ale následoval ho.

„Ale, to víš, někdy se spletou...“

Na večeri nebylo nic kouzelného, ale nasýtla je. Potom se měkce modrým soumrakem vydali přes pole. „Tohle je rokeská Kupa,“ řekl Hazard, když začali vystupovat na kulatý vrch. O nohy se jim otírala tráva ztěžklá rosou a dole u bažinatého Thwilburnu vítal sbor žab první teplé a krátké hvězdnaté noci. Země dýchala tajemstvím.

Hazard řekl tiše: „Tento vrch se jako první vztyčil nad oceánem, když bylo vyřčeno První slovo.“

„A jako poslední se potopí, až všechny věci skončí,“ řekl Arren.

„Proto jsme tu v bezpečí,“ pravil Hazard a snažil se ze sebe setřást strach, ale náhle vyděšeně zvolal: „Podívej! Háj!“

Na jih od pahorku se nad zemí rozlilo podivné světlo, jako by vycházel měsíc, ale ten už dávno seděl na nebi západně od špičky kopce. Ten bledý jas se třepotal jako listí ve větru.

„Co to je?“

„Vychází to z Háje - musí tam být Mistři. Říká se, že Háj zářil jako měsíční světlo po celou noc, když se tam tenkrát, před pěti lety, Mistři sešli, aby vybrali Arcimága. Ale proč se scházejí dnes? Kvůli zprávě, kterou jsi přinesl?“

„Možná,“ řekl Arren.

Hazard, nadšený a nepokojný, se chtěl vrátit do Velkého domu, aby se co nejdříve dozvěděl, co Rada mistrů

předpověděla. Arren šel s ním, ale často se ohlížel, dokud mihotání Háje nezmizelo za svahem. Nad krajinou svítil jen nový měsíc a jarní hvězdy.

Arren pak ležel sám s otevřenýma očima ve tmě kamenné cely, která byla jeho ložnicí. Celý život spával na posteli pod měkkými kožešinami; dokonce i na dvacetiveslici, na níž přijel z Eniadu, poskytl mladému princovi větší pohodlí. Tady měl jen slavník na kamenné podlaze a roztrhanou plstěnou přikrývku. Ale téměř si toho nevšiml.

Jsmo ve středu světa, myslel si. Mistři rozmlouvají na svatém místě. Co udělají? Upředou nějaké velké kouzlo, aby zachránili svět? Může být pravda, že se čarování ztrácí? Je možné, že by nějaké nebezpečí hrozilo i Roke? Zůstanu tady. Domů nepůjdu. Raději budu *zametat* jeho celu, než žít jako princ na Eniadu. Mohl bych tady zůstat jako učeň? Ale co když se už umění kouzlit nebude vyučovat, co když se nikdy nenaučím pravá jména? Můj otec má dar čarodějnictví, ale já ne. Snad se kouzla opravdu vytrácejí ze světa. Přesto bych raději zůstal blízko *něj*, i kdyby ztratil moc a svůj um. I kdybych ho už nikdy neviděl. I kdyby na mne už nikdy nepromluvil... A pak se ve snu vrátil zpět na nádvoří pod jeřábem, stanul opět tváří v tvář Arcimágovi, nebe bylo tmavé, stromy bez listů a fontána ztichlá. Řekl: „Můj pane, míří k nám bouře, ale já zůstanu s vámi a budu vám sloužit.“ Arcimág se na něj usmál... Ale tady sen skončil a ten úsměv na snědém obličejí už nespáčil.

Když ráno vstal, pocítil, že včerejší chlapec je dnes už mužem. Byl připraven na všechno. Ale když to přišlo, přece jen zalapal po dechu.

„Arcimág si s tebou přeje mluvit, princ Arrene,“ vyhrkl mladý učeň, který nakoukl do dveří a zas odběhl, aniž se Arren zmohl na odpověď.

Vydal se dolů po věžním schodišti a kamennými chodbami směrem k Nádvoří fontány, protože nevěděl, kam jinam by měl jít. Potkal starého muže, který se na něj usmíval, až se mu po tvářích od nosu k bradě dělaly hluboké vrásky. Byl to tentýž muž, který ho přivítal včera ve dveřích Velkého domu, když sem přišel z přístavu, a požádal ho, aby řekl své pravé jméno, než vstoupí.

„Pojď tudy,“ řekl Mistr Dveřník.

Síně a chodby této části budovy byly tiché a prázdné. Tady člověk přímo cítil ohromné stáří zdí a kouzlo, které chránilo prastaré kameny, tu bylo téměř hmatatelné. Hluboko do stěn byly vyryty runy, některé se dokonce třpytily stříbrem. Hardické runy naučil Arrena číst otec, ale nyní žádnou nepoznával, i když se mu zdálo, že by některé mohl znát, a nebo je možná i znal, ale nemohl si právě vzpomenout.

„Tak jsi tady, mladíku,“ řekl Dveřník, pro kterého tituly jako Pán a Princ nic neznamenaly. Arren šel za ním do dlouhé místnosti s trámovým stropem, kde na jedné straně hořel v kamenném krbu oheň a plameny ozařovaly dubovou podlahu a na druhé straně vedla špičatá okna do studeného, měkkého, zamlženého světla. Před krbem stála skupina mužů. Když vstoupil, všichni se na něj podívali, on ale viděl jen jednoho, Arcimága. Zastavil se, uklonil a mlčky tam zůstal stát.

„To jsou Mistři z Roke, Arrene,“ řekl Arcimág, „sedm z devíti. Skladebník neopustí svůj Háj a Jmenovač je ve své věži, třicet mil na sever. Všichni z nich vědí, jaké tu máš povinnosti. - Pánové, toto je potomek Morredův.“ Jeho slova nezbudila v Arrenovi žádnou pýchu, jen jistý druh úcty. První Morred, z jehož rodu pocházel, byl mrtev dva tisíce let. Jeho skutky byly obsahem legend, které nebyly z tohoto světa. Byl sice pyšný na svůj rodokmen, ale považoval se pouze ze dědice princů z rodu Eniadu. A nyní jako by ho Arcimág pojmenoval dědicem snů.

Neodvážil se mágům pohlédnout do tváří. Upřeně zíral na stříbrem okovanou patku Arcimágovy hole a cítil, jak mu v uších bubnuje krev.

„Pojďte, posnídáme,“ řekl Arcimág a vedl je ke stolu mezi okny, na němž bylo přichystáno mléko a hořké pivo, chléb, čerstvé máslo a sýr. Arren spolu s ostatními usedl a jedl.

Celý svůj život se pohyboval mezi šlechtici, zemany a bohatými obchodníky. Sín jeho otce v Berile bývala plná úspěšných a blahobytných mužů, kteří jedli maso, pili víno a mluvili jeden přes druhého; mnozí se přeli, jiní lichotili, další zas zajímal vlastní prospěch. Přestože byl Arren mladý, dozvěděl se hodně o dobrých způsobech i lidské falešnosti. Dosud však nikdy nebyl ve společnosti mužů, jako byli tito. Lámali chléb, mluvili málo a měli tiché obličej. Pokud je něco zajímalo, nechtěli to pro sebe. Byli to velice mocní muži, i to Arren rozeznal.

Arcimág Krahujec se posadil do čela stolu a zdálo se, že něčemu naslouchá, přestože okolo něj panovalo ticho a nikdo nemluvil. Také Arrena ponechali jeho vlastním myšlenkám, takže měl čas se vzpamatovat. Po jeho levici seděl Dveřník, po pravici šedovlasý muž s laskavým pohledem, který ho posléze oslovil: „Jsme krajané, princ Arrene. Narodil jsem se ve východním Eniadu u Aolského lesa.“

„V tom lese jsem lovil,“ odpověděl Arren a pak spolu rozprávěli o lesích a městech na Ostrově mýtů. Arrena vzpomínka na domov potěšila.

Po jídle se zase sešli u krbu, někteří usedli na kamennou lavici, jiní postávali kolem a zachovávali ticho.

„Včera večer jsme se radili,“ řekl Arcimág. „Ačkoli jsme mluvili dlouho, nic jsme nevyřešili. Teď, v ranním světle, bych od vás chtěl slyšet, zda jste si zachovali své názory, nebo zda je měníte.“

„Že jsme nic nevyřešili,“ řekl Mistr Bylinář, podsaditý, tmavý muž s chladnýma očima, „již to samo o sobě něco znamená. V Hájí bývají nalezeny vzory. My jsme tam však nenalezli nic než dohady.“

„Jenom proto, že jsme neviděli jasný vzor,“ řekl šedovlasý mág z Eniadu, Mistr Proměňář. „Nevíme toho dost. Máme jen zvěsti z Wathortu a zprávy z Eniadu. Podivné zprávy, na které by se měl někdo podívat. Ale není potřeba, aby se na tak malém základě vyvolával tak velký strach. Naše moc nemůže být ohrožena, jestliže několik kouzelníků zapomene své čáry.“

„To říkám i já," pravil štíhlý muž s bystrým pohledem, Mistr Větroklíč. „Nemáme snad stále celou svou moc? Což stromy v Háji nerostou a nezelenají se? Cožpak nebeské bouře neposlouchají naše slova? Kdopak by se bál o čarodějnické umění, které je nejstarším uměním člověka?"

„Nikdo," řekl Mistr Povolávač hlubokým hlasem. Byl to mladý vysoký muž s tmavým a vznešeným obličejem. „Žádný člověk a žádná moc nemůže spoutat kouzelné činy nebo utišit slova moci. Neboť to jsou slova Stvoření a ten, kdo by je utišil, by zničil svět."

„Zajisté, a ten, kdo by to uměl, by se nenacházel na Wathortu nebo Narveduenu," řekl Proměňář. „Byl by tady, u bran Roke, a konec světa by byl blízko! Tak daleko jsme se našťestí ještě nedostali."

„Přesto není všechno, jak má být," řekl další muž a všichni na něj pohlédli. Seděl u ohně, měl mohutnou hrud' a tělo pevné jako dubový sud, jeho hlas zněl jasně a čistě jako tón velkého zvonu. Byl to Mistr Pěvec. „Kde je král, který má být na Havnoru? Roke není srdcem světa. Je jím ta věž, ve které je uložen meč Erreth-Akba a v níž stojí trůn semadhský, akambarský a maharionský. Osm set let je srdce světa prázdné! Máme korunu, ale ne krále, který by ji nosil. Navrátila se nám Ztracená runa, Královská runa, Runa míru, ale máme mír? Až na trůn usedne král a zavládne mír, pak budou kouzelníci i na nejvzdálenějších Dálavách provádět své umění bez těžké myslí a bude panovat řád a vše bude v pořádku."

„Zajisté," řekl Mistr Ruka, drobný, rtuťovitý muž s jasnými a vidoucíma očima. „Souhlasím s tebou. Pěvce. Nedivme se, že kouzelnictví schází z pravé cesty, když i všechno ostatní schází. Zůstane černá ovce v ohradě, když se toulá celé stádo?"

Na ta slova se Dveřník zasmál, ale neřekl nic.

„Takže vám všem se zdá," řekl Arcimág, „že se nic zlého neděje, a pokud ano, zeje na vině bezvládní nebo špatná vláda, takže všechna umění a veškeré dovednosti lidí jsou zanedbány. S tím vším souhlasím. Musíme opravdu spoléhat jen na zvěsti, protože s Jihem jsme ztratili možnost mírumilovného obchodu. A má snad někdo nějaké zaručené zprávy ze Západních dálav nebo z Narveduenu? Pokud by lodě jezdily bezpečně sem a tam jako za starých časů, pokud by měly naše země v Zeměmoří dobré spojení, věděli bychom, co se děje i na těch nejvzdálenějších místech, a mohli bychom jednat. A domnívám se, pánové, že bychom jednali! Máme snad málo důvodů pro obavy, vzkazuje-li nám Princ z Eniadu, že vyřkl slova zaklínadla růstu a přesto nerozuměl jejich významu, když je vyslovoval, a říkali nám Mistr Skladebník, že se kořeny bojí, ale že nevyzradí více? Před bouří je na obzoru vždy jen nepatrný mráček."

„Vidíš věci příliš černě, Krahujče," řekl Dveřník. „Vždycky jsi je tak viděl. Řekni nám, co si myslíš, že je v nepořádku."

„Nevím. Oslabuje se moc. Všichni touží jen po výsledku. Slábne slunce. Cítím, pánové, cítím, jako bychom my, kteří tu sedíme a rozmlouváme, byli smrtelně zraněni, a zatímco mluvíme a mluvíme, krev nám tiše vytéká z žil..."

„A ty bys raději vstal a něco dělal."

„To bych rád," řekl Arcimág.

„Dobrá," pravil Dveřník. „Může sova bránit jestřábovi v letu?"

„Ale kam bys šel?" zeptal se Proměňář a Pěvec mu odpověděl:

„Hledat našeho krále a přivést ho na trůn!"

Arcimág ostře pohlédl na Pěvce, ale odpověděl jemně: „Šel bych tam, kde jsou problémy."

„Na jih a na západ," řekl Mistr Větroklíč.

„A na sever nebo na východ, pokud by bylo potřeba," řekl Dveřník.

„Ale ty jsi zapotřebí tady, můj pane," prohlásil Proměňář. „Nebylo by moudřejší, kdybys místo hledání naslepo mezi kdovíjakými nepřátelskými národy zůstal doma, kde jsou všechna kouzla silná, a pomocí svého umění odhalil onu záhadnou zlobu či nepořádek?"

„Mé umění mi nepomůže," řekl Arcimág. V jeho hlase zaznělo něco neklidného, co je všechny přinutilo pohlédnout na něj střízlivými očima. „Jsem správce Roke. Neopouštím Roke lehce. Přál bych si, aby se vaše a mé názory shodovaly, ale právě nyní tomu tak není, přestože jsem v to doufal. Rozhodnout se musím sám - a já musím jít."

„Tomuto rozhodnutí se podrobujeme," řekl Povolávač. „Se mnou však nepůjde nikdo z vás, protože představujete Radu, která nesmí být narušena." Podíval se na Arrena. „Včera jsi mi nabídl své služby. A včera večer mi Mistr Skladebník řekl: „Na Roke nikdo nepřichází náhodou. Není to tedy náhoda, je-li poslem zprávy syn Morredův.“ Nic jiného už neřekl. Proto se tě ptám, Arrene, půjdeš se mnou?"

„Ano, můj pane," řekl Arren s vyschlým hrdlem.

„Tvůj otec, Princ eniadský, by tě určitě nenechal jít vstříc nebezpečí " řekl Proměňář poněkud ostře. Potom se otočil k Arcimágovi:

„Je to mladý chlapec a nemá žádnou kouzelnickou průpravu."

„Mám dost roků a kouzel pro oba," suše odvětil Krahujec. „Arrene, co by udělal tvůj otec?"

„Nechal by mě jít."

„Jak to můžeš vědět?" zeptal se Povolávač.

Arren vlastně ani pořádně netušil, jak se to seběhlo, že byl požádán, aby šel, a že souhlasil. Tito vážní, čestní a mocní muži ho vyděsili a zahanbili. Kdyby měl čas přemýšlet, neřekl by vůbec nic. Ale na přemýšlení nebyl vůbec čas, protože Arcimág se ho přímo zeptal:

„Půjdeš se mnou?"

„Když mě sem otec vyslal, řekl mi: ‚Obávám se, že se blíží doba temna, doba nebezpečí. Proto posílám raději tebe než jiného posla, protože ty rozpoznáš, zda máme požádat Ostrov moudrých o pomoc, nebo můžeme-li jim naopak nabídnout pomoc Eniadu.‘ Jestliže je tedy mých sil zapotřebí, jsem zde.“

Zahlédl, jak se Arcimág usmál. Byl to milý, i když velmi krátký úsměv. „Vidíte,“ řekl Mistr sedmi mágům, „že s tím nemá nic společného ani věk, ani kouzelnictví.“

Arren vycítil, že na něj mágové začínají pohlížet pochvalně, ačkoli bylo zřejmé, že i nadále Arcimágovu volbu zvažují. Když promluvil Mistr Povolávač, jeho špičaté obočí se přemýšlivě zvlnilo. „Nerozumím ti, pane. Tomu, že chceš odejít, tomu ano. Jsi zde zavřený pět let. Ale dřív jsi byl vždycky sám. Přicházel jsi i odcházel sám. Proč najednou potřebuješ společníka?“

„Dosud jsem nepotřeboval pomoc,“ odpověděl Krahujec možná s kapkou ironie, možná s trochou zastřené hrozby. „A také jsem neměl schopného společníka. Našel jsem ho až nyní.“

Povolávač se už na nic nezeptal, přestože se pořád mračil. Ale Mistr Bylinář, tmavý muž s chladnými očima, moudrý a patřičně trpělivý, se zvedl ze svého místa a pravil: „Běž tedy, pane, a vezmi s sebou tohoto chlapce. Máš naši veškerou důvěru.“

Mágové jeden po druhém mlčky přitakávali a postupně odcházeli, až tam ze všech sedmi zůstal jen Povolávač. „Krahujče,“ řekl, „nechci zpochybňovat tvé rozhodnutí. Jenom se domnívám, že pokud máš pravdu, pokud vskutku nastala nerovnováha a všemu hrozí nebezpečí velkého zla, potom cesta na Wathort, na Západní dálavy nebo až na sám konec světa nebude stačit. Ať půjdeš kamkoli, bude tě tvůj společník dozajista následovat. Avšak, ptám se - je to vůči němu správné?“

Mluvili spolu notný kus od Arrena a Povolávač navíc ztišil hlas, ale Arcimág odpověděl otevřeně: „Je to správné.“

„Neříkáš mi všechno, co víš,“ pravil Povolávač.

„Kdybych věděl, řekl bych to. Nic nevím. Dohaduji se.“

„Dovol mi jít s tebou.“

„Někdo musí hlídat brány.“

„To dělá Dveřník.“

„Nejen brány Roke. Zůstaň zde a sleduj východy slunce, zda jsou dost jasné, pozoruj kamenné zdi, abys viděl, kdo je překračuje a kam směřují jeho kroky. Je tu rozpor, Thorione, nenadálý zlom, je tu hnisající rána - to všechno jdu hledat. Pokud zabloudím, najdeš to ty. Ale čekej. Vyzývám tě, abys na mne čekal.“ Mluvil teď ve staré řeči, v jazyce Stvoření, v němž jsou pronášena všechna pravá zaklínadla a na němž závisí všechny velké činy magie. Tento jazyk je však velmi zřídka užíván v běžné mluvě, s výjimkou rozhovorů mezi draky. Povolávač pak už déle nediskutoval a neprotestoval, mlčky se uklonil Arcimágovi i Arrenovi a odešel.

V krbu praskal oheň. Nic jiného nebylo slyšet. Za okny se převalovala beztvářá a mdlá mlha.

Arcimág zíral do plamenů, jako by na Arrena zapomněl. Chlapec postával opodál krbu a nevěděl, zda má odejít nebo čekat, dokud ho Arcimág nepropustí, byl nerozhodný a poněkud sklíčený, připadal si jako nepatrná figurka v temném, neohraničeném a nepřehledném vesmíru.

„Nejprve pojedeme do města Hortu.“ Krahujec nastavil ohni záda a pokračoval: „Shromažďují se tam všechny zprávy z Jižních dálav, snad najdeme nějakou stopu. Tvá loď stále čeká v zálivu, promluv si s kapitánem, ať podá zprávu tvému otci. Domnívám se, že musíme odjet co nejdříve. Zítra za rozbřesku přijď ke schodům do loděnice.“

„Můj pane... Co vlastně... hledáte?“

„Nevím, Arrene.“

„Jak...“

„Jak to tedy budu hledat? Ani to nevím. Možná to samo vyhledá mne.“ Mírně se na Arrena usmál, ale jeho tvář vypadala v tom našedlém světle prodírajícím se mlhou za okny jako ze železa.

„Můj pane,“ řekl Arren teď už pevným hlasem, „je pravda, že pocházím z rodu Morredova, pokud se dá věřit záznamům tak starého rodokmenu. A budu-li vám moci sloužit, budu to považovat za největší štěstí a poctu, jaké se mi v životě dostalo, a nevím o ničem, co bych dělal raději. Ale bojím se, že mne mylně považujete za někoho, kdo nejsem.“

„Možná,“ pravil Arcimág.

„Nemám žádný výjimečný talent nebo zručnost. Umím šermovat krátkým i těžkým mečem. Dovedu řídit plachetnici. Umím tančit dvorské a některé lidové tance. Dokáži urovnat spory mezi dvořany smírem, ale umím také zápasit. Jako lučištník jsem slabý, ve hře s míčem jsem však zručný. Umím zpívat a hrát na harfu a na loutnu. To je všechno. Nic víc. K čemu vám budu dobrý? Mistr Povolávač měl pravdu -“

„Ale vždyť jsi to sám viděl, nebo ne? Žárlí. Chtěl mít přednost jen proto, že jeho věrnost je už poněkud staršího data.“

„Ale umí toho víc než já, můj pane.“

„Byl bys snad raději, kdyby šel se mnou on, zatímco ty bys zůstal tady?“

„Ne! Ale bojím se-“

„Čeho bojíš se?“

Chlapci se v očích zaleskly slzy. „Bojím se, že vás zklamu,“ řekl.

Arcimág se zase otočil k ohni. „Posaď se, Arrene.“ Ukázal na kamennou lavici u krbu. „Nepletu si tě s čarodějem nebo bojovníkem. Vím, že nejsi dospělý. Nevím, co opravdu jsi, jsem však rád, že umíš řídit loď...“

Jistě dospěješ, ale nikdo neví, co z tebe bude. Avšak už teď vím jedno -jsi potomek Morredův a Serriadhův." To je pravda, můj pane," řekl Arren posléze. „Ale..." Protože Arcimág nic neřekl, musel větu dokončit: „Ale já nejsem Morred. Já jsem jenom já."

„Copak nejsi pyšný na svůj rodokmen?"

„Ano, jsem, protože díky tomu jsem princ. Je to velká zodpovědnost a poslání, kterému se musí obětovat život..."

Arcimág krátce přikývl. „To jsem měl na mysli. Popřít minulost by znamenalo popřít budoucnost. Člověk není strůjcem svého osudu, buď ho přijímá, nebo popírá. Pokud má jeřáb mělké kořeny, nemá žádnou korunu."

Arren poděšeně vzhlédl, protože jeho pravé jméno, Lebannen, znamenalo jeřáb. Arcimág však vůbec neměl v úmyslu vyslovit jeho jméno.

„Máš hluboké kořeny," pokračoval Mistr. „Máš sílu a musíš mít prostor k růstu. Proto ti místo bezpečné cesty domů na Eniad nabízím nebezpečnou cestu k neznámým břehům. Nemusíš jít. Vyber si sám. Ale máš na výběr. Mne už tohle bezpečné místo s pevnou střechou a nedobytnou zdí unavuje." Náhle skončil a rozhlížel se kolem sebe pronikavým a roztěkaným znakem. Arren se až vyděsil, když spatřil hluboký neklid stravující tohoto muže. Avšak strach statečných povzbuzuje rozhodnost srdce, takže pravil: „Můj pane, jsem rozhodnut."

Velký dům opustil s hlavou v oblacích, ale s duší naplněnou pochybami. Říkal si, že je šťastný, ale to slovo nebylo přesně to pravé. Opakoval si, že ho Arcimág nazval silným mužem, mužem osudu, a že by na takovou chválu mohl být pyšný, jenže nebyl. Proč ne? Nejmocnější čaroděj světa mu přece řekl: „Zítřka se spolu poplavíme vstříc hroznému nebezpečí a jisté záhubě!" A co udělal on? Přikývl a šel. Na tohle mám být pyšný? říkal si a divil se. Protože nebyl.

Sestoupil klikatými ulicemi města Thwil na nábreží a vyhledal kapitána otcovy lodě. „Zítřka se poplavím s Arcimágem na Wathort a na Jižní dálavy," řekl mu. „Vyříd' mému otci, že se vrátím domů, jakmile budu zproštěn této služby."

Kapitán se zasmušil, protože tušil, jakým způsobem Princ z Eniadu uvítá nositele takové zprávy. „To musím mít napsané vaší rukou, princ," pravil.

Arrenovi připadala kapitánova žádost správná, proto se hned poohlédl po krámku, v němž zakoupil inkoustový kámen, štětec a kus papíru měkkého a tlustého jako plst'. Pak spěchal zpět do přístavu a posadil se na hráz, aby napsal rodičům. Když si představil matku, jak čte jeho dopis, bylo mu trochu úzko. Jeho matka byla veselá a spokojená žena a měla svatou trpělivost, ale Arren věděl, že po ničem jiném tolik netouží jako po jeho brzkém návratu. Nenapadla ho však žádná vhodná slova, jimiž by ji utěšil.

Dopis byl poněkud strohý a stručný. Podepsal se mečovou runou, zapečetil list žmolkem smůly, kterou o kousek dál rozehrávali v kotli, a předal dopis kapitánovi. Ale najednou si na něco vzpomněl. „Počkej!" vykřikl úpěnlivě, jako by loď měla obratem vyplout, a rozběhl se zpátky do města. Jenže ulice Thwilu byly zrádné, zdálo se, že pokaždé zatáčejí jinak, a málem ten obchůdek se šňůrou červených korálků nad dveřmi ani nenašel. Když kupoval inkoust a papír, všiml si mezi rozličnými vystavenými cetkami stříbrné brože ve tvaru růže -jeho matka se jmenovala Růže.

„Vezmu si tohle," poručil si, vždyť byl koneckonců princ.

„Je to stříbrná práce z ostrova O. Vidím, že se vyznáte ve starém umění," řekl kupec uznale a zadíval se nikoli na zdobenou pochvu, nýbrž na jílec Arrenova meče. „Stojí čtyři slonovinové."

Arren zaplatil přemrštěnou cenu bez smlouvání, vždyť ve váčku měl ještě dost slonovinových známek užívaných ve Vnitřní zemi jako platidlo. Nápad poslat matce dárek ho rozveselil. Potěšila ho i kupcova pochvala, takže z krámku odcházel s rukou hrdě položenou na hrušce svého meče.

Ten meč dostal od otce večer před odjezdem z Eniadu. Nosil ho i během plavby, jako by to byla jeho povinnost. Byl pyšný na jeho tíhu, kterou vnímal po svém boku, na tu tíhu dávných věků, kterou cítil na své duši. Protože to byl meč Serriadhův, jenž byl synem Morreda a Elfarran. Na světě nebylo starší zbraně, s výjimkou meče Erreth-Akba uschovaného ve Věži králů v Havnoru. Meč Serriadhův však nikdy neodpočíval v truhlici, ani nebyl trvale zavěšen na stěně zbrojnice. Vždy byl nošen. Přesto ho staletí nepoznamenala ani neoslabila, neboť byl ukut velkou mocí kouzla. V legendách se vyprávělo, že nebyl a ani nemůže být tasen jinak, než na obranu života, protože by nikdy nedovolil, aby sloužil pomstychtivosti, krvelačnosti a krutosti. Podle tohoto meče, největšího pokladu rodu Eniadů, dostal své jméno. Když byl ještě dítě, říkali mu Arrendek, Mečík. Tento meč nikdy nepoužil ani Arrenův otec, ani děd. Na Eniadu byl už dlouho mír.

A pojednou, jak kráčet ulicemi podivuhodného města Thwillu na prapodivném Ostrově čarodějů, zdálo se mu, že je meč nějaký divný. Dotkl se jílice - byl studený a nesedl mu do ruky. A meč byl náhle těžký a překážel v chůzi, takže ho Arren nemotorně vlekl za sebou. Ten údiv, který v sobě cítil, tu pořád byl, ale radost se kamsi vytratila.

Vrátil se na nábreží, předal brož pro svou matku kapitánovi, chladně se s ním rozloučil a popřál mu šťastnou plavbu. Pak se otočil k lodi zády a přetáhl cíp pláště přes pochvu té staré, nepokořeně, ale smrtící zbraně, kterou zdědil. Už se vůbec necítil pyšně. „Co to dělám?" říkal si, když beze spěchu šplhal úzkými uličkami vzhůru k věži Velkého domu nad městem. „Jak to, že nejedu domů? Proč dělám něco, čemu nerozumím, s člověkem, kterého neznám?"

Na své otázky však nenalezl odpověď.

3

Město Hort

Ještě za tmy před svítáním se Arren oblékl do sice čistých, ale už značně obnošených námořnických šatů a pak spěchal tichými chodbami a síněmi Velkého domu k východní bráně, zdobené řezbami z kostí a dračích zubů. Dveřník ho pustil ven a s přátelským úsměvem na rozloučenou mu ukázal směr.

Chvátal předměstím Thwilu a málem nenašel cestu na jih podél zálivu, která vedla kolem doků ke školní loděnici. Stromy, střechy a kopce se v šeru rýsovaly jen jako nejasné siluety. Temný vzduch byl nehybně klidný a velmi studený, nikde se nic nepohnulo. Jenom na Schodě oddělovala moře a oblohu slabá, jasná linka horizontu, kterou lehce načrtlo dosud neviditelné slunce.

Přišel ke schodům do loděnice. Nikde ani živáčka. V neforemném námořnickém kabátě a vlněné čepici mu bylo teplo, ale když tam ve j tmě stál sám na kamenných schodech, roztřásl se.

Nad černou hladinou se náhle ozval tupý, dutý zvuk. Klepání se ' třikrát zopakovalo. Arrenovi se zježily vlasy na hlavě, když na vodu tiše vyplul dlouhý stín, který pozvolna klouzal k můstku. Arren rychle seběhl po schodech dolů a skočil do člunu.

„Vezmi kormidlo,“ řekla nezřetelná stínová postava na přídi Arcimágovým hlasem, „a pevně ho drž, než zvednu plachtu.“

Plachta se rozvinula jako bílé křídlo a zachytila příliv větru a světla. Vypluli na moře.

„Západní vítr, který nám usnadní plavbu ze zálivu, takže nebudeme muset veslovat - to je bezpochyby dar na rozloučenou od Mistra Větroklíče. Dávej pozor, chlapče, loď se řídí velice lehce. Tak! Západní vítr a čistý rozbřesk jarní rovnodennosti.“

„Tahle loď, to je *Bystročka*?“ Arren slyšel o Arcimágově lodi v písničkách a příbězích.

„Zajisté,“ řekl Arcimág a přitahoval lana. Jak se vítr přirostřoval, loď začala tančit. Arren zaťal zuby a snažil se ji pevně držet.

„Opravdu se řídí velice lehce, ale je trochu svéhlavá, pane.“

Arcimág se smál. „Jen ji nech, ať si dělá, co chce. Je také moudrá. Poslyš, Arrene,“ odmlčel se, poklekl na lavici a obličejem se obrátil k Arrenovi, „od této chvíle nejsem pán a ty princ. Jsem obchodník Jestřáb a ty můj synovec Arren, kterého jsem vzal s sebou na moře na zkušenou, neboť pocházíme z Eniadu. Navrhni nějaké město, nejlépe velké, pro případ, že potkáme krajana.“

„Temere na jižním pobřeží? Obchoduje po celých Dálavách.“

Arcimág přikývl. „Ale ty...“ zkusil Arren opatrně, „nemáš zrovna přízvuk lidí z Eniadu.“

„Já vím. Mám gontský přízvuk.“ Jeho společník se zasmál a pohlédl na jasnící se východ. „Ale myslím, že to, co potřebuji, si mohu půjčit od tebe. Takže přijíždíme z Temeni, naše loď se jmenuje *Delfín*, a já nejsem ani pán, ani mág, ani Krahujec, ale...?“

„Jestřáb, můj pane.“

Pak se Arren kousl do jazyka.

„Cvič, synovce,“ řekl Arcimág. „Chce to cvik. Nikdy jsi nebyl nic jiného než princ. Zatímco já už byl kdečím, naposledy, a snad skutečně naposledy, Arcimágem... Jedeme na jih a hledáme sakriston, modrý kámen, do něhož se vyrývají zaklínadla. Víím, že si jich na Eniadu ceníte. Dělají se z nich amulety proti revmatismu, vyvrtnutí, ztuhlému krku a uhrnutí.“

Arren se rozesmál a když zvedl hlavu a loď se současně vyhoupla na vysokou vlnu, uviděl nad okrajem horizontu zlatavý záblesk slunce.

Krahujec stál, jednou rukou se přidržoval stěžně, pozoroval východ slunce při nadcházející jarní rovnodennosti a

zpíval. Arren neznal starou řeč, jazyk čarodějů a draků, ale v těch slovech slyšel chválu a radost, vnímal jejich pravidelný rytmus přílivu a odlivu, dne a noci, které se se donekonečna střídají. Ve větru křičeli racci a pobřeží Thwilského zálivu mizelo za nimi a jejich člun vklouzl po dlouhých vlnách plných světla do Vnitřního moře.

Z ostrova Roke není do Hortu daleko, ale přesto strávili na moři tři noci. Arcimág tolik spěchal, aby mohl vyjet, ale jakmile vyrazili, byl trpělivost sama. Jen co se dostali z dosahu očarovaného počasí kolem Roke, obrátil se vítr proti nim, ale Arcimág nepřivolal do plachet čarovít, jak by to udělal každý počasník. Místo toho trávil celé hodiny tím, že v urputném protivětru a na moři plném skalnatých útesů východně od Isselu učil Arrena ovládat loď. Druhou noc, kterou tráвили venku, přišlo. Ani drsný, studený březnový déšť se Arcimág nesnažil odvrátit žádným zaříkáním. Další noc, když leželi před vstupem do přístavu Hort v klidné, tmavé, zamlžené temnotě, Arren o tom všem přemýšlel a uvědomil si, že za tu krátkou dobu, co ho zná, neudělal Mistr jediné kouzlo.

Jako námořník však byl nepřekonatelný. Arren se během této třídní plavby naučil více než během deseti let závodění a plachtění po Berilském zálivu. Mág a námořník mají mnoho společného, myslil si, neboť oba pracují se silami povětří a moře, stáčeji silný vítr podle toho, jak potřebují a přibližují vzdálené.

Arcimág zůstával tichý, i když měl vždy dobrou náladu. Žádná Arrenova neobratnost ho nerozzlobila. Byl však dobrým společníkem. Arren si pomyslel, že nemohl najít lepšího druhu. Ale občas se zabral do svých vlastních myšlenek a dlouhé hodiny mlčel, a když pak promluvil, měl hrubý hlas a hleděl jakoby skrz Arrena. Obdiv, který k němu chlapec cítil, to nezmenšilo, ale začal se ho trochu bát. Snad to Krahujec vycítil, protože té mlžnaté noci u pobřeží Wathortu začal Arrenovi vyprávět o sobě.

„Nechce se mi zase mezi lidi,“ řekl. „Pokouším se namluvit si, že jsem volný..., že se nic špatného se světem neděje..., že nejsem Arcimág, dokonce ani kouzelník. Ze jsem Jestřáb z Temeni, nemusím plnit žádný úkol, ale také nemám žádné výhody ani nikomu nic nedlužím...“

Odmlčel se a po chvíli pokračoval: „Když musíš udělat závažný krok, snaž se postupovat opatrně, Arrene. Když jsem byl mladý, musel jsem volit mezi klidným životem a životem naplněným činy. A skočil jsem po tom druhém jako pstruh po mouše. Jenže každý skutek, každý čin, který vykonáš, přivolá hned další a přinutí tě jednat stále znovu. Jen velmi zřídka se dostaneš do prostoru a času jako je tento, mezi dvě události, kdy se můžeš na chvíli zastavit a jednoduše být a zamýšlet se nad tím, kdo vlastně jsi.“

Jak může takový člověk pochybovat o tom, kdo a co byl a je, říkal si Arren. Věřil, že takové pochyby jsou vyhrazeny jen mladým lidem, kteří ještě ničeho nedosáhli.

Loď se kolébala v hluboké studené temnotě. „Proto mám rád moře,“ dolehl k němu Krahujcův hlas. Arren mu rozuměl, ale jeho vlastní myšlenky se mu rozeběhly k cíli jejich výpravy, jako to dělaly po celé tři dny a noci jejich plavby. A protože jeho společník měl konečně náladu na povídání, zeptal se:

„Myslíš, že ve městě Hortu najdeme, co hledáme?“

Krahujec ve tmě snad zavrtěl hlavou, že ne, nebo že neví. „Nemůže to být nějaký mor, který se šíří ze země do země a napadá úrodu, stáda i ducha lidí?“

„Morová rána je pohyb velkého Vyrovnání, samotné Rovnováhy. Tohle je jiné. Cítím tu něco zlého. Když se řád věcí sám napravné, můžeme kvůli tomu trpět, ale neztrácíme proto naději a nezapomínáme slova Stvoření. Příroda není nepřírozená. Jenže tohle není vyrovnávání rovnováhy, ale její porušování. Existuje jen jedna bytost, která to může udělat.“

„Člověk?“ otázal se nezávazně Arren.

„Ano my, lidé.“

„Proč?“

„Pro nezměrnou touhu po životě.“

„Po životě? Přece není vůbec špatné toužit po životě!“

„Ne. Ale když chceme životu vládnout, toužíme-li po nesmírné moci, bohatství a nesmrtelnosti - potom se z touhy stává hrabivost. A jestliže se k hrabivosti přidá znalost, potom přichází zlo. Pak je rovnováha světa vychýlena a na vahách převažuje zkáza.“

Arren nad tím chvíli uvažoval a nakonec se zeptal: „Takže si myslíš, že hledáme člověka?“

„Člověka a mága. Zajisté, to si myslím.“

„Ale podle toho, co mě učil můj otec a vychovatelé, jsem se domníval, že velká umění kouzelnictví závisejí na Rovnováze, na vyváženosti věcí, a proto je nelze použít k ničemu zlému.“

„O tom se dá diskutovat,“ řekl trochu zatrpkle Krahujec, *polemiky mágu jsou nekonečné...* Každá země Zeměmoří ví o čarodějnicích, které zaříkávají nečistými zaklínadly, o kouzelnících, kteří používají své umění k dosažení bohatství. A ještě víc. Pán ohně, který hledal, jak zrušit tmu a v poledne zastavit slunce, byl velký mág, i Erreth-Akbe ho těžce porazil. Dalším příkladem je Nepřítel Morredův. Kam přišel, klečela před ním celá města, bojovaly pro něj armády. Kouzlo, které osnoval proti Morredovi, bylo tak mocné, že se nedalo zrušit, ani když byl zabit a ostrov Soléa byl zaplaven mořem a vše na něm zahynulo. To byli muži, jejichž velká síla a znalost podléhala vůli zla a živila se jím. Nevíme, zda čarodějnictví, které slouží dobrému cíli, je vždy silnější. Ale doufáme, zeje.“

Je trochu smutné najít pouhou naději tam, kde jsme očekávali jistotu, pomyslel si Arren, který právě zjistil, že se mu nechce zůstat na tak nehostinné půdě úvah. Po chvíli pronesl: „Myslím, že vím, proč Jsi řekl, že jenom lidé konají zlo. Dokonce i žralok je nevinný - zabíjí, protože musí.“

„Proto nám nic neodolá. Člověku se zlým srdcem se může postavit jedině zase člověk. Neboť v naší hanbě je také naše sláva. Jenom náš duch, který je schopen zla, je schopen je překonat.“

„Ale draci," řekl Arren, „cožpak neškodí? Jsou snad nevinní?"

„Draci! Draci jsou hrabiví, nenasytí a zrádní, bez lítosti, bez i výčitek. Ale jsou zlí? Kdo jsem, abych mohl soudit činy draků...? Jsou moudřejší než lidé. Je to jako se sny, Arrene. My lidé máme své sny a kouzla, konáme dobro nebo zlo. Draci nesní. Oni *jsou* sny. Nedělají kouzla, neboť je to podstata jejich bytí."

„V Serilunu," řekl Arren, „je kůže Bar Otha, kterého před třemi sty lety zabil Keor, Princ z Eniadu. Na Eniad od té doby už nepřišel žádný drak. Viděl jsem tu kůži. Je těžká jako železo a tak velká, že kdyby se rozprostřela, pokryla by celé tržiště. Zuby měl dlouhé jako já paži. A přesto se říká, že Bar Oth byl mladý drak, ještě nedorostlý."

„Ty toužíš vidět draka," řekl Krahujec.

„Ano."

„Jejich krev je studená a jedovatá. Nesmíš se jim dívat do očí. Jsou starší než lidstvo..." Zmlkl a po chvíli pokračoval: „Až jednou zapomenou všechno, co jsem kdy udělal, snad si budu pamatovat, že jsem kdysi na západních ostrovech viděl na sklonku dne kroužit ve větru draky. A budu spokojený."

Potom oba ztichli, nebylo slyšet nic než šplouchání vody o loď.

A na té hluboké, temné vodě nakonec usnuli.

V jasném ranním oparu přijeli do přístavu Hort, kde kotvily a odkud právě vyplouvaly desítky plavidel. Byly tam rybářské lodě, čluny lovců krabů, nákladní a obchodní lodě, dvě dvacetiveslice, jedna velká galéra, šedesátiveslice ve špatném stavu a několik štíhlých, dlouhých plachetnic, jejichž vysoké, trojúhelníkové plachty byly určeny k zachycení vánku v horních vrstvách horkého vzduchu Jižních dálav.

„Tohle je válečná loď?" zeptal se Arren, když míjeli jednu dvacetiveslici, a jeho společník odpověděl: „Řekl bych, že otrokářská. Soudím tak podle řetězů na drždlech vesel. V Jižních dálavách se dosud prodávají lidé."

Arren se nad tím zamyslel, pak vyndal z truhlice se zásobami zabalený meč, který si tam před odjezdem uschoval. Rozbalil ho a nerozhodně na něj hleděl. „Nevypadá jako meč obchodníka," řekl. Ta pochva je moc pěkná."

Krahujec vzlédl od kormidla. „Jestli chceš, klidně ho nos."

„Myslíš, že by to bylo moudré?"

„Co se týká mečů, tento je moudrý," řekl jeho společník s očima upřenými na průjezd v přeplněném zálivu.

„Nezdráhá se, má-li být použit?"

Arren přikývl. „Říká se to. I když už zabil. Zabil člověka." Podíval se na štíhlý, zašlý jílec. „On už zabil, ale já ne. Připadám si jako blázen. Je o tolik starší než já... Vezmu si raději nůž," rozhodl se, meč znovu zabalil a zastrčil do truhlice. Vypadal zmateně.

Krahujec neřekl nic, teprve za chvíli požádal: „Chopil by ses vesel, chlapče? Míříme k tomu můstku u schodiště."

Nad hluchým přístavem, jedním ze sedmi největších v Souostroví, se na svazích tří příkrých kopců rozkládal Hort. Cihlové domy měly červené, oranžové, žluté a bílé zdi, tašky na střeších byly purpurové a v horních ulicích už začínaly rozkvétat pandány, jejichž koruny tvořily tmavě rudé skvrny. Od domu k domu se táhly křiklavě pruhované markýzy a stínily úzké uličky s krámkami. Zatímco nábreží bylo zalito sluncem, ulice vedoucí do města vypadaly jako temné jeskyně plné stínů, lidí a hluku.

Arren uvázal loď a Krahujec se sehnul, jako by kontroloval uzel, a řekl: „Arrene, ve Wathortu mě pár lidí zná. Proto mě pozorně sleduj, abys mě poznal." Když se opět narovnal, nebylo po jizvách na jeho tváři ani stopy. Vlasy měl prošedivělé, nos široký a poněkud tupý. Místo vysoké tisové hole třímал slonovinovou hůlku, kterou si zastrčil za košili. „Znáš mě?" pravil s eniadským přízvukem a široce se na Arrena usmál. „Poznáváš svého strýce?"

Arren už viděl kouzelníky měnit obličej, když naberilském dvoře sehráli oslavný kus *Skutky Morredovy*, a věděl, že je to jen iluze, proto byl schopen odpovědět: „Jistě, strýci Jestřábe."

A zatímco se mág dohadoval se správcem doků o poplatcích za kotvení a hlídání lodě, Arren se na něj pořád díval, aby měl jistotu, že ho pozná. Zjistil, že ta proměna je snad až příliš dokonalá. Vůbec to nebyl Arcimág, jeho moudrý průvodce a vůdce.

Poplatek byl vysoký a Krahujec bručel, ještě když s Arrenem odcházeli. „To byla zkouška mé trpělivosti," řekl.

„Ale to je cena za převlek... A zapomněl jsem na správný přízvuk, že, synovče?"

Kráčeli vzhůru rušnou a zapáchající ulicí lemovanou obchody a stánky, jejichž majitelé postávali ve dveřích mezi hromadami předmětů a hlasitě vychvalovali kvalitu svých hrnců, punčoch, klobouků, rýčů, špendlíků, kabelek, konvic, košíků, pohrabáčů, nožů, lan, zámků, povlečení a všeho dalšího zboží.

„To je zdejší trh?"

„Cože?" řekl muž s tupým nosem a naklonil svou prošedivělou hlavu.

„Je to trh, strýčku?"

„Trh? Ne, ne. To tu mají po celý rok. Nechte si své rybí placičky, paní, snídal jsem!"

Arren se snažil setřást muže s podnosem plným mosazných nádobek, který jim šel v patách a kvílel: „Kupte, zkuste, hezký mladý pane, nezklamou vás, voní sladce jako růže z Numimy, přikouzlí vám ženy, zkuste je, mladý pane moří, mladý princ..."

Krahujec byl vmžiku mezi Arrenem a podomním obchodníkem a ptal se: „Jaká to jsou kouzla?"

„Žádná kouzla," zakvílel muž a snažil se zmizet. „Neprodávám žádná kouzla, pane moří! Jenom sirupy, které

osladí dech po pití nebo po omamovém kořenu -jenom sirupy, velký princ!" Shrbil se až ke kamenům chodníku, jeho podnos plný nádobek cinkal a řinčel, některé se naklonily, takže se přes hrdlo přelila růžová nebo purpurová kapka tekutiny.

Krahujec se beze slova otočil a šel dál.

Davy postupně prořídly a krámy začaly vypadat uboze jako psí boudy. Vystavené zboží nebylo mnohdy víc než hrst ohnutých hřebíků, zlomená palička od hmoždíře nebo starý hřeben. Ale Arrena tato chudoba neznechutila, neboť právě na bohatém konci města mu bylo nevolno, jako by se dusil tlakem věcí, které se tam prodávaly, a hlasy křičícími kup, kup! Podlézává neodbytnost podomního obchodníka jím otrásla. Vzpomínal na chladné, světlé ulice svého severního města. Žádný člověk z Berily by se takhle neplazil před někým neznámým. „To jsou ale odporní lidé!" řekl.

„Tudy, synovče," bylo jediné, co jeho společník odpověděl.

Zabočili mezi vysoké červené zdi bez oken do uličky vedoucí podél kopce a šli dál klenutou chodbou zdobenou rozpadajícími se praporce, až vyšli na příkré náměstí zalité prudkým sluncem a nacpané stánky, boudami, hemžícími se lidmi a mouchami.

Na okrajích tržiště seděli nebo polehávali muži a ženy. Jejich tváře vypadaly jako pokryty modřinami, kolem úst se jim v celých chomáčích rojil hmyz.

„Tolik nešťastníků," řekl Krahujcův hlas, tiše a spěšně, jako by ten pohled otrásl i jím, ale když se na něj Arren podíval, viděl neotesaný, dobromyslný obličej srdečného obchodníka Jestřába, který se o nic nezajímal.

„Co se s těmi lidmi stalo?"

„Omam. Uklidňuje a znecitlivuje, odpoutává mysl od těla. A mysl se volně toulá. Ale když se vrátí zpět, potřebuje další omam... Chut' roste a život je čím dál kratší, protože ta látka je jed. Nejdřív přijde třas, potom ochrnutí a nakonec smrt."

Arren pohlédl na ženu, která se opírala o sluncem vyhřátou zeď a právě zvedala paže, jako by chtěla odehnat mouchy, ale ruce ji neposlechly a udělaly ve vzduchu jen jakýsi trhavý pohyb, jako by to byla jen pouhá křeč svalů. To gesto vypadalo jako nějaké nesmyslné zaklínání, jako kouzlo bez významu.

Jestřáb se na ni také podíval. „Pojď!" řekl bezvýrazně.

Mířil přes tržiště ke stánku zastíněnému markýzou, která barvila vystavené látky a šály zelenými, oranžovými, citrónovými, karmínovými a azurovými pruhy světla. Sluneční paprsky tančily na lesklých celkách zdobících vysokou pérovou členku prodavačky, která silným hlasem prozpěvovala: „Hedvábí, satén, plátno, kožešiny, plst', vlna, ovčí rouno z Gontu, gáza ze Sowlu, hedvábí z Lorbaner! Hej, vy seveřani, sundejte ty těžké kabáty, nevidíte, že svítí slunce? Co kdybyste něco dovezli dívce na daleký Havnor? Jen se podívejte, hedvábí z Jihu, jemné jako křídlo jepice!" Obratně rozvinula štůček tenoučkého hedvábí umně protkávaného stříbrnými nitkami.

„Ne, paní, naše manželky nejsou královny," řekl Jestřáb, a ženin hlas se hlasitě rozvřískal: „Tak do čeho oblékáte své ženské? Do pytloviny? Do plachtoviny? Bídáci, kteří nekoupí ani kousek hedvábí pro ubohou ženu, která mrzne ve věčném severském sněhu! A co tohle, ovčí rouno z Gontu, to by vám ji za zimních nocí pomohlo zahřát!" Rozprostřela přes pult velký smetanový čtverec utkaný z jemnoučkových kozích chlupů. Údajný obchodník na něj položil ruku a usmál se.

„Vy jste Gont'an?" zavřískla žena a její členka se zatřpytila tisícem barevných teček.

„To je andradeanská práce, že? Na šířku prstu jsou tam jen čtyři vlákna osnovy. Na Gontu užívají šest nebo víc. Ale řekněte mi, proč jste vyměnila kouzlení za prodávání tretek? Když jsem tu byl kdysi před lety, viděl jsem, jak taháte lidem z uší plameny, které jste proměňovala v ptáky a zlaté zvonky, a to byl daleko lepší obchod než tohle."

„To nebyl žádný obchod," odfrkla si ta velká žena. Arren si všiml jejich očí, tvrdých jako granáty, které na něho a na Jestřába hleděly zpod třepetání a blyštění peříček a zrcátek.

„To bylo pěkné, to vytahování ohně z uší," opakoval Jestřáb tvrdohlavě, ale dobromyslně. „Chtěl jsem to ukázat svému synovci."

„Tak hele," řekla žena drsně a opřela své opálené předloktí a velké poprsí o pult. „My už žádné takové triky neděláme. Lidi je nechtějí. Prohlédli je. Třeba tahle zrcátka - vidím, že si pamatuješ zrcátka," a pohnula hlavou, takže odražené tečky barevného světla kroužily mihotavě kolem nich. „Člověk se dá poplést odrazem zrcátek a slovy a dalšími triky, které ti neřeknu, dokud si myslíš, že vidíš něco, co tu není. Jako ty plameny a zlaté zvonky, nebo obleky, do kterých jsem oblékala námořníky, do zlatých látek s diamanty velikosti broskve, takže odkráčeli jako Král všech ostrovů... Ale to byly triky, podfuky. Muži se dají podfouknout. Jsou jako slepice uhranuté hadem, stačí jen před nimi držet prst. Ale když jim nakonec dojde, že to byl podfuk a klam, tak začnou zuřit a přestane je to bavit. Tak jsem se dala na tohle obchodování, i když možná všechno hedvábí není pravé hedvábí a rouno není zrovna z Gontu, ale nakonec se nosí - nosí se! Je pravé, a ne pouhé lži a vzduch jako ty šaty ze zlatého sukna."

„Takže tvrdíš," řekl Jestřáb, „že v celém městě Hortu nezůstal nikdo, kdo by tahal lidem z uší plameny nebo trochu kouzlení jako kdysi?"

Po jeho posledních slovech se žena zamračila. Narovнала se a začala pečlivě skládat látky. „Ti, kteří chtějí lži a vize, žvýkají omam," řekla. „Promluv si s nimi, když chceš!" Kývla na nehybné postavy kolem náměstí.

„Ale byli tu také kouzelníci, kteří dovedli pro námořníky očarovat větry a jejich náklady zakleli šťastným kouzlem. Ti všichni se dali na jiné řemeslo?"

Ale žena náhle zuřivě zavřeštěla: „Támhle je čaroděj, když ho chceš, velký čaroděj s holí a vším ostatním - vidíš

ho tam? Plavil se pod samotným Egrem, dělal vítr a hledal nadité galéry, tak to říkal, ale všechno to byly lži a kapitán Egre ho nakonec spravedlivě odměnil - usekl mu pravou ruku. Táhle sedí, vidíš ho? Huba plná omamu a břicho plné vzduchu. Vzduch a lži! Vzduch a lži! To je všechno, co ti zbylo z tvého kouzlení, kapitánův obětní beránek!" A obrátila k nim své široké pozadí.

„Dobře, dobře, paní," řekl Jestřáb se zatvrzelou mírností, „jenom jsem se ptal."

Pak se s Arrenem schválně pomalu loudali dál, aby se dostali co nejbliž k muži, kterého jim prodavačka ukázala. Dřepěl na zemi, zády se opíral o zeď a zíral do prázdna. Jeho tmavý vousatý obličej musel kdysi být velice přitažlivý. Svráštělý pahýl zápěstí měl položený na horkém, jasném slunci na kamenech chodníku, jako by se za něj ani nestyděl.

Ve stáncích za nimi nastal nějaký ruch, ale Arren nemohl od tohoto muže odtrhnout pohled, přestože v něm vzbuzoval odpor. „Byl opravdu čarodějem?" zeptal se potichu.

„Mohl by to být jistý Zajíc, který byl počasníkem u piráta Egra. Byli to proslavení lupiči - pozor, uhní, Arrene!" Muž, který se vyřítíl zpoza stánků, je málem oba porazil. Další běžel za ním a prohýbal se pod vahou velkého skládacího podnosu naloženého šňůrkami, stužkami a tkaničkami. Jakýsi stánek se zřítíl. Majitelé okolních krámů rychle stahovali markýzy. Na tržišti se začaly strkat hloučky lidí, bylo slyšet křik, nad nímž ječel hlas prodavačky s čelenkou. Arren ji zahlédl, jak mává klackem s rozmachem zkušeného šermíře a odhání rozvášněný dav. Nedalo se říci, zda to všechno způsobila drobná hádka, která přerostla v bouři, útok bandy zlodějů nebo bitka mezi znepřátelenými obchodníky. Lidé pobíhali sem a tam s plnými náručemi zboží, jež mohlo být právě tak lupem jako jejich majetkem. Po celém náměstí teď propukly hádky, šarvátky a rvačky na nože.

„Tudy," vykřikl Arren a ukázal na nedalekou boční uličku. Rozběhl se, protože mu bylo jasné, že bude nejlepší hned zmizet, ale jeho společník ho chytil za rukáv. Arren se otočil a spatřil, jak se jednoruký Zajíc snaží postavit na nohy. Zvedl se, chvíli se kymácel, pak se bez rozhlédnutí vydal za roh a svou jedinou rukou se dotýkal zdi, jako by se podpíral a současně hledal cestu.

„Neztrať ho z očí," zvolal Jestřáb a pustil se za ním.

Prodírali se vřavou, ale nikdo si jich nevšímal. Muž, kterého sledovali, je brzy vyvedl z náměstí, pak zvolna sestupovali úzkou, klikatou ulicí.

Střechy domů nad nimi se téměř dotýkaly a bránily přístupu světla. Kameny pod jejich nohama byly kluzké od splašků a odpadků. Zajíc šel dál rychlým krokem, ruku táhl po zdi jako slepec. Museli se držet dost blízko za ním, jinak by jim na křižovatkách zmizel. Arrena tahle honička vzrušovala, smysly měl rozjitřené jako při lovu na jelena v lesích Eniadu. Každý obličej, který míjeli, se mu živě vrýval do paměti, s nadšením vdechoval nasládlý pach města- odpadků, kadidla, mršin a květín. Když se proplétali širokou, přeplněnou ulicí, zaslechl zvuk bubnu a letmo zahlédl řadu nahých mužů a žen, navzájem spoutaných řetězem, špinavé vlasy jim padaly do tváří -jediný pohled a byli pryč. Pospíchal za Zajícem dolů po schodech až na úzké náměstí, které bylo prázdné, kromě několika žen zabraných do hovoru u kašny.

Jestřáb dohonil Zajíce a položil mu ruku na rameno. Zajíc se příkrčil jako opařený a uskočil do nejbližších vrat. Třásl se a třesl na ně nevidoucí oči štvance.

„Říkají ti Zajíc?" zeptal se Krahujec, jenž promluvil svým vlastním hlasem, pevným a silným, ale klidným. Muž neodpověděl, jako by neslyšel. „Něco od tebe chci," řekl Krahujec. Opět žádná odpověď. „Zaplatím za to."

Muž konečně projevil zájem: „Slonovinou, nebo zlatem?"

„Kolik žádáš za kouzlo, čaroději?"

Svaly v Zajícově obličejí sebou zacukaly a na chvíli ho změnily natolik, až se zdálo, že ožil, jako by v něm zahořela jiskra naděje. Ale pak se zas propadl do prázdnoty. „To všechno je pryč," řekl, „všechno pryč." Záchvat kašle ho zlomil v pase. Plival černé sliny. Když se narovnal, tvářil se netečně, třásl se a zdálo se, že všechno, o čem mluvili, zapomněl.

Arren na něj pozorně hleděl. Stáli ve výklenku střeženém z obou stran ohromnými postavami, jejichž šíje se skláněly pod tíhou římsy nesoucí štít a jejichž svalnatá těla částečně vystupovala z kamene, jako by se ti obři pokoušeli prodrat ven do světa, jenže na půli cesty zkameněli. Dveře, které atlanti hlídali, byly v čepech shnilé, palác vypadal zpustle. Zachmuřené, zvětralé a lišejníkem porostlé tváře soch zamyšleně shlížely na žalostnou trosku kdysi slavného čaroděje, jehož tmavé oči teď zely prázdnotou jako okna do opuštěného domu.

Zajíc nastrčil dlaň zdravé ruky ke Krahujcovi, zašermoval pahýlem a zakvílel: „Dejte ubohému mrzákovi nějaké drobné, pane..."

Mág odstoupil, jako by byl zasažen bolestí nebo studem. Arrenovi se zdálo, že pod převlekem na chvíli zahlédl jeho pravou tvář. Pak Mistr znovu položil ruku Zajícovi na rameno a řekl měkce několik slov v kouzelnickém jazyce, kterému Arren nerozuměl.

Zajíc však ano. Křečovitě se chytil Krahujce a zajíkově řekl: „Ty umíš pořád mluvit - mluvit! Pojď se mnou, rychle..."

Mág se podíval na Arrena a pak přikývl.

Sestupovali příkrou cestou do jednoho ze tří údolí města Hort. Ulice byla čím dál užší, temnější a ponuřejší. Z oblohy zbyl bledý Proužek mezi převislými okapy, zdi domů po obou stranách byly Plesnivé. Dnem údolí protékala pod klenutými mosty říčka páchnoucí jako otevřená stoka, kolem se krčily domy. Zajíc zabočil do temného vchodu jednoho z nich a zmizel, jako by sfoukl svíčku. Šli za ním.

Neosvětlené schody se jim skřípavě prohýbaly pod nohama. Na konci schodiště strčil Zajíc do dveří, za nimiž

uviděli holou místnost se slavníkem v jednom koutě a nezaskleným oknem, jehož chatrné okenice dovnitř propouštěly trochu mdlého světla.

Zajíc se otočil ke Krahujcovi a opět ho chytil za rukáv. Jeho rty se pohnuly. Nakonec zakoktal: „Drak... drak...”

Krahujec se rozhlédl, ale neřekl nic.

„Už neumím mluvit," řekl Zajíc, uvolnil stisk, schoulil se na prázdnou podlahu a plakal.

Mág si k němu klekl a tiše na něj mluvil starou řečí. Arren zůstal stát u zavřených dveří s rukou na noži za pasem. Všechno to vypadalo jako sen..., dvě klečící postavy, tichý, nesrozumitelný zvuk mágova hlasu promlouvajícího řečí draků... Zdálo se, že to nemá nic společného se skutečností, která se odehrávala venku za zdmi tohoto domu.

Zajíc se pomalu postavil. Zdravou rukou si oprášil kolena a zmrzačenou schoval za záda. Rozhlédl se a uviděl Arrena. Jeho oči teď byly vidoucí. Otočil se a ztěžka dosedl na slavník. Arren zůstal stát na stráži, mág usedl na zkřížených nohou na prázdnou podlahu. „Řekni mi, jak jsi ztratil své umění a jeho jazyk," pravil.

Zajíc chvíli neodpovídal. Začal se nespokojeně tlouci svou zmrzačenou rukou do stehna a nakonec ze sebe dostal shluky slov: „Usekli mi ruku. Neumím spřádat kouzla. Usekli mi ruku. Tekla mi krev..., vyschla mi krev."

„Ale to bylo až po tom, cos ztratil svou moc, Zajíci, protože jinak by ti to nemohli udělat."

„Měl jsem moc..."

„Moc nad větry a nad vlnami a lidmi. Nazýval jsi je jmény a oni tě poslouchali."

„Ano. Pamatuji si, že jsem žil," řekl tiše a chraplavě muž. „A znal jsem slova a jejich jména..."

„Teď jsi mrtvý?"

„Ne. Živý. Živý. Jen jsem kdysi byl drakem... Nejsem mrtvý. Někdy spím. Spánek má velice blízko ke smrti, to každý ví. Do snů vstupují mrtví, i to každý ví. Přicházejí k tobě jako živí a mluví s tebou. Mrtví vstupují do snů. Vědí jak. I když jdeš hodně daleko, pořád vede cesta zpátky. Můžeš ji najít, když víš, kde hledat. A když jsi ochotný za to zaplatit."

„Jak zaplatit?" Krahujcův hlas se vznášel šerem jako stín padajícího listu.

„Životem - jak jinak? Za co jiného si můžeš koupit život, než za život?" Zajíc se začal kývat sem a tam a v očích měl prohnatý, ďábelský výraz. „Vidíš, že mi usekli ruku," řekl. „Mohou mi useknout i hlavu. Na tom nezáleží. Najdu cestu zpátky. Vím, kam se dívat. Tam smí jít jen mocní muži."

„Myslíš čarodějové?"

„Ano." Zajíc váhal, snažil se to vyslovit, ale nepovedlo se mu to. „Mocní muži," opakoval. „A musí - musí se všeho vzdát. Zaplatit."

Pak se zachmuřil, jako by v něm slovo .zaplatit vyvolalo další představy a on si uvědomil, že rozdává, místo aby prodával. Nic víc už jim neřekl, ani po narážce na ,cestu zpět', která podle Krahujce mohla něco znamenat. Mág se chystal k odchodu. „Lepší poloviční odpověď než žádná," řekl, „a totéž platí o placení," a obratně hodil na podlahu před Zajíce zlaták.

Zajíc minci sebral. Hleděl střídavě na ni a na oba návštěvníky a kroutil hlavou. „Počkej," vymáčkl ze sebe. Zlaták vzbudil jeho zájem, avšak těžce shledával slova. „Dnes večer," řekl nakonec. „Počkej. Dnes večer. Mám omam."

„Ten nepotřebuji."

„Ukáži ti - ukáži ti cestu. Dnes večer. Vezmu tě. Můžeš se tam dostat, protože jsi..." Mamě hledal správné slovo, dokud Krahujec neřekl: „Jsem čaroděj."

„Ano! Takže se můžeme - můžeme se tam dostat. Na cestu. Když sním. Ve snu. Chápeš? Vezmu tě. Půjdeš se mnou... na cestu."

Krahujec stál bez hnutí uprostřed ztemnělé místnosti a přemýšlel. "Možná," řekl nakonec. „Jestli přijdeme, budeme tu za tmy." Pak se otočil k Arrenovi, který hned otevřel dveře, protože už chtěl být pryč.

Ve srovnání se Zajícovým příbytkem jim připadala vlhká a ponurá ulice jako jasná zahrada. Vydali se k hornímu konci města nejkratší cestou po příkrém schodišti mezi zdmi porostlými břečťánem. Arren zhluboka vdechl a vydechl: „Uf! Chceš se tam vrátit?"

„Ano, chci, pokud nezískám stejnou informaci z méně riskantního zdroje. Nedivil bych se, kdyby na nás přichystal léčku."

„Copak nemáš ochranu před zloději a jim podobnými?"

„Ochranu? Jak to myslíš?" řekl Krahujec. „Domníváš se, že chodím zabalený do kouzel jako revmatická stařena do houní? Na to nemám čas. Skrývám obličej, abych utajil cíl naší cesty, to je všechno. Můžeme na sebe dávat navzájem pozor. Ale pravda je, že se na téhle cestě nebezpečí nevyhneme."

„Samozřejmě že ne," odsekl Arren, dotčený ve své pýše. „Ničemu se vyhnout nechci."

„Tak je to v pořádku," řekl mág přísně, ale s trochou humoru v hlase, který usmířil mladíkovu zraněnou ješitnost.

Arren se zastyděl. Nikdy by si nepomyslel, že si dovolí tímto způsobem s Arcimágem mluvit. Ale nebyl snad tehle obchodník Jestřáb, tak nepodobný Mistrovi, jen cizincem, na něhož nemusí být spolehnutí?

„Našels v tom, co ti řekl, nějaký smysl?" zeptal se Arren po chvíli. Představa, že by se měl vrátit do té setmělé místnosti u páchnoucí řeky, ho vůbec nelákala. „Ty jeho třesky plesky o životě, smrti a useknuté hlavě?"

„Nevím, má-li to nějaký smysl. Chtěl jsem si promluvit s čarodějem, který ztratil svou moc. Říká, že ji neztratil, ale daroval - vyměnil. Za co? Říká, že za život. Ne, nerozumím mu, ale stojí za to si ho poslechnout."

Krahujcovo chladné uvažování Arrena ještě víc zahanbilo. Choval se jako dítě. Zajícův osud ho zaujal, ale teď,

když bylo po všem, cítil jen znechucení, jako by snědl něco zkaženého. Rozhodl se, že nepromluví, dokud nebude schopen ovládat svou náladu. V příští chvíli klopýtl na ošlapaném schodišti, uklouzl a opřel se rukama o slizké kameny. „Zatracené špinavé město!“ vybuchl vztekem.

Mág suše odpověděl: „Myslím, že není třeba je zatracovat.“

Ale s městem bylo opravdu něco v nepořádku. Ve vzduchu bylo něco špatného, takže si člověk mohl pomyslet, že to město je zakleté. Ne proto, že by mělo něco navíc, nýbrž mu něco důležitého chybělo. Bylo jako choroba, která brzy napadne každého návštěvníka. Dokonce i odpolední teplo bylo nezdravé, na březem příliš těžké a horké. Město sice kypělo činností, ale nebyl v ní žádný řád a nic nevzkvétalo. Zboží bylo ubohé a ceny vysoké, ulice byly plné zlodějů a nebezpečných tlup. Ženy téměř nevycházely ven, nebo se držely ve skupinách. Bylo to město bez vlády.

Krahujec a Arren cestou rozmlouvali s náhodnými chodci a brzy zjistili, že Hort opravdu nemá ani městskou radu, starostu, ba ani jiného pána. Mnozí radní zemřeli, jiní odstoupili a zbylí byli zavražděni. Jednotlivé čtvrti města, podobně jako přístav, ovládali samozvaní správci, kteří si jen mastili kapsy.

Lidé bloumali bez cíle, řemeslníci přestali ctít řemesla; dokonce i lupiči obírali své oběti bez valného nadšení. Na první pohled vypadalo město jako jiné hlučné přístavy, ale zkoumavým očím neuniklo, že nic z toho není opravdové, dokonce ani zvuky a pachy. A všude seděli nehybní pojídači omamu.

Během tohoto dlouhého, horkého odpoledne, zatímco Krahujec a Arren hovořili s různými osobami, se jim město přímo před očima měnilo. Zmizely pruhované markýzy, barvy zdí vybledly a halasný ruch zamřel. Zbyla jen špinavá dlažba a město, zahalené mlhavým přísivitem, vypadalo jako nějaký snový přízrak, prázdné a strašidelné.

Teprve na vrcholku nad městem, kam si zašli odpočinout, se jim dýchalo volněji. „Tohle místo nepřináší štěstí,“ řekl Krahujec. Také on vypadal unaveně a popelavě. Jeho převlek se trochu ztrácel, širokým obličejem námořního kupce prosvítaly ostré Mistrovy rysy a snědá pleť.

Arren dosud nebyl schopen setřást svou ranní rozmrzelost. Posadili se na hustý trávník pod tmavými korunami pandánového háje obsypaného poutaty. Z města viděli jen řady střech, táhnoucích se jako šupiny až k zálivu, který se otevíral do širého moře. Jeho jasnou modř halil jarní opar. Tam byl prostor bez hranic. Při tom pohledu se Arrenova mysl konečně uklidnila.

Šli se napít k nedalekému prameni, jehož čistá voda vyvěrala z rozkvetlé zahrady, a mladík si osvěžil studenou vodou rozpálenou hlavu. Pak vstal a zarecitoval několik řádků z *Činu Morredových*:

Pochválena budiž studna Sheliethova, ta stříbrná vodní harfa. Navždy však buď požehnán tento pramen, který utišil mou žízeň!

Krahujec se tiše zasmál. Arren se otřepal jako pes, když vystoupí z řeky, a do jasného slunce odstříkla jemná zářivá sprška.

Poté háj opustili a vrátili se zpět do ulic, aby u pouličního stánku povečeřeli mastné rybí placky. Snášela se noc a domy rychle zahalovala temnota.

„Měli bychom jít, chlapče,“ řekl Krahujec.

Arren sice tušil, že půjdou do toho nuzného a hrůzostrašného příbytku dole u řeky, ale přesto se zeptal: „Na loď?“

Zajíc na ně čekal ve vchodu.

Zapálil olejovou lampu a vedl je po věkem a špínou zčernalých schodech. Tenký plamínek se třepotal a vrhal po zdech obrovské a neklidné stíny. Připravil pro svého hosta ještě jeden pytel nacpaný slámou. Arren se posadil na podlahu blízko dveří, aby dával pozor alespoň na Zajíce, protože se neodvažoval zůstat sám na hlídce ve tmě chodby. Krahujcova pozornost bude určitě rozptýlena Zajícem a nebude dbát o svou bezpečnost, proto bylo na Arrenovi, aby za oba bděl nad všemi záležitostmi.

Zajíc se držel zpřímá a už se tolik netrásl. Zpočátku mluvil dost rozumně, i když vzrušeně. Ve světle lampy připomínaly jeho tmavé oči bez bělma oči zvířete. Důrazně přemlouval Krahujce, aby požil omamu. „Chci tě vzít, chci tě vzít s sebou. Musíme jít stejnou cestou. Já už za chvíli vyjdu, ať jsi připravený, nebo ne. Abys mě mohl následovat, musíš si vzít omam.“

„Myslím, že tě mohu následovat.“

„Ne tam, kam jdu. To není...“ Vypadalo to, že nedokáže vyslovit slova „čaroděj“ nebo „čarování“. „Vím, že se můžeš dostat tam... na to místo... ke zdi. Ale tam to není. Je to jiná cesta.“

„Až vykročíš, budu tě následovat.“

Zajíc zavrtěl hlavou. Jeho strhaný obličej zrudl. Čas od času pohlédl na Arrena, jako by počítal i s ním, i když mluvil jen s Krahujcem. „Podívej, existují dva druhy lidí, že? My - a pak ten zbytek. Draci... a ti druzí. Lidé bez moci žijí jen napul. Ti se nepočítají. Nevědí, o čem sní, bojí se tmy. Ale ti ostatní, vládci lidí, se temnot nebojí. Máme sílu.“

„Dokud známe jména věcí.“

„Ale na jménech tam nezáleží - v tom je to! Nezáleží na tom, co děláš, co víš, co potřebuješ. Čáry jsou k ničemu. Musíš to všechno zapomenout, nechat to být. Pomůže ti omam. Zapomeneš jména i tvary věcí a vejdeš rovnou do skutečnosti. Já už brzy půjdu, velice brzy. Chceš-li zjistit kam, měl bys udělat, co ti říkám. A já ti říkám, co on poroučí. Abys byl pánem života, musíš být pánem lidí. Musíš objevit tajemství. Mohl bych ti říct jeho jméno, ale co znamená jméno? A jméno není pravé, pravé, pravé navždy. Nemohou tam jít draci. Draci umírají. Všichni zemřou. Beru si dnes večer tolik, že mě nedoženeš. Nedá se to s ničím srovnat. Pamatuješ si, jaké je to

tajemství? Vzpomínáš? Žádná smrt. Ne - žádná smrt. Žádná zpcená postel a hnijící rakev, už ne, nikdy... Krev vyschne jako Suchá řeka a je pryč. Žádný strach. Žádná smrt. Zmizí jména a slova a strach, všechno je pryč. Ukaž mi, kde se ztrácím, ukaž mi, pane..."

A tak pokračoval v nesouvislém přívalu slov, jako by opakoval zaříkávadlo, ale nic nezaříkával; nemělo to smysl. Arren poslouchal a snažil se porozumět. Krahujec si mohl vzít drogu, takže by zjistil, o čem Zajíc mluví, odhalil by tajemství, které mrzák nechtěl nebo nemohl prozradit. Proč by tu jinak byli? Ale pak Arren odvrátil pohled od Zajíce a zadíval se na mága. Snad tomu už porozuměl...? Měl profil tvrdý jak skála. Kupec Jestřáb zmizel, ten tam byl jeho tupý nos a dobromyslný pohled. Před ním seděl sám Arcimág.

Zajícův hlas přešel do kňouravého blábolení, začal kývat tělem. Obličej měl vyzáblý a ústa ochablá. Mistr ho pozoroval ve slabém a skomírajícím světle olejové lampy, která stála na podlaze mezi nimi, nepromluvil, ale napřáhl paži, uchopil Zajíce za ruku a stiskl ji.

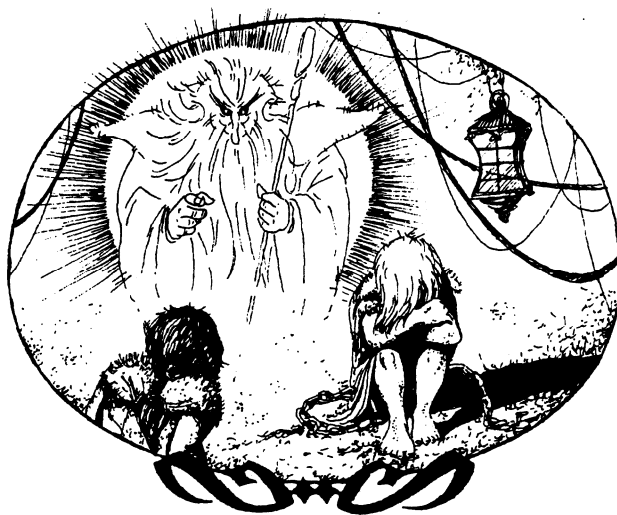
Arrenovi se klížila víčka, obával se, zda si už na chvíli nezdříml.

Muselo uplynout několik hodin, mohlo být kolem půlnoci. Kdyby usnul, mohl by Zajíce následovat jeho snem tajnou cestou na ono tajuplné místo? Snad ano. Byl schopen tomu uvěřit. Ale to se nesmělo stát - byl strážcem dveří. Zajíc na ně mohl nachystat nějakou léčku. Byl to přece pirát, určitě znal kdejakého zloděje. Krahujec mu nedal žádný úkol, ale Arren si umínil, že po dobu cesty mágoва ducha, zatímco jeho tělo zůstane bezbranné, bude stát na stráži. Jenže svůj meč nechal na palubě lodi. Stačil by mu pouhý nůž, kdyby se za ním náhle otevřely dveře? Pozorně naslouchal zvukům, aby byl připraven.

Zajíc už nemluvil. Oba muži mlčeli. Celý dům byl tichý. Po těch rozvrzaných schodech nemohl nikdo přijít, aniž by způsobil hluk. Kdyby něco zaslechl, mohl by vykřiknout - kouzlo by se zlomilo a Krahujec by mohl začít bránit sebe i Arrena s veškerým čarodějnickým umem...

Když sem vešli a Arren usedl ke dveřím. Krahujec na něho krátce a souhlasně pohlédl. Měl jeho důvěru. Pokud byl na stráži, nehrozilo žádné nebezpečí. Ale bylo těžké sledovat ty dva obličaje osvětlené jen malým plamínkem lampy na podlaze, oba teď byli tiší, nehybní, s očima sice otevřenýma, avšak upřenýma mimo tento svět, někam zcela jinam, do snu nebo smrti... Díval se na ně a bránil se touze následovat je...

Pak tam náhle stál, v ohromné a prázdné temnotě, do níž se propadl, a kýval na něj. *Pojď*, řekl vysoký Pán stínů. V ruce držel drobný plamínek ne větší než perla, napřáhl ho k Arrenovi, nabízel mu život. Arren váhavě udělal krok... a následoval ho.

4

Čarosvětlo

Sucho... V ústech měl tak sucho. A příchut' špíny. Rty měl pokryté prachem.

Ležel na podlaze. Aniž zvedl hlavu, pozoroval hru stínů. Byly to velké stíny, pohybovaly se a zastavovaly, nafukovaly a smršťovaly, a ty nejtenčí, které se míhaly kolem stěn a stropu, se mu posmívaly. Jeden černý stín trčel v rohu, druhý nehnuto spočíval na zemi.

Vzadu na hlavě ucítil pronikavou bolest. Současně si v jasném záblesku uvědomil, co vidí: Zajíc s hlavou mezi koleny se krčil v koutě. Krahujec ležel na zádech a na prsou mu klečel jakýsi muž, zatímco druhý cpal do pytle zlatáky a třetí hlídal. Ten poslední držel v jedné ruce svítilnu a v druhé nůž - Arrenův nůž.

Pokud mluvili, neslyšel je. Vnímál jen své vlastní myšlenky, které mu okamžitě a bez velkého uvažování poradily, co musí udělat.

Uposlechl. Velice pomalu a opatrně popolezl dopředu, vyskočil a současně švihl levou rukou, popadl pytel s lupem a vyrazil ke dveřím, rozrazil je a bez zaškobrtnutí seběhl poslepu dolů, schody pod nohama ani necítil, jako by letěl. Vyběhl na ulici a ponořil se do tmy.

Proti hvězdné obloze se rýsovaly jen tmavé siluety střech. Na hladině po pravé straně se slabě zrcadlily hvězdy. Nevěděl, kam ulice vede, ale podařilo se mu přeběhnout na druhou stranu řeky. Běželi za ním, slyšel je kousek za sebou. Byli bosí, jejich supění bylo hlasitější než pleskání chodidel. Kdyby měl čas, musel by se tomu smát. Konečně poznal, jaké to je být pronásledovanou kořistí místo vůdcem smečky. Poznal, že to je především obrovské osamění, ale volnost, jakou dosud nepoznal.

Prudce odbočil doprava, uskočil stranou a přeběhl přes most s vysokým zábradlím, vklouzl do úzké uličky, pak za roh, zpět k řece a kus podél ní, potom přes další most. Na dláždění byly jeho kroky příliš slyšet, byl to jediný hlasitý zvuk v celém městě. Zastavil se u mostního pilíře, aby si zul boty, ale neměl na to dost času, protože pronásledovatelé se drželi za ním. Nad řekou blýskla svítilna. Mlaskavý dusot se přibližoval. Nemohl je setrást. Mohl jenom utíkat, vytrvale běžet pořád vpřed. Hlavně je odlákat co nejdál od té špinavé místnosti...

Sebrali mu nůž i kabát, připadal si lehký a horký, mysl mu plavala v jakési mlze, bolest v lebce se začala ozývat s každým dalším krokem stále silněji a silněji, ale běžel a běžel... Pytel mu překážel. Shodil ho s ramene, vypadl zlaták, kutálel se po kamenech a cinkal. „Hej! Tady jsou peníze!“ vykřikl chraplavě a stěží lapa po dechu. Běžel dál a rozhazoval mince. A najednou ulice končila. Před ním už nebyly žádné další uličky, žádný prostor, jen zeď. Ta ulice byla slepá! Bez zaváhání se obrátil a rozběhl se proti svým pronásledovatelům. Když se k nim dostal, svítilna se mu divoce zhoupla do očí, oslnila ho a udeřila ho. Křičel a křičel...

Před ním se sem a tam houpala lucerna, slabý světelný bod v nezměrné a jednotvárné šedi. Dlouho ji pozoroval. Světélko zesláblo, pak je zaclonil nějaký stín, a když zmizel, už nesvítilo. Chvíli mu to bylo líto, ale spíš litoval sám sebe, protože věděl, že se musí probudit.

Vyhaslá lucerna se pořád houpala na stěžni, na němž byla zavěšena. Vycházelo slunce a všude kolem jasnělo moře. Zazněl buben. Vesla se pohnula, zaskřípala a těžce plácla do vody. Dřevěný trup zanaříkal stovkou rozličných hlasů. Muž na přidi něco pokřikoval na veslaře.

Kolem Arrena se tísnili mlčenliví lidé. Každý z nich měl kolem pasu železný kruh a na zápěstí okovy, které byly spojeny silným řetězem s pouty dalšího muže. Železný opasek byl připevněn k palubě krátkým kusem řetězu, takže člověk mohl jen skrčeně dřepět, rozhodně nemohl vstát. V malém podpalubí byli tak těsně namačkáni jeden na druhého, že si nemohli ani lehnout. Arren se rozhlédl a zjistil, že se nachází v přední části lodi na levoboku. Když zvedl hlavu jak nejvíc to šlo, měl oči na úrovni několik stop široké paluby, jež se táhla podél

obou boků lodi a ponechávala střed nad nákladním prostorem nezakrytý.

Z toho, co se stalo minulé noci po honičce, která skončila ve slepé uličce, si moc nepamatoval. Rval se jako ďábel, ale srazili ho na zem, svázali a někam nesli... Pak tam byla nějaká kovárna, rudý plamen výhně a muž s podivným sípavým hlasem... Přestože si nedokázal vybavit další podrobnosti, věděl, že je nyní otrokem na otrokářské lodi.

Ale nic z toho, co si uvědomoval, nemělo prvořadý význam, protože ho sužovala strašlivá žízeň, bolelo ho celé tělo a na hlavě měl ošklivou ránu. A když se slunce vyhouplo dost vysoko nad obzor, zabodly se mu jeho paprsky do očí jako rozžhavené šípy.

Později dostal každý vězeň čtvrt bochníku chleba a také se mohli napít z koženého měchu, který jim přidržel muž s tvrdou, zlou tváří. Kolem krku měl široký, zlatem pobitý kožený opasek, a když promluvil, Arren poznal jeho sípavý hlas.

Chléb a voda na chvíli utiřily největší trýzeň. Arren se poprvé odvážil pozorně pohlédnout na své druhy. V jeho řadě seděli tři otroci, další čtyři hned těsně za nimi. Většinou se opírali hlavami o kolena, jeden muž se choulil na boku - byl zřejmě nemocný, nebo možná olivněných drogami. Vedle Arrena dřepěl asi dvacetiletý chlapík s širokou, plochou tváří. Arren se ho zeptal: „Kam nás vezou?”

Chlapík se na něho zblízka zašklebil a pokrčil rameny. Arren si domyslel, že neví, ale potom ten muž zatřásl okovy a dokořán otevřel ústa, aby ukázal, že má místo jazyka jen černý kořen.

„Vezou nás nejspíš na Showl,” řekl někdo za Arrenem. A jiný muž dodal: „Nebo na trh v Amrunu -” Ale to už na ně všudypřítomný muž s obojkem zasyčel: „Buďte zticha, nebo z vás nadělám potravu pro žraloky!” A tak všichni zmlkli.

Amrun a Showl... Arren se pokusil představit si, jak to v těch městech vypadá. Prodávali se tam otroci. Nejspíš je naženou na trh podobně, jako se to dělá s voly nebo berany v Berile. A on tam bude stát v okovech, dokud si ho někdo nekoupí a neodvede, aby mu mohl rozkazovat. Ale on neposlechne. Nebo poslechne a pokusí se uprchnout. Zabijí ho tak jako tak... Jeho duše se sice proti potupnému údělu otroctví bouřila, ale bylo mu moc špatně a byl příliš vyděšený, než aby o tom dokázal rozumně přemýšlet. Věděl však, že do týdne či dvou buď umře, nebo ho zabijí. A když si tuto skutečnost naplno uvědomil, vyděsila ho natolik, že o tom raději přestal uvažovat. Zíral na hnijící bednění pod svýma nohama, na nahých ramenou cítil žár slunce, v ústech mu vyschlo a hrdlo se mu sevřelo.

Když slunce konečně zapadlo, nastala jasná a studená noc. Objevily se tečky hvězd. Buben duněl jako pomalu tepající srdce, vesla se rytmicky nořila do vln. Nezavanul ani ten nejslabší větřík. Největším utrpením se teď stal chlad. Arrena trochu zahřívaly skrčené nohy muže sedícího vzadu a ten němý muž po jeho boku, který si tiše pobrukoval nějakou píseň o jednom tónu. Potom zařinčely řetězy, když nastoupila nová směna veslařů, a opět zazněl buben. Arren ve dne toužil po tmě, ale teď nemohl spát. Bolely ho všechny kosti, jenže se nemohl pohnout, aby si odpočal. Dřepěl tam všecek zkroucený, ubolený a roztřesený, tupě zíral na hvězdy poskakující s každým novým úderem bubnu a záběrem veslařů, skok... a skok...

Probral se. U stěžně stáli dva námořníci, jeden měl pásek kolem hrdla. Pohupující se lucerna jim zalévala hlavy a ramena nažloutlým světlem. „Mlha, ty prasečí hlavo, mlha!” řekl syčivě muž s obojkem. „Kde se v tomhle ročním období bere v Jižních úžinách mlha? Zatracená smůla!” -Buben zněl dál. Hvězdy pomrkávaly a poskakovaly. Němý muž vedle Arrena najednou zvedl hlavu a vydal hrozný beztvářý zvuk. „Ticho tam!” zaburácel od stěžně ten druhý. Němý muž zmlkl, ale čelisti se mu nepřestaly pohybovat. A pak hvězdy pokradmu sklouzly do nicoty.

Stožár se naposled zakýval a zmizel. Arrenovi se po zádech rozprostřela studená šedivá příkrývka. Buben zakolísal a zvolnil tempo.

„Hustá jak sražené mléko,” řekl hrubý hlas někde nad Arrenem. „Zabírejte tam! Na dvacet mil není široko daleko žádná mělčina!” Z mlhy se vynořila svalnatá a zjizvená noha, chvíli postála nad Arrenem a pak jedním krokem zmizela.

Bylo slyšet jen šplouchání a vrzání vesel, jakýkoli vjem pohybu vpřed zmizel. Pulz bubnu teď zněl měkce a tlumeně. Byla vlezlá zima. Kapičky mlhy se Arrenovi srážely ve vlasech a stékaly mu do očí, snažil se zachytit je na jazyk a otevřenými ústy vdechoval vlhký vzduch, aby aspoň částečně zmírnil palčivou žízeň. Ale drkotaly mu zuby. Studené články řetězu se mu zařezávaly do stehna, kůže ho v tom místě pálila jako oheň. Buben zněl... a zněl... a umlkl.

Nastalo ticho.

„Co se děje? Drž rytmus!” rozkřikl se z přídě sípavý hlas, ale odpovědi se nedočkal.

Lod' se trochu zakymácela. Za šerým pažením nebylo nic. Prázdná. Pak se o lodní trup něco otřelo. V tom mrtvém tichu to byl hrůzostrašně hlasitý zvuk. „Uvázli jsme na mělčině,” zašeptal jeden z vězňů, ale i jeho hlas se vytratil do prázdna.

Náhle se mlha rozjasnila, jako by někde vpředu zaplálo světlo. Arren se odvrátil, protože ho zabolely oči, a na hlavách přikovaných mužů spatřil třpytící se kapky. Lod' se opět zhoupla. Narovnal se, jak jen mu to řetězy dovolily, přimhouřil víčka a natáhl krk, aby viděl dopředu. Nad palubou se rozlévala chladná zář, jako když měsíc zajde za průsvitné mraky. Veslaři seděli nehybně jako vyřezané sochy, oči se jim leskly.

Na přídě se vztyčil osamělý muž - to od něho přicházelo všechno to světlo, vyzářovalo z jeho obličejce, rukou a především z jeho hole, která svítila jako roztavené stříbro.

U nohou zářícího muže se krčil tmavý stín.

Arren chtěl vykřiknout, ale nemohl. Arcimág, zahalený v oblaku velebného světla, k němu přistoupil a poklekl na palubu. Arren ucítil dotek jeho prstů a uslyšel jeho hlas. Pouta z něho spadla. Řetězy rachotily po celé palubě, žádný muž se však nepohnul. Arren se pokusil vstát, ale nemohl, tělo měl bezvládné, protože se dlouho nehýbal. Arcimág ho pevně uchopil za paži a zvedl ho. S jeho pomocí se Arren vyškrábal nahoru a skrčil se na palubní lávce, údy mu škubala křeč. Arcimág ho pohybem paže požádal o strpení. Mlžný třpyt ozářil zkamenělé obličej veslařů, když Mistr stanul před mužem schouleným na přídi.

„Netrestám,“ zazněl tvrdý, jasný hlas, ledový jako chladné čarosvětlo v mlze. „Ale spravedlnost, Egrei, tu беру na sebe. Příkazuji, aby tvůj hlas oněměl až do toho dne, než najdeš slovo, které bude stát za to, abys je vyslovil.“ Vrátil se k Arrenovi a pomohl mu vstát. „Tak pojď, chlapče.“ S jeho pomocí dokulhal mladý muž dopředu, překročil pažení a zhroutil se do člunu, který se houpal po boku otrokářské lodi. Plachta *Bystroočky* vypadala jako křídlo nočního motýla.

V naprostém tichu chladné světlo vyprchalo, člun se otočil a vyrazil na moře. Černý stín galéry, plamínek stěžňové lucerny a nehybní veslaři zmizeli ve tmě. Arren se domníval, že slyší nějaké hlasy, ale byly příliš slabé a brzy zanikly. Za chvíli začala mlha řídnout, protřhávala se a rozplývala do noci. Nad hlavami se jim rozsvítily hvězdy a *Bystroočka*, tichá a rychlá jako můra, letěla jasnou nocí po širém moři.

Krahujec zakryl Arrena příkrývkami a dal mu napít vody. Když začal chlapec plakat, položil mu ruku na rameno. Nepromluvil, ale stisk jeho ruky byl jemný a konejšivý. Arrenovi se brzy ulevilo. Zahřál se. Vnímal lehké pohupování lodi. Jeho srdce se uklidnilo.

Pohlédl na svého společníka, ale v jeho snědé tváři už nezbyla ani stopa po nějakém nepozemském záření. V chabém světle hvězd ho stěží viděl.

Člun letěl dál a dál, veden kouzlem. Vlny se otíraly o jeho boky a šeptaly slůvka překvapení.

„Ten muž s obojkem..., kdo to je?“

„Tiše, hochu. Lež klidně. Je to mořský lupič Egře. Pod obojkem skrývá jizvu. Kdysi mu podřízli hrdlo. Zdá se, že z piráta klesl na otrokáře. Ale tentokrát ukořistil medvědí mládě.“ V Arcimágově hlase zazněl slabý tón uspokojení.

„Jak jsi mě našel?“

„Zprvu j sem ztrácel čas uplácením. Nechtěl jsem, aby se rozkřiklo, že se po Hortu potloukal Arcimág. V tomhle převleku bych chtěl ještě chvíli vydržet. Ale běhal jsem od čerta k ďáblu, hledal jednoho muže, potom zas jiného, a když jsem nakonec zjistil, že otrokářská loď vyplula před rozedněním, ztratil jsem trpělivost. Nasedl jsem na *Bystroočku* a za bílého dne jsem vykouzil čarovítr, ale jen do její plachty, a současně jsem zamrazil vesla všech lodí v zálivu. Na chvíli, ale stačilo to. Jak si to ovšem vysvětlí, věří-li, že kouzla jsou jen prázdné lži, to je jejich problém. Ale ve svém spěchu a vzteku jsem Egrehu loď minul a daleko ji předjel. Neuvědomil jsem si, že míří na jihovýchod, aby se vyhnuli mělčinám. Špatná práce, hochu, nic víc o tom nemohu říci. V tomhle městě se na mě přilepila smůla... Nakonec mi nezbylo, než udělat hledači kouzlo, a tak jsem za tebou dorazil až za tmy. Neměl bys teď spát?“

„Jsem v pořádku. Už je mi mnohem lépe.“ Arrenovo mrazení teď vystřídala lehká horečka. Opravdu se cítil o něco lépe. Tělo měl sice malátné, ale jeho mysl lehce přeskakovala z jedné myšlenky na druhou. „Kdy ses vzbudil? A co se stalo se Zajícem?“

„Naštěstí mám tvrdou hlavu, ale probral jsem se až s denním světlem. Za uchem mám bouli jako okurku. Zajíce jsem nechal v tom jeho brlohu, byl stále v drogovém opojení.“

„Zklamal jsem na stráži -“

„Ale ne proto, že ses usnul.“

„Ne.“ Arren zaváhal. „Byl jsem... Bylo to...“

„Viděl jsem tě kus před sebou,“ řekl Krahujec odměřeně. „Proto se tam mohli vplížit a zacházet s námi jako s jehnaty na jatkách. Ukořistili zlato, dobré šatstvo a otroka, který se dal prodat, a zmizeli. Šli především po tobě, mladíku. Na trhu v Amrunu bys měl cenu Pěkného statku.“

„Ale neudeřili mě dost silně. Probral jsem se a vylákal je na malou honičku.“ Arrenovi se zajiskřilo v očích. „A peníze, které nakradli, jsem rozházel po celém městě, než se jim podařilo zahrnat mě do rohu.“

„Ty ses probral, dokud tam byli?“

„Ano. A odlákal jsem je pryč.“ Upřímné překvapení, které zaslechl v Krahujcově hlase, zasáhlo Arrenovu hrdost a probudilo jeho pýchu, proto plamenně dodal: „Šli po tobě, mohli tě zabít. Vyškubl jsem jim pytel s kořistí, aby museli běžet za mnou.“

„A to se stalo.“ Nic víc Krahujec neřekl, nevyslovil ani jediné slovíčko chvály. Arrena to zamrzelo. Avšak po chvíli přemýšlení pravil: „Nenapadlo tě, že už mohu být po smrti?“

„Ne, to ne.“

„Nejdříve vražda, potom loupež. Takové přece bývá pořadí, neboť pro lupiče je to bezpečnější.“

„To mě nenapadlo. Myslel jsem jenom na to, jak je dostat co nejdál od tebe.“

„Proč?“

„Protože mě napadlo, že nás z toho oba dostaneš, budeš-li mít čas se probrat. Nebo že se z toho dostaneš aspoň ty sám. Byl jsem na stráži, ale zklamal jsem. Snažil jsem se to něčím napravit. Na tobě přece nejvíc záleží. Jsem tu s tebou, abych dával pozor nebo dělal cokoli, čeho je zapotřebí. Ty nás vedeš, ty určuješ, kam musíme jít, ať už je to kamkoli, a ty dáš do pořádku všechno, co se nepovedlo a pokazilo...“

„Tak?“ řekl Arcimág. „Až do včerejší noci jsem si to také myslel. Domníval jsem se, že mám následovníka, ale

ukázalo se, že všechno je jinak." Hovořil chladně, snad i s trochou jemné ironie. „Ukázalo se totiž, že jsem to já, kdo má následovat tebe, mladíku. Tebe.“

Arren nevěděl, co odpovědět. Ještě před chvílí doufal, že svou chybu odčinil tím, že odlákal lupiče od Krahujce. Jenže teď to vypadalo, že na hlídce neusnul, ale že upadl do transu. Zdálo se, jako by bylo rozumnější neprobouzet se a nehonit se s lupiči, ale zůstat ve správnou chvíli na správném místě. Byl ze všeho naprosto zmatený.

„Je mi líto, můj pane,“ řekl posléze s rozechvělými rty a náběhem k pláči, „že jsem tě zklamal. Zachránils mi život -“

„A ty zas můj,“ řekl mág drsně. „Kdo ví? Třeba by mi nakonec podřízli hrdlo, kdybys je neodlákal. Už o tom nemluvm, Arrene. Jsem rád, že jsi zase se mnou.“

Obrátil se k truhlici se zásobami a zapálil malá kamínka na dřevěné uhlí. Arren ležel na zádech a díval se na hvězdy. Jeho rozbouřené pocity se uklidnily a roztěkaná mysl začala uvažovat. Pochopil, že od Krahujce nedostane žádné rozřešení, ať už udělal to či ono. Stalo se to a Mistr to tak přijal: bylo to vykonáno. Řekl Egrevi, že netrestá. Jenže ani nechválil. Ale spěchal za Arrenem přes celé ohromné moře, aby ho vyrval ze spárů otrokářů, jak jen mohl nejrychleji. A uvolnil kvůli němu všemožné kouzelné síly. A udělal by to zas. Všechno závisí na tom, co Arcimág udělá, tak je to.

Zasloužil si veškerý obdiv, který k němu Arren cítil, a veškerou důvěru. Protože bylo pravdou, že mu Arcimág důvěřoval. Ať udělal Arren cokoli, souhlasil s tím, bylo to v pořádku...

Teď podal Arrenovi šálek horkého vína. „Možná tě to uspí. Opatrně, spálíš si jazyk.“

„Kdes vzal víno? Nevšiml jsem si, že bys měl na palubě měch s vínem.“

„Bystroočka toho ukrývá víc, než kolik můžeš uvidět,“ odvětil Krahujec.

Arren se posadil a zatímco uskrával nápoj, zaslechl, jak se Krahujec ve tmě tichounce směje. Víno mělo lahodnou chuť a osvěžovalo tělo i ducha. „Kam jedeme teď?“

„Na západ.“

„Když jsi šel se Zajícem, tak kam?“

„Do tmy. Toulal se kdesi po vnějších hranicích světa, v nekonečných pustinách deliria a nočních mūr. Jeho duše přitom zpívala jako pták, jako racek ztracený daleko nad mořem. Je ztracený. Není typ vůdce. Vždy byl ztracený. Ani tehdy, když ještě ovládal umění kouzel, před sebou nikdy neviděl pravou cestu. Vždycky viděl jenom sebe.“

Arren tomu všemu nerozuměl, ani ho to příliš nelákalo, aby to pochopil. Něco ho vtáhlo na začátek cesty do temnoty, o níž čarodějové často mluvili, ale nebylo to nic příjemného a nechtěl na to vzpomínat. Neměl s tím nic společného. A začal se bránit spánku, který se o něho pokoušel, aby se mu o tom nezdálo, aby ani náhodou znovu nespátl onu temnou postavu s perlou. Stín šeptající *Pojď...*

„Můj pane,“ řekl, protože jeho mysl už zase přeskočila na jiný

předmět hovoru, „proč -“

„Spi!“ pravil Krahujec s mírným podrážděním. „Nemohu spát, můj pane. Zajímalo by mne, proč jsi neosvobodil i ostatní otroky.“

„Osvobodil jsem je. Nenechal jsem na lodi jediné pouto.“

„Ale Egrev a jeho muži přece měli zbraně. Kdybyste spoutal...“

„Proč bych to dělal? Bylo jich jen šest. Nevšiml sis, že jsem veslaře rovněž zbavil okovů? Byli spoutáni stejně jako ty. Egrev a ostatní otrokáři jsou již možná po smrti, nebo v okovech. Dost možná, že tentokrát budou pro změnu oni prodáni do otroctví. Ale nechal jsem to na nich, zda budou bojovat, nebo smlouvat. Já otroky neberu.“

„Vědels však, že jsou zlí...“

„Měl jsem se k nim připojit stejnými skutky? Aby jejich činy řídily mé vlastní? Nebudu za ně rozhodovat, ale ani nedovolím, aby rozhodovali za mne!“

Arren o tom chvíli mlčky uvažoval. Arcimág tiše pravil: „Víš, Arrene, mladí muži se domnívají, že když zvednou kámen a hodí, buď zasáhnou, nebo minou, a tím to končí. Ale tak tomu není. Když zvedneš kámen, země je lehčí. Ruka, která ho drží, je naopak těžší. Když hodíš, ovlivníš hvězdné okruhy. A udeří-li, nebo neškodně spadne, změní se celý vesmír. Na každém činu závisí rovnováha celku. Vítr a moře, síly vody, země a světla, prostě všechno, co se odehrává v přírodě, tedy i to, co činí zvíř a zeleň, je v pořádku a správné. Toto vše se děje v mezích Rovnováhy. Od hurikánu a zpěvu šedé velryby až po padající podzimní list a let komára, to vše, co se děje, patří do rovnováhy celku. Ale my, dokud máme moc nad světem, my se musíme učit, co je pro list, velrybu nebo vítr přirozené. Musíme se učit držet Rovnováhu. Protože máme rozum, nesmíme jednat bezhlavě. Protože máme na výběr, nesmíme jednat bez zodpovědnosti. Kdo jsem já - i když mám moc to udělat - abych trestal a odměňoval, abych si zahrával s osudem člověka?“

„Znamená to snad,“ řekl chlapec a zamračil se na hvězdy, „že Rovnováhu mohu udržovat pouze tak, že nic nedělám? Člověk přece musí jednat, i když nezná následky svého činu. Něco se musí dít!“

„Neboj se. Pro člověka je daleko snazší jednat, než se vzdát činů. Budeme dál konat dobro a zlo... Ale kdyby nám opět vládl král a kdyby se stalo, že by vyhledal mága, aby mu poradil, jako tomu bývalo za starých časů, a já bych byl náhodou ten mág, řekl bych mu:

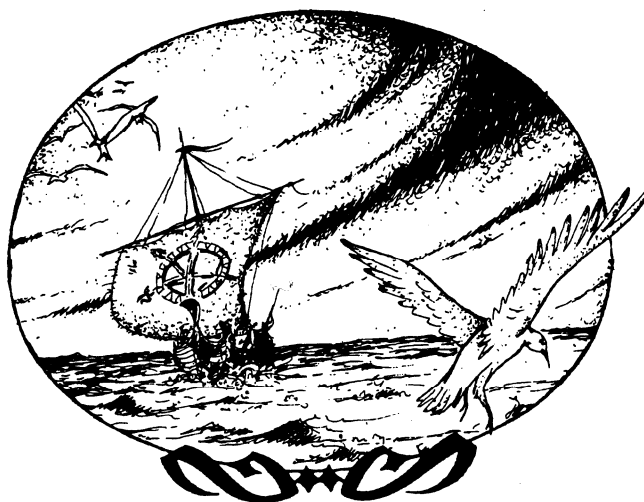
Můj pane, neďalej nic pouze proto, že to je správné, chvályhodné nebo vznešené. Neďalej nic, protože se ti to zdá správné. Dělej jen to, co musíš a co se nedá udělat nějak jinak.“

Něco v jeho hlase přinutilo Arrena, aby se otočil a pozorně se na Mistra zadíval. A pomyslel si, že jeho tvář opět

vyzařuje ono zázračné světlo, neboť i ve tmě viděl jeho orlí nos, zjizvenou líc a tmavé, pronikavé oči. Hleděl na něho s úctou, ale také s bázní, a myslil si:

Stojí tak vysoko nade mnou... Ale nakonec si uvědomil, že to není žádné čarosvětlo, žádná studená zář kouzla, ale obyčejné svítání, docela normální světlo přicházejícího dne. Napadlo ho, že na světě jsou větší síly, než jakými vládne i ten nejmocnější mág. A jak tak Krahujce upřeně pozoroval, všiml si, že k němu ubíhající roky nebyly o nic milosrdnější než k ostatním lidem. Co rok, to rýha. A jak světla přibývalo, jeho tvář vypadala starší a unavenější. A zíval...!

Arren o tom všem přemýšlel a dumal, až nakonec usnul. Krahujec seděl po jeho boku a hleděl vstříc vycházejícímu slunci, jako by pozoroval poklad, z něhož se něco ztratilo, jako by se jednalo o rozbitý šperk, který je nutno opravit, nebo nemocné dítě.

5

Moře snů

Později před polednem odejmul Krahujec plachtě čarovítr a nechal loď plout s obyčejným větrem, který mírně válsměrem k Jihozápadu V dále na pravoboku se vynořily modravé kopce Wathortu a zase se zmenšily, až vypadaly jako mlhavé stíny nad rozvlněnou hladinou, do níž se opět ponořily.

Arren procitl. Moře se koupalo v horkém a zlatém poledni, nekonečné vody zalité nekonečným světlem. Krahujec seděl na zádi lodi téměř nahý, jen s rouškou kolem beder, turban z plachtoviny mu stínil hlavu. Polohlasně si prozpěvoval a rukama lehce vyklepával monotónní rytmus do dřevěné lavice, jako by to byl buben. Nebyla to čarodějnická píseň se slovy kouzel a zařikáadel, ani bohatýrský zpěv či legenda o hrdinných činech starých králů, ale pouhopouhé rytmické brumlání všelijakých nesmyslných slovíček. Takovou písničku by si za dlouhých, předlouhých letních podvečerů vysoko v horách Gontu zpíval osamělý pasáček koz.

Nad hladinu vyskočila ryba a klouzala vzduchem na pevných, blyštivých ploutvích připomínajících křídla vážek. „Blížíme se k Jižním dálavám,“ řekl Krahujec. „Říká se, že je to podivný kus světa, protože tu ryby létají a delfíni zpívají. Ale voda je teplá a já mám dohodu se žraloky. Smyj ze sebe ten ošklivý dotek otroctví, hochu.“

Arrena bolel snad každý sval a zprvu se mu nechtělo ani hýbat. Nebyl žádný zkušený plavec, protože moře kolem Eniadu je drsné, takže s ním člověk musí spíš bojovat, než aby si zaplavoval, a brzy se unaví. Ale tohle modré moře, nejmodřejší jaké kdy viděl, bylo při prvním ponoření chladivé, potom příjemně osvěžující. Bolest z údů brzy zmizela. Házel sebou vedle *Bystroočky* jako mládě mořského hada, cákal a stříkal jako vodotrysk. Krahujec se k němu na chvíli připojil a plaval vedle něj jistými, zkušenými tempy. *Bystroočka*, jako by věděla, že je má chránit, na ně čekala a následovala je, bílá plachta zářila nad vodou. Do vzduchu vyskočila létající ryba, Arren seji snažil dosáhnout, ponořila se, opět vyskočila, plavala vzduchem a létala pod vodou. Chvilí honil chlapec rybu, chvíli ryba chlapce.

Hrál si tam, nazlátlý a pružný, dokud se sluneční kotouč nedotkl hladiny. A snědý a sporý muž, s klidnými, rozváznými pohyby, v nichž se zračila síla prožitých let, zatím zavěsil do lodního lanoví zástěnu proti slunci, pak udržoval kurz a pozoroval koupajícího se chlapce a létající ryby se zvláštní něhou v oku.

„Kam máme namířeno?“ zeptal se Arren za soumraku, když pojedl kus soleného masa a tvrdého chleba. Už byl zase ospalý.

„Na Lorbanery,“ odpověděl Krahujec. Byla to poslední slova, která Arren toho večera slyšel, proto se mu zprvu zdálo, že kráčí v nánosech měkké, bledé hmoty, v růžových, zlatých a azurových úlomcích a vlákních, a cítil bláznivou radost. Někdo mu řekl: „To jsou hedvábná pole Lorbaner, tady se nikdy nestmívá.“ Ale později, když už se noc krátila a na jarním nebi se na chvíli rozžehly hvězdy podzimu, měl sen, v němž se ocitl ve zbořeném domě. Bylo tam sucho. Všechno bylo zaprášené a ověšené pavučinami, na nichž se usadil letitý prach. Nohy se mu do těch lepkavých vláken zapletly, a pavučiny mu zalepily ústa a nos, takže nemohl dýchat. Nejděsivější na tom však bylo, že věděl, že to je táž místnost Velkého domu rokeského, v níž snídal s Mistry.

Vzbudil se celý vyděšený a se srdcem bušícím, nohy měl zkroucené pod lavicí. Posadil se a snažil se na ten hrozný sen zapomenout. Na východě se dosud neobjevilo denní světlo, ale tma už maličko řídla. Stěžeň skřípal. Plachta, vzduťá severovýchodním vánkem, slabě pleskala. Jeho Mistr spal na zádi člunu hlubokým a tichým spánkem. Arren si zase lehl a podřimoval, dokud ho neprobudilo jasné ráno.

Toho dne bylo moře ještě modřejší a tišší, než si vůbec kdy dokázal představit, a voda byla tak teplá a průzračná, že mu plavání připadalo jako poletování vzduchem. Všechno bylo zvláštní jako ve snu.

V poledne se zeptal: „Mají sny nějaký význam?“

Krahujec chytal ryby, pozorně sledoval udici. Po dlouhé chvíli pravil: „Proč?“

„Zajímalo by mě, jestli je na nich něco pravdy.“

„Jistě."

„Předpovídají tedy pravdivě?"

Jenže mág právě zasekl velkou rybu, nádherného modrostříbného mořského okouna, a trvalo mu deset minut, než dostal jejich oběd na

palubu. Otázka už byla zcela zapomenuta.

Odpoledne lenošili pod kusem plachtoviny napnutým nad palubou, který je chránil před neodbytným sluncem.

Arren se zeptal: „Co hledáme na Lorbanerách?"

„To, co hledáme," pravil Krahujec stručně.

„Na Eniadu," řekl po chvíli Arren, „si vyprávíme příběh o chlapci, jehož učitelem byl kámen."

„Vskutku... ? Co se naučil?"

„Na nic se neptat." Krahujec si odfrkl, jako by potlačoval smích. „Skvělé!" zvolal.

„Víš, já raději mlčím, dokud nevím, o čem hovořit... Proč se nedaří kouzlům v Hortu, na Narveduenu a možná po celých Dálavách? To chceme zjistit, že?"

„Ano."

„Znáš staré přísloví - *Na Dálavách se mění pravidla*?. Užívají je námořníci, ale je to přísloví čarodějů a znamená, že čarodějnictví je závislé na určitém místě. Opravdové zaříkavadlo z Roke se může na Iffishi změnit na pouhá slova. Jazyk Stvoření si nepamatují všude, někde jedno slovo, jinde další. A pletivo kouzel je samo spleteno se zemí a vodou, s větry a světlem toho místa, kde je vysloveno. Jednou jsem se plavil tak daleko na východ, že vítr ani voda téměř nedbaly mých příkazů, protože neznaly svá pravá jména. Nebo jsem je neznal já." Arcimág se na chvíli zamyslel. „Svět je rozsáhlý, širošíře moře přesahuje veškeré lidské znalosti. A navíc tu jsou slova, která leží mimo náš svět. Pochybují, že jakékoli slovo, které může být vysloveno, bude mít v dlouhém běhu času kdekoli a kdykoli svůj původní význam a svoji moc. Pokud by to nebylo samo První slovo, které vyřkl Segoy Všetvořící, nebo Poslední slovo, které nebylo a nebude vysloveno, dokud nebudou všechny věci skončeny..."

Takže nejružnější rozdíly, změny a záludnosti," pokračoval Mistr, „máme na každodenním pořádku dokonce i v Zeměmoří, na našich malých ostrovech, které tak dobře známe. Nejméně probádaným místem, které je naplněno mnoha tajemstvími, jsou Jižní dálavy. Jen málo kouzelníků z Vnitřních zemí se tam dostalo. Naše kouzelníky tam nemají zrovna v lásce, protože tamní lidé prý mají vlastní kouzla, tak se to aspoň vypráví. Ale možná jde jen o nepodložené báchorky a kouzelnické umění tam třeba vůbec neznají, nebo mu pořádně nerozumějí. Pokud by tomu tak vskutku bylo, snadno by se dala jejich kouzla zrušit někým, kdo by se kvůli tomu do Jižních dálav vypravil. Proto by bylo jejich čarodějnické umění oslabeno dřív než kouzla našich Vnitřních zemí. V tom případě by historky o tom, že se na jihu kouzlům nedaří, měly pravdivý základ.

Pamatuj si, Arrene, že naše činy získávají sílu a hloubku díky kázni. Všude tam, kde chybí směr, jsou skutky lidí mělké, roztěkané a zbytečné, jejich síla je promarněna. Proto si ta žena se zrcátky ve vlasech, která ztratila svůj um, myslí, že ho nikdy neměla. A proto Zajíc užívá omam a bláhově se domnívá, že se dostal dál než velcí mágové, i když stěží překročil práh snu. Ve skutečnosti je ztracený... Ale kam si *myslí*, že jde? Co hledá? Co spolko jeho čarodějnické umění? Myslím si, že zkušenosti, kterých jsme nabyli v Hortu, nám postačí, proto jedeme víc na jih na Lorbanery, abychom zjistili, co dělají čarodějníci tam. A možná najdeme to, po čem pátráme... Stačí ti to?"

„Ano, ale -"

„Tak nech kámen chvíli tiše ležet!" řekl mág. A pak seděl u stězně v žlutavém, horkém stínu plachty, a zatímco loď lehce jako ryba klouzala tím žhavým odpolednem k jihu, Arcimág hleděl přes moře k západu. Seděl vzpřímeně a tiše. Hodiny mýjely. Arren se rozhodl, že si zaplave, a opatrně vklouzl do vody ze zádi člunu, aby nevročil do pomyslné přímky Mistrova upřeného pohledu, jenž stále mířil k západu a možná až daleko za jasný horizont, za hranice světa. A když se pak konečně vrátil a zase mluvil, nepřenesl víc než sem tam jedno slovo. Arren díky své výchově rozpoznal, jakou má Krahujec náladu, i když ji zastíral mírným a zdvořilým úsměvem. Pochopil, že mu je těžko u srdce. Už se na nic neptal, až večer řekl: „Když si zazpívám, nebude to rušit tvé myšlenky?"

Krahujec se pokusil o veselý tón, když odpovídal: „Záleží na tom, co budeš zpívat."

Arren se opřel o stěžeň a zpíval. Už neměl tak vysoký a sladký hlásek jako před lety, když se doma v Berile cvičil ve zpěvu za doprovodu hodně vysoko naladěné harfy, na níž hrál jeho učitel hudby. Dnes už byl jeho hlas zastřený a nízké tóny mu zněly temně jako viola. Zpíval píseň *Nárek za Bílého kouzelníka*, kterou složila Elfarran, když byla zpravena o smrti Morredově, zatímco čekala, až smrt přijde i k ní. Nebyla to píseň, která by se zpívala často a snadno. Krahujec naslouchal jeho mladému, pevnému a smutkem zabarvenému hlasu, jenž se procítěně nesl nad temnou hladinou pod rudým nebem, a do očí mu vstoupily slzy a oslepily ho.

Po této písni Arren na chvíli ztichl, ale pak začal notovat lehčí a veselejší skladby, aby se zbavil pochmurné nálady, která se ho zmocňovala s přicházející nocí, v níž vzduch znehybněl a moře ztěžklo.

Když přestal zpívat, všechno vůkol bylo nezměrně klidné. Vlny byly malé a oblé, prkna člunu nevrzala, lanová neskřípala a plachta visela zplihle. Nad ukořebanou hladinou vycházely jedna za druhou hvězdy. Na jihu se náhle objevilo pronikavé žluté světlo a vyslalo k nim záplavu zlatých jiskříček.

„Podívej! Signální oheň!" zvolal Arren, ale po chvíli se opravil:

„Nebo je to hvězda?"

Krahujec světlo chvíli pozoroval a nakonec řekl: „Myslím, že to je hvězda Gobardon. Lze ji spatřit pouze v

Jižních dálavách. Gobardon znamená Koruna. Kurremkarmerruk nás učil, že poplujeme-li stále na jih, uvidíme pod Gobardonem postupně vycházet osm dalších jasných hvězd, které dohromady vytvoří postavu běžícího muže, jak tvrdí někteří cestovatelé, avšak podle jiných se složí do tvaru runy Agnen - runy Konce."

Mlčky pozorovali jasnou hvězdu na její pomalé pouti nad horizontem.

„Zpívals píseň Elfarraninu tak, jako bys znal její žal," pravil Krahujec, „a díky tobě jsem ho teď poznal i já... Ze všech pověstí Zeměmoří mě vždy nejvíc dojímal právě tahle. Jak se Morred odvážně postavil zoufalství... A jak se zrodil král Serriadh. Ach, Elfarran... Největší chybou, kterou jsem kdy udělal, bylo, že jsem se odvrátil od její krásy, když jsem ji uviděl... Ano, na chvíli jsem Elfarran spatřil."

Arrenovi přeběhl po zádech mráz. Ztěžka polkl a mlčky hleděl na krásu uhrančivé žluté hvězdy.

„Který ze starých hrdinů se líbí tobě?" zeptal se pojednou mág. Arren trochu neochotně odpověděl: „Erreth-Akbe."

„Protože byl největší?"

„Protože mohl vládnout Zeměmoří, ale rozhodl se, že vládnout nebude. Žil sám a zemřel sám, když vybojoval zápas s drakem Ormem na pobřeží Selidoru."

Chvilí seděli ponořeni každý do svých vlastních myšlenek, ale pak se Arren, se zrakem dosud upřeným na žlutý Gobardon, zeptal: „Je to tedy pravda, že mrtví mohou být nějakým kouzlem povoláni zpět do života, aby mohli rozmlouvat s živými?"

„Kouzlem Povolávání. Ano, to je v naší moci. Ale dochází k tomu zřídka a pochybuji, že je to rozumné. V tom se mnou Mistr Povolávač souhlasí. Nepoužívá a ani neučí Palnskou nauku, která tato kouzla obsahuje. Nejsilnější z těch kouzel vytvořil před tisíci lety jistý Šedý mág z Palnu. Povolal duchy hrdinů a mágů, měl prý mezi nimi být i Erreth-Akbe, aby získal radu pro vládce Palnu. Měla posloužit jejich válkám a posílení vlády. Ale rada mrtvých není pro živé výhodná. Na Paln přišly zlé časy a Šedého mága vyhnali, zemřel bezejmenný."

„To je tedy hrozná věc, že?"

„Spíš nedorozumění. Řekl bych - životní nedorozumění. Smrt a život jsou jedna a táž věc jako dvě strany mé ruky, dlaň a hřbet. A přestože nejsou totožné, nemohou být ani odděleny..."

„Takže dnes těch kouzel nikdo neužívá?"

„Znal jsem jen jednoho muže, který jich běžně používal, protože si nebyl vědom hrozícího nebezpečí. Ta kouzla jsou nejistá a nebezpečnější než veškerá ostatní magie. Smrt a život jsou jako dvě strany mé ruky, jak jsem řekl, ale je pravda, že nevíme, co je život a co je smrt. Vyžadovat moc nad něčím, čemu nerozumíš, není moudré, ani to nemůže dobře skončit."

„Kdo byl ten kouzelník?" osmělil se Arren, protože Krahujec mu

ještě nikdy neodpovídal tak ochotně jako nyní, v tom tichém a zamyšleném rozpoložení. Oba cítili, že je rozmluva uklidňuje, i když se týkala tak temných věcí.

„Žil na Havnoru. Lidé ho považovali za obyčejného čaroděje, ale byl to velký mág, který však těžil ze své místní moci. Na svém umu vydělal velké peníze, protože každému, kdo zaplatil, ukázal libovolného ducha, ať už zemřelý manželky, manžela nebo dítěte. Jeho dům byl doslova zaplaven neklidnými duchy dávných staletí, především světlomasnými ženami ze dnů Velkých králů. Viděl jsem ho, jak povolal ze Suché země mého starého Mistra Nemmerleho, který byl Arcimágem za mého mládí, jen proto, aby se pobavil, když se nudil. Ta velká duše přispěchala na jeho zavolání jako pes, který poslouchá svého pána. Zuřil jsem, a přestože jsem tehdy ještě nebyl Arcimágem, vyzval jsem ho: ‚Povoláváš mrtvé do svého domu, ale půjdeš se mnou k nim?‘ A přinutil jsem ho jít se mnou do Suché země, i když se mnou celou svou mocí bojoval a měnil podoby. A když už pak nemohl nic dělat, hlasitě nařikal."

„Takže jsi ho zabil?" zašeptal vzrušeně Arren.

„Ne! Musel mě následovat do země mrtvých a zas se odtamtud se mnou vrátit. Měl hrozný strach. Muž, který k sobě tak bezstarostně povolával mrtvé, se bál své vlastní smrti víc než kdokoli jiný, koho jsem kdy znal. U kamenné zdi... Ale říkám ti víc, než by měl učeň vědět. A ty vlastně nejsi ani učeň."

Pronikavé Arcimágovy oči odvrátily Arrenův pohled a uvedly chlapce do rozpaků. „Ale vlastně na tom nezáleží," pravil Mistr. „Na určitém místě hranice mezi světem živých a mrtvých stojí kamenná zeď. Živý člověk ji může překročit a vrátit se, jestliže je mág... A tam u té kamene zdi, ale dosud na straně živých, se ten proradný čaroděj pokusil naposled odolat mé vůli, ale nedokázal to. Rukama se přilepil ke kamenům, nadával a ječel. Tak velký strach jsem předtím ani potom už neviděl. Bylo mi z něho zle. A podle toho jsem měl poznat, že i já dělám něco špatného. Byl jsem však posedlý hněvem a marnivostí, neboť byl velice silný a já dychtil dokázat mu, že jsem silnější."

„Co se stalo pak, když jste se vrátili?"

„Zapřísahal se, že už nikdy Palnské nauky nepoužije. Políbil mi sice ruku, ale kdyby měl odvahu, zabil by mne. Odešel z Havnoru na Západ, snad do Palnu. Po mnoha letech jsem se pak doslechl, že zemřel. Když jsem ho znal, byl už bělovlasý, paže však měl silné a mrštné jako zápasník... Proč o něm vlastně mluvím? Vždyť si ani nemohu vzpomenout, jak se jmenoval."

„Máš na mysli jeho skutečné jméno?"

„Ne! To si pamatuji." Arcimág se zamyslel. „Na Havnoru mu říkali Cob," řekl pomalu, jakoby opatrně.

Arren neviděl, jak se Mistr tváří, protože už byla velká tma, zahlédl jen, že se otáčí a pozoruje žlutou hvězdu visící nyní vysoko nad vlnami, po nichž k nim běžela úzká zlatá stuha, křivolaká jako pavoucí cestička.

Po dlouhém, předlouhém tichu Krahujec řekl: „Vidíš, že ne toliko ve snech se ocitáme tváří v tvář něčemu, co bylo dlouho zapomenuto, přestože to trvá, a připadá nám, že je to nesmyslné, protože neznáme pravý význam.“

Lorbanery

Ze vzdálenosti deseti mil, za sluncem pozlacenou mořskou plání, vypadaly Lorbanery zelené jako kyprý mech u studánky. Zblízka se celá ta svěží nádhera rozpadla na jednotlivé stromy, skaliska, půdu, cesty, domy a lidi a množství všeho možného, co dělá z pustého ostrova ostrov obydlený. Ale přesto to byla zelená krajina. Na každém nezastavěném kousku země rostly nízké hurbahové stromy s kulatými korunami obsypanými housenkami, z jejichž zámočků spřádali obyvatelé Lorbaner, ženy, děti i muži, hedvábné vlákno. Za soumraku pak povětrí zhoustlo množstvím malých šedých netopýrů, kteří se housenkami živili. Pozřeli jich hodně, ale tkalci je nehubili, protože považovali zabítí netopýra s šedými křídly za špatné znamení. Pokud lidské bytosti žijí z housenek, tvrdili, mají totéž právo i malí netopýři.

Stavení vypadala podivně. Stěny byly posázeny malými okénky, místo střech pletenina z hurbahových větviček zarostlá mechem a lišejníkem, ale na malovaných zdech bylo dosud vidět, že to bývala bohatá země, jedna z nejbohatších v Dálavách. V každém domě stál nejméně jeden kolovrat a stav. Malý přístav Sosara, v němž mohlo zakotvit několik obchodních lodí, měl zděné molo, jenže nyní zel prázdnotou. Barvy domů už stačily vyblednout, většina kolovratů a stavů byla pokryta nehybnou vrstvou prachu a pavučinami, které si pilní pavouci natáhli mezi pedály a rámy.

„Kouzelníci?“ podivil se starosta Sosary, pomenší muž s obličejem stejně tvrdým a zahnědlým jako kůže jeho bosých nohou. „Na Lorbanerách nejsou žádní kouzelníci. Ani tu nikdy nebyli.“

„Kdo by si to pomyslel?“ pravil na oko obdivně Krahujec, který spolu s osmi nebo devíti vesničany popíjel řídké a trpké hurbahové víno. Řekl jim, že hledá sakristony, aniž prozradil, kdo je ve skutečnosti on a jeho mladý společník. Arren nechal svůj meč na lodi, a pokud měl Krahujec s sebou svou čarodějnickou hůl, nebyla vidět. Vesničané zprvu nebyli zrovna vlídní a přátelští, dokonce se zdálo, že může být každou chvíli zle, ale Krahujcova výmluvnost a vážný výraz jeho obličeje nakonec zapůsobil, takže se jim s brčením věnovali.

„K ochraně stromů přece musíte mít nějaké lidi se zázračnými schopnostmi,“ řekl Krahujec. „Co děláte proti jarním mrazíkům v sadech?“

„Nic,“ odpověděl vyzáblý muž někde na konci řady vesničanů, kteří seděli jeden vedle druhého na lavici pod stříškou před hospodou a zády se opírali o stěnu. Kousek od jejich bosých nohou bušil do země hustý dubnový déšť.

„Škodí déšť, ne mráz,“ řekl starosta, „protože nám hnijí zámočky. Nikomu se nepodaří déšť zastavit, ani se to nikdy nikomu nepovedlo.“ Zmínky o kouzelnících a kouzlech nebral na vědomí, ale zdálo se, že pár mužů přitahuje tento rozhovor o něco více než jejich pohlavára.

„Touhle roční dobou nikdy nepršelo,“ řekl nějaký chlapík, „dokud byl starý naživu.“

„Kdo? Starý Mildi? No, už naživu není. Umřel,“ řekl starosta.

„Říkalo se mu Sadař,“ řekl hubený muž.

„Ano, Sadař,“ opakoval jiný. Potom ticho a déšť zhoustly.

Arren vstoupil do hospody. Na zdi vedle nezaskleného okna visela stará loutna s dlouhým krkem a třemi strunami, na jakou se na Ostrovech hedvábí odnepaměti hrávalo, a teď si s ní hrál on a snažil se vyloudit z ní nějaký zvuk, který by byl hlasitější než pleskání deště.

„Na tržišti v Horní jsem viděl prodávat hedvábí z Lorbaner,“ řekl Krahujec. „Nebo spíš něco, co za ně vydávali. Možná to bylo hedvábí, ale určitě ne z Lorbaner.“

„Máme špatné období,“ řekl ten hubený muž. „Už to bude pět, snad šest let.“

„Pět let ode Dne orby,“ řekl jakýsi stařec šišlavým, spokojeným hlasem, „od té doby, co starý Mildi umřel, ba,

umžel, a zdaleka mu nebylo tolik jako mně. Umžel na Den orby."

„Nedostatek zvedá ceny," řekl starosta. „Dnes dostaneme zajeden štůček polojemné modré tolik, kolik jsme dřív dostali za tři."

„Pokud to dostaneme. Kde máš lodě? A ta modrá je nepravá," řekl hubený chlapík, načež nastalo nekonečné dohadování o kvalitě barvy, kterou používali v dílnách.

„Kdo připravuje barvivo?" zeptal se Krahujec.

Začalo nové dohadování, než dospěli k závěru, že na barvení dohlížela jedna rodina, která možná uměla čarovat, ale pokud to byli čarodějové, o své umění přišli a nikdo jiný se je nenaučil, jak trpce poznamenal podvyživený muž. Až na starostu se všichni shodli na tom, že proslavené azurové barvivo z Lorbaner a nepřekonatelný karmín nazývaný 'dračí oheň', do něhož se kdysi halily královny z Havnoru, už nejsou to, co bývaly. Něco zmizelo. Mohly za to ty nevysvětlitelné deště, housenky, tkalci, barvivo a barvíři. „Nebo oči," pravil hubený muž. „Oči lidí, kteří nerozeznají opravdový azur od modrého bláta." A kradmo pohlédl na starostu, který na to nic neřekl, a tak se všichni zase pěkně odmlčeli.

Vesničané se vytrvale tvářili mrzutě, vypadalo to, že jim řídké víno jen ztrpčilo náladu. Kromě šumění deště v listí stromů, šepotu moře na dolním konci ulice a drnkání loutny za oknem se nic neozývalo.

„Umí zpívat, ten tvůj mládeneček?" zeptal se starosta.

„Zajisté, umí pěkně zpívat," odvětil Krahujec. „Zazpívej nám pár taktů, chlapče!"

„Téhle loutně se chce hrát jenom v moll," usmál se na něho Arren z okna. „Chce sejí plakat. A co byste chtěli slyšet, vážení hostitelé?"

„Něco nového," zabručel starosta.

Arren hrábl do strun a loutna se rozechvěla; už věděl, jak na ni. „Tohle tady může být horká novinka," řekl. Potom začal zpívat:

*U bílých úžin Soléy
a prohýbajících se rudých větví,
sklánějících své květy
nad její svěšenou hlavu,
obtěženou smutkem ze ztráty milého,
při rudé větvi a bílém květu
a neutichajícím žalu,
přísahám, Serriadhu,
synu mé matky a krále Morreda,
že si budu vše zlé, co se stalo,
pamatovat navždy, navždy...*

Ale zatrpklé obličejy a mozolnaté upracované ruce těch mužů se ani nezachvěly. Seděli si tam bez hnutí v deštivém jižním soumraku a ta píseň jim připadala spíš jako pláč šedé labutě ze studených moří Éy, než jako něco, čemu by rozuměli. Píseň dávno skončila a vesničané pořád mlčeli.

„To ale byla podivná hudba," řekl posléze jeden z nich nejistě. Jiný, který byl přesvědčen, že Lorbanery jsou pupkem celého světa, pravil: „Cizí hudba je vždycky divná a ponurá."

„Zahrajte nám něco svého," řekl Krahujec. „Sám bych rád slyšel něco veselého. Tenhle chlapec umí zpívat jenom o starých a dávno mrtvých recích."

„Nechtě to na mě," řekl muž, který tak rozuměl hudbě, odkašlal si a spustil o věrném soudku silného vína, hej a hej, jen si nalej! Ale v refrénu se k němu nikdo nepřidal a jeho hej a hej znělo falešně. „Nikdo už neumí ani pořádně zazpívat," rozzlobil se nakonec. „Za všechno mohou mladí, pořád by něco předělávali a zkracovali a staré písně se nenaučí."

„Tak to přece není," namítl vyzábělý chlapík. „Dnes už nenajdeš nic, co by bylo v pořádku. Nic nejde normálně."

„Svatá pravda," zašišlal ten nejstarší, „nepřeje nám štěstí. Tak je to. Nemáme štěstí."

A nebylo co dodat. Vesničané se pomalu rozcházeli, až před hospodou zůstal jenom Krahujec a uvnitř Arren. A potom se konečně Krahujec zasmál. Ale nebyl to veselý smích.

Bojácná hostinská jim ustlala v šenku na podlaze. Uložili se k odpočinku, ale moc toho nenaspali, protože pod střešou sídlili netopýři, kteří po celou noc létali sem a tam okenním otvorem a vířili vzduch. Teprve nad ránem se všichni vrátili, jeden vedle druhého se poskládali do úhledných šedých balíčků a zavěsili se na trámy hlavami dolů.

Arren nemohl usnout, a nejen kvůli netopýřům. Již řadu nocí nespál na pevnině, jeho tělo si nemohlo zvyknout na nehybnou podlahu a pokaždé, když usínal, přesvědčovalo ho, že se houpe a houpe... A pak se pod ním svět propadl a chlapec se s prudkým trhnutím probudil. Nakonec přece jen usnul a zdálo se mu, že je opět zajatcem na otrokářské lodi. K jeho zápěstím byly přikovány ruce ostatních otroků, ale ti všichni byli mrtví. Několikrát se pokusil tomu snu uniknout a osvobodit se, ale pokaždé se mu vrátil. Nakonec se mu zdálo, že byl na lodi docela sám, ale byl tak oмотaný řetězy, že se nemohl ani hnout. A potom mu do ucha zašeptal podivný, mdlý hlas:

„Odhod' svá pouta! Odhod' svá pouta!" opakoval.

Pokusil se pohnout - a pohnul se. Vstal. Ocítl se na nějaké rozlehlé a ponuré slatině, nad hlavou mu viselo těžké nebe. Všechno kolem, země i hustý vzduch, bylo nasycenou hrůzou, nesmírnou hrůzou. To místo byl zhmotnělý děs. Byl to strach sám. A on tam stál, nikam nevedly žádné stezky. Hledal cestu, ale nebyly tam žádné chodníčky ani pěšiny, a on byl droboučký jako dítě, jako mravenec, a to hrůzostrašné místo bylo nekonečně rozlehlé.

Donutil se udělat krok, zakopl a vzbudil se.

„Ty jsi Velký muž," zašeptala. „Ty jsi Král stínů. Pán temného místa..."

„Ne, to nejsem. Nejsem žádný král. Jsem člověk, smrtelník, jsem tvůj bratr a člověk jako ty."

„Ale nezemřeš?"

„Zemřu."

„Ale vrátíš se a budeš žít navždy."

„Já ne. Ani žádný jiný člověk."

„Potom nejsi... nejsi ten Velký z temnot," zamračila se a úkosem na něho pohlédla, strach ji opouštěl. „Ale jsi Velký muž. Copak jsou dva? Jak se jmenuješ?"

Krahujcův přísný obličej na chvíli změkkl. „To ti nemohu říci," řekl jemně.

„Povím ti tajemství." Napřímila se a hleděla Mistrovi přímo do očí. V jejím hlase i postoji se objevilo něco z její dávné důstojnosti. „Já nechci žít navěky, pořád a pořád a věčně. Raději bych měla zpátky jména věcí. Ale všechna jsou pryč. Ale na jménech teď nezáleží. Už nejsou žádná tajemství. Chceš znát mé jméno?" Oči jí zjasněly, zaťala pěsti, naklonila se dopředu a zašeptala: „Jmenuji se Akaren." Znenadání zaječela: „Akaren! Akaren! Jmenuji se Akaren! A teď všichni znají mé tajné jméno, mé opravdové jméno, už nejsou žádná tajemství a není žádná pravda a žádná smrt - smrt - smrt!" Když to slovo vykřikla, z hrdla jí vyrazil potlačovaný vzlyk a ze rtů jí odlétla slina.

„Uklidni se, Akaren!"

Ztišila se. Po lících jí stékaly slzy. Šedé vlasy měla rozčuchané a tvář samou špínu, v níž slzy vymývaly světlé chodníčky. Krahujec vzal ten vráscitý uslzený obličej do dlaní a lehce a velice jemně políbil ženu na víčka. Ustrnula. Potom přiblížil své rty k jejímu uchu a něco jí řekl ve staré řeči. Pak stařenu ještě jednou políbil a odstoupil.

Po chvíli otevřela oči a vytryskl z nich jasný a čistý pohled, trochu udivený a překvapený. Tak hledí novorozeně na matku, tak se dívá matka na dítě. Pomalu se otočila, vešla do domu a zavřela za sebou dveře. To vše v naprostém tichu, s nehybně užaslým výrazem na tváři.

Mág mlčky zamířil zpět k cestě. Arren kráčel kousek za ním, neodvažoval se promluvit, položit otázku. Arcimág se zastavil pod stromy zanedbaného sadu a pravil hlasem tak napjatým, jako by mu ztuhl jazyk: „Vzal jsem jí staré jméno a dal jí nové. Tudíž se v určitém smyslu znovu narodila. Neměla žádnou naději a nic jiného jí nemohlo pomoci.

Ta žena mívala skutečnou moc," pokračoval. „Nebyla obyčejnou čarodějkou nebo kořenářkou. Bývala ctnostnou a pracovitou ženou, byla si vědoma svého umění a dovedností, jež ve svém řemesle užívala k vytváření krásy. Byl to celý její život. A vše přišlo nazmar." Prudce se otočil, odešel vysokou trávou o kus dál a zastavil se pod usychajícím stromem zády k Arrenovi.

Chlapec čekal pod horkým sluncem v ostrém světle jen chabě protkaném mihotavými stíny řídkého listí. Věděl, že ho Krahujec nebude zatěžovat svými city. Arren mu nemohl pomoci ani slovem, ani skutkem. Ale srdcem byl u svého Mistra. To tam bylo jeho počáteční romantické nadšení a obdiv. Jeho nový vztah byl naplněn soucítěním a bolestí, o to však byl pevnější a trvalejší, jako by jejich nitra spojovala nitka nyní vykovaná do nejpevnějšího pouta. Byl to soucit, co cítil, hluboký soucit, bez něhož je každý vztah nevyrovnaný a neúplný, a proto nevydrží žádnou zátěž.

Krahujec se k Arrenovi po chvíli připojil, nemluvili, kráčeli dál bok po boku. Bylo únavné horko, kalužiny po včerejším dešti vyschly, nohama vířili prach. Ráno Arrenovi připadal ten dnešní den ponurý a nevlídný, snad vinou jeho snů, ale teď ho blažilo vystavovat tělo slunečním paprskům, těšilo ho dýchat vlahý vzduch ve stínu pod stromy, líbilo se mu jít a nemyslet na cíl jejich cesty.

Muselo mu to stačit, přestože ničeho nedosáhli. Odpoledne strávili neplodnými rozhovory s lidmi, kteří doby váli rudu na výrobu barviva, smlouvali nad kamínky, o nichž dělníci tvrdili, že je to sakriston. Když se potom unaveně vlekli zpátky do Sosary a odpolední slunce se jim opíralo do týla, Krahujec poznamenal: „Je to obyčejný modrý ma-lachit, ale pochybuji, že by někdo v Sosaře poznal rozdíl."

„Ti lidé tady jsou nějakí divní," řekl Arren. „Je to tak se vším, nepoznají, v čem je rozdíl. Jako když včera jeden z nich řekl starostovi, že nerozezná opravdový azur od modrého bláta... Stěžují si na špatné časy, ale nevědí, kdy ty špatné časy začaly. Nařikají, že práce je odytá, ale nepokusí se ji zlepšit, nerozeznají umělce od čaroděje, i řemeslo od kouzla. Jako by neměli v hlavách jasno. Všechno se jim zdá stejné, stejně šedé."

„Ano, ovšem," pravil mág zamyšleně. Pokračoval v chůzi, hlavu shrbenou mezi rameny jako krahujec, a přestože nebyl vysoký, rázoval dlouhými kroky. „Co jim schází?"

Arren řekl poněkud nerozhodně: „Radost? Radost ze života...?"

Ovšem," řekl opět Krahujec a chvíli nad Arrenovou myšlenkou uvažoval. „Jsem rád," řekl nakonec, „že myslíš za mne, chlapče... Jsem unavený a špatně se mi myslí. Od té doby, co jsme mluvili s tou ženou, která se kdysi jmenovala Akaren, mne bolí u srdce. Nerad vidím škodu a zmar. A nechci mít nepřátele. Pokud nějakého nepřitele musím mít, nechci po něm pátrat, nechci ho odhalit a setkat se s ním... Jestliže musí člověk něco hledat, odměnou by mu měl být poklad, nikoli něco ohavného."

„Ty máš nepřátele, můj pane?" zvolal Arren.

Krahujec přikývl.

„Akaren mluvila o Velkém muži a Králi stínů..."

Krahujec opět přikývl. „Myslím, že musíme dojít ne pouze na ono zlé místo, ale k nějaké osobě, která páchá zlo.

Ztráta řemesla a umu, která postihla Lorbanery, je napáchaná škoda. Je to práce zlé vůle. Je však rozdíl mezi zlem a *zlem*. Vždyť ta vůle se tu ani nezastavila, ani si nevšimla nějaké Akaren nebo Lorbaner. Stopa, po které jdeme, je stopa roztržitého vraku. Pozorujeme lavinu, která se valí z kopce, ale nevidíme utržený vůz, který ji spustil."

„Mohla... mohla by ti Akaren o tom nepříteli povědět víc? Kdo to je, kde se nachází a co je vlastně zač?"

„Teď ne, chlapče," pravil mág sice jemně, leč zachmuřeně. „Bezpochyby by mohla. Na dně jejího šílenství pořád ještě zbývá notný kus skutečné čarodějky. Ale neodvážil jsem se přinutit ji, aby mi to pověděla. Moc ji to bolelo."

A kráčel dál s hlavou shrbenou, jako by sám trpěl nějakou bolestí a snažil se ji přemoci a odvrátit.

Arren se otočil, protože uslyšel dusot nohou. Běžel za nimi jakýsi muž, byl stále hodně daleko, ale doháněl je. Zvířený prach prozářený zapadajícím sluncem vytvářel kolem zcuchané hřívy jeho vlasů jakousi svatozář a dlouhý šikmý stín, který vrhalo jeho tělo, poskakoval jako šílený po kmenech stromů a zdech domů kolem cesty. „Stůj!" křičel muž. „Zastav se! Našel jsem to! Našel jsem to!"

Když k nim neznámý muž celý zadýchaný doběhl, Arren rychle sáhl po svém meči, jeho ruka však nenahmatala ani jilec, ani střenku nože, sevřel ji tedy alespoň v pěst, a to vše během kratičkého mrknutí oka. Nasupil se a postavil se doprostřed cesty. Muž byl o hlavu větší než Krahujec a měl široká ramena. Hekal, šklebil se a vykřikoval nesmysly. Jeho oči byly divoké jako oči blázna. „Našel jsem to!" opakoval, zatímco se ho Arren snažil zastavit výhrůžným hlasem a postojem: „Co chceš?" Bláznivý muž se ho pokusil obejít a dostat se blíž k Arcimágovi.

„Ty jsi barvíř z Lorbaner," řekl Krahujec.

V tu chvíli si Arren uvědomil, že se zbytečně snaží svého Mistra chránit, a ustoupil stranou. Krahujcova slova stačila, aby šílenec přestal hekat a mávat svými potřísněnými pažemi, jeho oči se rázem zklidnily.

„Byl jsem barvířem," přikývl, jenže už neumím barvit." Potom se na Krahujce zašklebil, zatřásl houštinou nazrklých vlasů a vykřikl:

„Vzals mé matce jméno! Teď ji neznám a ona nezná mne. Má mě sice pořád ráda, ale opustila mě. Umřela!"

Arrenovi se sevřelo srdce. Krahujec však jen mírně zavrtěl hlavou. „Ne, ne," pravil, „není mrtvá."

„Ale bude! Umře."

„Zajisté. To je důsledek toho, že člověk žije," řekl mág.

Barvíř se zatvářil zmateně, načež přiskočil, uchopil Krahujce za ramena a sklonil se nad ním. Seběhlo se to tak rychle, že tomu Arren nemohl zabránit, přestože stál natolik blízko, aby slyšel, jak muž šeptá: „Našel jsem díru do temnot. Stál tam Král. Sleduje to. Vládne tomu. V ruce držel malou svíčku. Foukl a zhasla. Pak na ni opět foukl a hořela. Hořela!"

Krahujec se ani trochu nevzpíral, jen se zeptal: „Kde jsi byl, když jsi to viděl?"

„V posteli."

„Zdálo se ti to?"

„Ne."

„Díval ses přes zeď?"

„Ani to ne," řekl šílenec a náhle jako by vystřízlivěl, jako by mu Mistrovy otázky nebyly příjemné. Pustil ho a na krok odstoupil. „Nevím, kde to je. Našel jsem to. Ale nevím kde."

„A právě to bych rád věděl," řekl Krahujec.

„Mohu ti pomoci."

„Jak?"

„Máš loď. Přijels na ní a chystáš se odplout. Jedeš na západ? To je ten směr. Tam je to místo, odkud *on* pokaždé vychází. Je živý, není to duše mrtvého člověka, žádné strašidlo, které by přelezlo zeď, nic takového, proto musí být místo, kde žije. Přes zeď se dostanou jenom duše, ale *on* má tělo. Je to nesmrtelné tělo. Viděl jsem, jak se ve tmě rozžihá plamen jeho dechu. Tam venku. Viděl jsem to." Barvířův obličej se náhle proměnil, jako by jeho tvář obdařily paprsky zapadajícího slunce jakousi divokou krásou. „Vím, že překonal smrt. Za to vědění jsem zaplatil svým čarodějným uměním. Kdysi jsem býval čarodějem! A ty to víš - a chystáš se tam jít. Vezmi mě s sebou."

Totéž světlo ozařovalo i Krahujcovu tvář, ale zanechalo ji drsnou, zjizvenou, beze změny. „Snažím se tam dostat," řekl.

„Dovol mi jít s tebou!"

Krahujec krátce přikývl. „Budeš-li připraven, až budeme odplouvat, můžeš," řekl chladně.

Barvíř ustoupil o další krok. Posvátné vytržení, které se ho před chvílí zmocnilo, se pomalu rozplývalo a na tváři se mu usadil těžký nepřítomný výraz, jako by se jeho rozbouranou myslí snažil proniknout hlas rozumu, který ho popletl. Nakonec se beze slova otočil a rozběhl se zpátky, odkud přišel, a zmizel v oblaku prachu, který prve zvířil a který se ještě nestačil usadit. Arren si zhluboka a s úlevou oddechl.

Krahujec také vzdychl, ale nezdálo se, že by se mu u srdce ulevilo. „Tak," pravil. „Podivné cesty mají podivné průvodce. Jdeme dál."

„Nevezmeš ho s námi, že ne?" zeptal se Arren. „To záleží na něm."

Arren si trochu rozzlobeně pomyslel: A taky to záleží na mně. Ale nahlas neřekl nic.

V Sosaře je nečekalo nic dobrého. Na malém ostrůvku se všechno hned roznese. Někdo je bezpochyby zahlédl, když se s Barvířem zastavili na cestě, a zřejmě proto se k nim hostinský choval nezdvořile a jeho žena se tvářila,

jako by ji vydělali k smrti. A když si navečer přišli vesničané posedět pod stříšku, dávali vyzývavě najevo, že se s cizinci nebaví a že si v moudrosti i vtipu vystačí sami. Neměli však z čeho rozdávat, takže jejich veselí nemělo dlouhého trvání. Nakonec to už starosta nevydržel a oslovil Krahujce: „Našli jste nějaké modré kameny?”

„Nějaké modré kameny jsem našel,” odpověděl Krahujec zdvořile.

„Sepřli ti bezpochyby ukázal, kde je hledat,” opáčil starosta lišácky.

Vesničané se jako na povel zasmáli.

„Sepřli je ten zrzavý chlap?”

„Je to šílenec. Ráno jsi mluvil s jeho matkou.”

„Hledal jsem kouzelníka,” řekl mág.

Hubený muž si odplivl do tmy: „Proč?”

„Domníval jsem se, že zjistím něco víc o tom, co hledám.”

„Lidé sem jezdí kvůli hedvábí,” řekl starosta. „Ne kvůli kamenům. Nejezdí sem kvůli kouzlům. Nebo kvůli nějakému brebentění a čarodějnickým kouskům. Tady žijí počestní lidé, kteří se živí poctivou prací.”

„To je pravda! Má pravdu!” souhlasili ostatní.

„A nechceme tu nikoho cizího, žádné lidi odjinud, kteří všude čmuchají a strkají nos do našich záležitostí.”

„Pravda, pravda! Má pravdu,” přidal se opět sbor vesničanů.

„I kdyby tady byl nějaký kouzelník, dostal by v našich dílnách poctivou práci, ale nesměl by být blázen. Musel by umět poctivě pracovat, jenže to neumí.”

„Uměl by, kdyby tu nějaká práce byla,” řekl Krahujec. „Vaše stavy stojí, duny jsou prázdné, o sady se nikdo nestará a hedvábí jste naposledy spřádali před mnoha lety. Co tady vlastně děláte?”

„Staráme se o své věci,” odsekl starosta, ale vyzábělý muž mu skočil do řeči: „Proč už sem nejezdí loď, to nám pověz, cizince! Co se děje v Hortu? Proč už nekupují naše zboží? Je to snad proto, že svou práci odbýváme?” Ale přerušil ho zuřivý nesouhlas, křičeli jeden přes druhého, strkali do sebe, starosta mával pěstí Krahujcovi před obličejem a někdo vytáhl nůž.

Arren byl hned na nohou. Hleděl na Mistra, protože předpokládal, že se vztyčí, obklopen náhlou září čarovnětla, a umlčí ty hlupáky svou mocí. Ale Krahujec to neudělal. Seděl tam klidně dál, díval se z jednoho muže na druhého a poslouchal jejich výhrůžky. Rozkurážení vesničané se postupně uklidňovali. Nedokázali si dost dlouho udržet ani veselí, ani zuřivou náladu. Nůž se vrátil do pochvy, z výhrůžek zbylo nezřetelné zavrčení. Začali se rozcházet, nenápadně, jako když poražení psi opouštějí plácek, kde došlo ke rvačce.

Když tam zůstali opět jen sami dva. Krahujec vstal, napil se vody ze džbánu u dveří a řekl: „Pojď, chlapče, to stačilo.”

„Na loď?”

„Zajisté.” Položil na okenní rám dva stříbrňáky za ubytování a zvedl svůj ranec. Arren se podíval na hemžení netopýrů v trámech, vzpomněl si na minulou noc, a přestože byl unavený, bez řečí Krahujce následoval úzkou tmavou uličkou k přístavu. Napadlo ho, že ten šílenec Sepřli aspoň nebude mít možnost odplout s nimi, jenže na ně už čekal na molu.

„Tak jsi tady,” řekl mág. „Pojď na palubu, chceš-li jet.” Sepřli beze slova nastoupil a skrčil se u stěžně jako nějaký velký, zanedbaný pes. Avšak Arren protestoval: „Můj pane! Na tomhle ostrově je to samý blázen, ale nemyslel jsem, že jsi blázen i ty. Proč ho bereš?”

Krahujec se otočil a pohlédl Arrenovi do očí. „Jako průvodce.” „Průvodce na cestu k dalšímu šílenství? Chceš utonout nebo dostat nůž do zad? Tenhle blázen nás zavede rovnou do náruče smrti!”

„Ano, do náruče smrti, tam míříme. Potřebujeme ho, protože nevím, kudy se tam jde.”

Arren byl rozčilený. I když Krahujec odpověděl tiše, zdálo se mu, že v jeho hlase zaslechl ostrý tón. Pokusil se ho před tímto šilencem ochránit už tam na cestě, ale bylo to jen zbytečné a nesmyslné gesto, a teď ho zavalila hořká vlna ponížení, protože Mistr jeho pomoc nepotřeboval a odmítl. Veškeré nadšení, které cítil ještě před několika hodinami, z něho vyprchalo. Nedovedl Krahujce ochránit. Nesměl dělat žádná rozhodnutí. A kromě toho, že byl naprosto neschopný, mu Arcimág ani nechtěl prozradit cíl jejich cesty. Jenom se mu vlekl v patách, neužitečný jako dítě. Avšak on už dítě nebyl.

„Nebudu se s tebou přít, můj pane,” řekl tak chladně, jak jen byl schopen. „Ale tohle nemá žádný smysl!”

„Ano, žádný smysl to nemá. Jdeme tam, kam nás žádný smysl nezavede. Jdeš, nebo nejdeš?”

Arrenovi vyhrkly slzy hněvu: „Řekl jsem, že s tebou půjdu a budu ti sloužit. Neberu zpátky své slovo.”

„Tak je to dobře,” řekl mág chmurně. Napůl se otočil, pak znovu pohlédl na Arrena. „Potřebuji tě, Arrene. A ty potřebuješ mě. Věřím, že cesta, po které jdeme, je také tvoje cesta. Nepoutá tě pouze tvé slovo a tvá věrnost, protože ta cesta tu byla dávno před tím, než jsi mne potkal, než jsi vůbec vkročil na Roke, dřív, než jsi odplul z Eniadu. Nemůžeš se z ní vrátit.”

Jeho hlas se nezměnil, nezněl ani trochu jemně. Arren se zamračil a odpověděl stejně chladně: „Jak se mohu vrátit, když nemám žádnou loď a jsme na konci světa?”

„Tohle že je konec světa? Ne, ten je o hodně dál. Teprve se tam musíme dostat.”

Arren přikývl a sestoupil do lodi. Krahujec uvolnil lano a vykouzlil lehký vítr, který se hned opřel do plachty. Jakmile se dostali ze sevření strašidelně prázdného přístavu Lorbaner, zadul ze severu svěží studený vítr, a když zamířili na jih, objevilo se před nimi stříbrné oko měsíce.

Šílenec

Šílený barvíř z Lorbanery se usadil u stěžně, rukama si objal kolena a položil na ně svou zarostlou hlavu. V měsíčním světle vypadaly jeho dlouhé vlasy jako černé houští. Krahujec se zabalil do přikrývky a usnul na zádi. Ani jeden z těch dvou se potom už ani nepohnul.

Arren seděl na přídi. Zařekl se, že neusne, že bude celou noc na stráž. Pokud se Arcimág domníval, že na ně jejich šílený pasažér v noci nezaútočí, budiž. Arren se však rozhodl držet se své intuice, převzít zodpovědnost a zůstat ostražitý.

Noc byla velmi dlouhá a velmi chladná. Měsíc na ně poklidně svítil, aniž se cokoli udalo. Sepli, schoulený u stěžně, slabě chrápal. Loď pomalu plula vpřed a Arren pomaloučku usnul. Jednou se probudil a v polospánku si povšiml, že měsíc stojí o něco výš. Zapomněl na svoji důležitou hlídku, pohodlně se uvelebil a tvrdě usnul.

Vrátily se mu staré sny, zprvu jen útržkovité, ale podivně sladké a lákavé. Na místě stěžně vyrostl strom se silnými větvemi plnými listů. *Bystroočku* vedly labutě, které letěly před přídí člunu a líně máchaly svými velkými křídly. Kdesi daleko, až za zelenavým mořem, daleko vpředu zářilo město plné bílých věží. Pak se znenadání ocitl uvnitř jedné z těch věží, stoupal vzhůru po schodišti, lehce a dychtivě běžel po schodech. Scény se rychle měnily a přelézaly jedna do druhé, zatímco ty původní se rozplývaly jako mlha. Náhle však znovu stál na tom hrůzostrašném rašeliništi, na něž padal děsivý soumrak, a celá ta hrůza v něm postupně narůstala, až nemohl dýchat. Ale šel dál, protože mu nic jiného nezbývalo, protože musel jít stále vpřed. Po předlouhé době si uvědomil, že kráčí v kruhu a že se vrací ve svých vlastních stopách. Ale musel se odtamtud nějak dostat! A jak běžel, kružnice se otevíraly a napřimovaly a země se začala svažovat. Běžel v houstnoucím šeru, rychleji a rychleji kolem obrovské jámy, jejíž okraj se propadal. Úděsný vír vtahoval všechno, co se ocitlo v jeho dosahu, do tmy. A sotvaže si to uvědomil, uklouzla mu noha a padal -

„Co se děje, Arrene?“ To ze zádi promluvil Krahujec.

Moře bylo tiché a jítro šedivé.

„Nic.“

„Noční můra?“

„Ne.“

Arrenovi byla zima a v pravé ruce, zkroucené pod tělem, mu cukala křeč. Světla přibývalo, musel před ním přivřít oči. Pomyslel si:

Pořád na něco naráží, ale nikdy mi neřekne jasně, kam jdeme a proč, nebo proč tam musím jít já. A teď s námi táhne i toho šílenec. Kdo je větší blázen? Ten šílenec nebo snad já? Vždyť s ním pluji dobrovolně dál! Ti dva si mohou rozumět, Sepli přece říkal, že se čarodějové zbláznili. Už jsem mohl být doma v Berile, ve svém pokoji, jehož stěny jsou zdobeny řezbami, na podlaze leží červený koberec, v krbu plá oheň..., mohl jsem se zrovna probudit a jít s otcem na lov...

Proč jsem vlastně s Mistrem odešel? Co mne k tomu přimělo? Říká, že je to má vlastní cesta, ale to jsou jen řeči čaroděje, který dělá ze slov velké věci. Význam těch slov je vždy v něčem jiném. Pokud nějaká cesta, po které bych měl jít, existuje, pak je to cesta domů. Rozhodně bych se neměl bezcílně potulovat po Dálavách. Mám doma povinnosti, kterým se tím, že jsem tady, vyhýbám. Pokud si Krahujec opravdu myslí, že někde pracuje jakási zlá čarodějná síla, proč se ji vydal hledat sám, jen se mnou? Mohl si vzít na pomoc dalšího mága, celé stovky mágů! Mohl si obstarat armádu bojovníků a flotilu lodí. Cožpak takhle se jde vstříc velkému nebezpečí? Vždyť tahle loď je docela malá. A plují na ní jen starý muž a chlapec. A teď i jeden blázen. Vždyť je to čirý nerozum! Ne, Arcimág sám je blázen, je to tak, jak říká - hledá smrt. Hledá smrt! A chce, abych šel s ním. Ale já

nejsem blázen ani stařec. Nezemřu. Jednoduše s ním nepůjdu.

Opřel se o lokty a hleděl dopředu. Měsíc, jenž vycházel před nimi, když opouštěli Sosarský záliv, visel opět před nimi. A zapadal. Vzadu na východě se rodil kalný a bledý den. Obloha byla ponurá, ale bez mraků.

Později, až začalo pálit slunce, zářilo zastřené a bez jasu. Objížděli Lorbanery, měli je po pravé ruce, nízké, zelené ostrovy, od nichž vál lehký vítr, který jim nadmul plachtu. Před večerem minuli poslední dlouhý mys. Vítr ustal. Krahujec naplnil plachtu čarovětem a *Bystroočka* dychtivě vystartovala kupředu jako sokol. Ostrovy hedvábí nechala brzy za sebou.

Barvíř Sepli se krčil u stěžně, viditelně se bál moře a byl celý zdeptaný, snad měl i mořskou nemoc. Teď stěží zaúpěl: „Jedeme na západ?“ Do obličeje mu sice svítilo zapadající slunce, ale Krahujec, jako by byl předem smířený i s tou nejprostší otázkou, jen přikývl.

„Na Obehol?“

„Obehol leží na západ od Lorbaner.“

„Hodně na západ. Možná je to místo tam.“

„Jak to místo vypadá?“

„Jak to mám vědět, copak jsem je viděl? Ale určitě nevypadá jako Lorbanery. Hledal jsem ho čtyři roky, pět let, ve tmě, v noci, zavíral jsem oči, pokaždé na mne volal *Přijď, přijď!* Jenže já nemohl jít.

Nejsem čaroděj, který rozezná cesty tmou. Ale existuje místo, ke kterému se dá dojít za denního světla. Mildi a má matka to nemohli pochopit. Pořád hledali ve tmě. Potom starý Mildi umřel a matka zapoměla zaříkávadla, kterých užívala k barvení, a to ji připravilo o rozum. Chtěla zemřít, ale řekl jsem jí, ať čeká. Ať počká, než najdu to místo. To místo musí existovat. Pokud se mohou mrtví vrátit na stranu života, musí být někde místo, kde k tomu dochází.“

„Mrtví se vrací?“

„Myslil jsem, že takové věci víš,“ řekl Sepli.

„Hledám je a chci se o nich co nejvíc dozvědět.“

Sepli mlčel. Mág na něho náhle zpřímá a pevně pohlédl, promluvil však jemným tónem: „Hledáš způsob, jak žít navždy?“

Sepli chvíli jeho upřený pohled vydržel, potom schoval střapatou zrzavě hnědou hlavu mezi koleny, sepal ruce kolem kotníků a začal se kolébat dopředu a dozadu. Kdykoli měl z něčeho strach, zaujal tuto pozici, přestal mluvit a ničeho si nevšímal. Arren se znechuceně a zklamaně odvrátil. Cožpak mohou jet na člunu dlouhém pouhých osmnáct stop celé dlouhé dny a týdny se Seplim na palubě? Vždyť je to jen tělo s mrtvou duší...

Krahujec přešel na zád, usedl na lavici vedle Arrena a pozoroval sinalé večerní barvy. Privil: „Ten muž má jemného ducha.“

Arren se chladně zeptal: „Ten Obehol, co tam je? Nikdy jsem o něm neslyšel.“

„Znám jeho jméno a místo na mapě, nic víc... Pohled tam - průvodci Gobardonu!“

Velká jižní hvězda vystoupila mnohem výš nad hladinu, nalevo pod ní se dotýkala hladiny zářivá bílá hvězda a napravo se modrala třetí, dohromady tvořily trojúhelník.

„Jmenují se nějak?“

„Mistr Jmenovač nevěděl. Možná pro ně mají jména lidé z Obeholu a Wellog. Nyní vstupujeme do cizích moří, Arrene, pod znamením Konce.“

Chlapec neodpověděl. Díval se na jasné bezejmenné hvězdy nad nekonečnými vodami a u srdce mu nebylo ani trochu dobře.

Jak se den po dni plavili k západu, stále víc se oteplovalo. Nebe bylo jasné, přesto Arrenovi připadaly sluneční paprsky mdlé, jako by svítily skrze matné sklo. Moře bylo hodně teplé a koupání vůbec neosvěžovalo. Nasolené jídlo bylo bez chuti. Nic nebylo čerstvé a svěží, s výjimkou noci. Dosud nikdy neviděl tak silně planoucí hvězdy. Pozoroval je, dokud neusnul. A pak se mu zdály sny o zrádných bažinách, o bezedné jámě, nebo putoval údolím lemovaným útesy, nad nimiž visela nízká a těžká obloha, krácel po předlouhé cestě mířící někam dolů... a narůstala v něm hrůza. Všechny pokusy nějak tomu uniknout byly beznadějně.

S Krahujcem o svých snech nikdy nemluvil. Nemluvil s ním o ničem důležitém, o ničem, pouze o drobných každodenních záležitostech. Dřív musel z Mistra odpovědi doslova dolovat, jenže teď to bylo mnohem horší. Arcimág vytrvale mlčel.

Arren si začal říkat, jaký byl blázen, svěřil-li svou duši a tělo tomuto neklidnému muži, který se tvářil tak záhadně a tajemně a který jednal na základě jakýchsi neznámých popudů, aniž projevil snahu svůj život řídit, nebo si ho aspoň zachránit. Jeho podivně zasmušilá nálada pramenila nejspíš z toho, že se neodvážil čelit své vlastní prohře. Arren se dovítil, že těch několik málo kouzel, na nichž si Arcimág a všechny předešlé generace čarodějů a kouzelníků vybudovali moc a slávu, nic neznamena. Ovládnutí počasí a znalost léčivých bylin byly sice užitečné vědomosti, všechno ostatní však byly pouhé triky, nad nimiž mohl užasnout jenom hlupák. Pravá skutečnost se neměnila. V magii nebylo nic, co by člověku dávalo opravdovou moc, magové dokonce ani nežili o nic déle než obyčejní lidé, takže i jejich vítězství nad smrtí bylo jen pouhopouhou iluzí. Ani jediné tajné slovo nemělo moc posunout smrt byt' o pouhou hodinu.

Na magii se nedalo spoléhat ani v drobnostech, protože Krahujec nedovedl ze svého umění nic vytěžit. Kdykoli to šlo, nechal loď unášet obyčejnými mořskými proudy nebo normálním větrem. Rybářili, aby měli co do úst, a šetřili pitnou vodou jako ti nejbídnější námořníci. Po čtyřech dnech nekonečného křižování v protivětru to už

Arren nevydržel a zeptal se, zda by Arcimág nemohl vyčarovat aspoň trochu příznivého větru do plachet, a když zavrtěl hlavou, podivil se: „Proč ne?“

„Nemůžeš vyžadovat, aby nemocný závodil,“ odpověděl Krahujec, „nebo aby si přidával další kámen na přetížená záda.“ Nebylo příliš jasné, zda hovoří o sobě nebo o světě všeobecně, navíc mluvil tak potichu, že mu bylo stěží rozumět. Ejhle, říkal si Arren, v tomhle tedy spočívá celé to slavné tajemství magie! Naznačit ohromné významy, ale přitom nic nevyslovit. A tvrdit, že když se nepohne ani prstem, je to vrchol moudrosti!

Arren se také snažil nebrat Sepliho na vědomí, ale to bylo nemožné. A ke svému překvapení brzy zjistil, že je spojuje jisté pouto. Sepli nebyl tak šílený, jak se zdálo podle jeho rozcuchaných vlasů a zajímavě, roztržité řeči. Jediné, z čeho skutečně šlel, byla voda, z níž měl opravdový strach. Nastoupit do lodi ho stálo veškerou odvahu, kterou měl, a svého strachu se ani na chvíli nezbavil. Neustále hluboko skláněl hlavu, aby neviděl, jak se vůkol přelévá a vzdouvá moře. Kdykoli se postavil, dostal závrať a musel se přidržet stěžně. Když Arren skočil do vln, aby si zaplavával, Sepli řval hrůzou, celý zezelenal a neuklidnil se, dokud chlapec zase nevyšplhal zpátky do lodi.

„Myslel jsem, že se chceš utopit,“ naříkal, až se tomu musel Arren smát. Odpoledne, zatímco Krahujec přemýšlel, neviděl a neslyšel, přešel Sepli opatrně přes lodní žebra k Arrenovi a zašeptal: „Ty nechceš zemřít, že ne?“

„Samozřejmě ne.“

„On chce,“ pravil Sepli a ukázal bradou na Krahujce.

„Proč mi to říkáš?“ zeptal se Arren panovačným hlasem, který mu vyšel z úst naprosto přirozeně a Sepli jeho nadřazenost také naprosto přirozeně přijal, i když byl o deset či patnáct let starší. Odpověděl poníženě, ačkoli zajímavě jako vždy: „Chce se dostat na to tajné místo. Nevím proč. On nechce... Nevěří... nevěří slibu.“

„Jakému slibu?“

Sepli na něho odmítavě pohlédl. V očích mu plavaly zbytky jeho zničené inteligence, Arrenova vůle však byla silnější. „Však víš. Život. Věčný život.“

Arren se zachvěl hrůzou a vzpomněl si na své sny. Bažina, jáma, útesy a to podivné, mdlé světlo... To byla smrt. A strach ze smrti. Musí jí uniknout, musí najít cestu... Na prahu se tyčila postava korunovaná černou stínovou korunou a v dlani držela světélko ne větší než perla, jiskřičku nesmrtelného života.

Arren se podíval Seplimu zpřímá do očí. Barvív měl světle hnědé, velmi jasné duhovky. Arren v těch očích spatřil souhlas. Pochopil, že konečně porozuměl a že Sepli o tom ví.

„Ten,“ zašeptal šílenec a kývl bradou na Krahujce, „ten se nikdy nevzdá svého jména. Ale nikdo si nemůže vzít své jméno s sebou. Cesta je příliš úzká.“

„Znáš ji?“

„Jenom v mysli, ve tmě. To nestačí. Chci se tam dostat, chci ji vidět na vlastní oči. Co kdyby - co kdybych umřel a nedokázal to místo najít? Většina lidí je nenajde, protože o tom neví. Jen někteří z nás mají tu moc. Ale je to těžké, příliš těžké, neboť se musí vzdát své moci, aby ses tam dostal... Už žádná slova. Žádná jména... Je těžké na to jenom pomyslet. Ale když umřeš, tvá mysl také umře.“ Zajíkal se a zadržoval snad za každým slovem, ale pokračoval: „Chci vědět, že se mohu vrátit. Na stranu života. Chci žít a být v bezpečí. Nenávídím. .. nenávídím tuhle vodu...“

Barvív si přitáhl údy k tělu jako pavouk, kterého odfoukl vítr a teď padá do neznáma, a střapatou hlavu vtáhl mezi ramena, aby neviděl na moře.

Arren se po tomto rozhovoru přestal od Sepliho odvracet, protože teď už věděl, že mají společnou představu i strach. Kdyby došlo k nejhoršímu, mohli by si proti Krahujcovi pomáhat.

Vytrvale pluli dál k západu, pomalu v tišinách a ještě pomaleji v protivětru, a Krahujec dál předstíral, že je Sepli vede, jenže ten o moři nic nevěděl, nikdy neviděl žádnou mapu, nikdy předtím nebyl na lodi a z vody měl smrtelnou hrůzu. Byl to mág, kdo je řídil a kdo je záměrně odváděl z pravé cesty. Arren to teď jasně viděl a věděl proč. Arcimág věděl, že oni dva a další jim podobní hledají věčný život, který jim byl přislíben a k němuž je to táhlo. A mohli ho najít. V bezmezné pýše nejvyššího mága se bál, aby ji nezískali. Závíděl jim, nechtěl, aby ho někdo překonal. Zamýšlel odplout až na širší moře, daleko za všechny země, tak daleko, až budou nadobro ztraceni a nikdy se nebudou moci vrátit zpět. A zahynou, nejspíš žízni. A to proto, aby jim znemožnil věčný život, neboť on sám zemře.

Čas od času Krahujec na Arrena promluvil a prohodil něco bezvýznamného, nebo si spolu zaplavali v moři a pak chlupci najednou připadalo, že všechny ty nápady jsou naprosto nesmyslné, a když se na svého společníka pozorně zahleděl, viděl jeho tvrdý, zjizvený a trpělivý obličej a myslil si: To je můj pán a přítel... A zdálo se mu neuvěřitelné, že kdy pochyboval. Ale o chvíli později si už zas se Seplim vyměňoval pohledy, kterými se navzájem varovali před společným nepřítelem.

Slunce na ně pražilo den za dnem, ale světlo bylo podivně mdlé, jakoby odražené od líně se vlnící hladiny. Nebe zůstávalo modré bez sebemenšího mráčku, který by jim poskytl trochu stínu. Vítr se točil, chvíli váł z jedné, pak zas z druhé strany. Přehazovali věčně plachtu, aby ho zachytili, a nekonečně pomalu pluli dál.

Jednoho odpoledne se jim do zad konečně opřel lehký vítr a Krahujec ukázal k zapadajícímu slunci. „Pohled!“ Na obloze, vysoko nad stěžněm, se jako prostá černá runa vlnilo hejno ptáků. Byly to husy a letěly na západ. *Bystroočka* je následovala a druhého dne se dostali na dohled velkého ostrova.

„Tady je to,“ řekl Sepli. „Ta země. Musíme tam jít.“

„Zde je to místo, které hledáš?“

„Musíme přistát. Dál už nelze plout.“

„Tato země musí být Obehol," pravil Arcimág. „Za ní leží ostrov Wellogy. Ale v Západních dálavách jsou ostrovy, které jsou ještě západněji než Wellogy. Je to určité tady, Sepli?"

Barvíř z Lorbaner se rozzuřil a v očích se mu objevilo staré šílenství. Arrenovi se však zdálo, že nemluví tak bláznivě jako před mnoha dny na Lorbanerách. „Ano. Musíme tam přistát. Už jsme dost daleko. Místo, které hledáme, je tam. Mám přísahat, že to vím? Mám přísahat při svém jménu?" Sepli se vztyčil, aby dohlédl na pevninu, a pevně se přidržel stěžně.

„Nemusíš," řekl Krahujec jistým hlasem a pohlédl vzhůru na Sepliho. „Ani se o to nesnaž."

Barvíř se zamračil, jako by ho něco zabolalo. Zíral na modré hory v dálce před lodí přes vzdouvající se vodní pláň a řekl: „Vzal sis mě za průvodce. Tak tady máš to místo. Přistaň."

„Přistaneme v každém případě, musíme nabrat pitnou vodu," řekl Krahujec a uchopil kormidlo. Šílenec si dřepel ke stěžni a něco si brumlal. Arren zaslechl, jak mnohokrát opakuje: „Přísahám na své jméno. Na své jméno..." A pokaždé se zatvářil žalostně.

Severní vítr je hnál podél skalnatého pobřeží bičovaného vlnami. Nikde nezahlédl záliv ani žádné jiné vhodné přístaviště. Nad zpěněným příbojem se zvedaly hory porostlé až k vrcholům sytě zelenými stromy sténajícími v horkém slunci.

Když obepluli mys, otevřel se před nimi hluboký záliv s klidnou hladinou a bílými písčitými plážemi. Nikde nebylo vidět známky života. Nekotvila tam žádná loď, z lesů nestoupal jediný proužek kouře. Jakmile *Bystroočka* vplula do zálivu, nastalo bezvětrí. Chopili se vesel, jejichž skřípění bylo široko daleko jediným zvukem. Na vodu dopadaly šikmé pruhy slunečního světla. Arrenovi vedrem až tepala krev v uších. Sepli opustil bezpečí stěžně, uleh na přídi a natahoval paži k pevnině. Krahujcův snědý zjizvený obličej se leskl potem jako naolejovaný. Bedlivě se rozhlížel a pozoroval pobřeží a lesy kolem.

Bystroočka najela na písek a Krahujec seskočil do vody, aby člunu pomohl sklouznout na poslední vlně dál na břeh. Klopýtl a téměř upadl, ale zachytil se za zád. S obrovským vypětím táhl loď zpět do hloubky a zápasil s přílivem, div neutřhl pažení. Loď se zmítala na jednom místě mezi mořem a pobřežím. „Vesluj! Rychle pryč!" vykřikl na Arrena, skočil do člunu, dopadl na všechny čtyři, zalila ho vlna, kašlal a snažil se popadnout dech. V ruce držel kopí s bronzovou špičkou. Další kopí rozštíplo dřevo hned vedle závěsu vesla, nad nímž se Arren vydešeně skláněl. Na pláž se vyrojili lidé a vrhali do vzduchu další a další kopí. Arren sklonil hlavu, přikrčil se a zapřel se do vesel. Dvěma záběry se dostali z mělčiny, třetím začal obracet loď.

Za Arrenovými zády ječel Sepli. Chlapec mu nevěnoval pozornost, avšak náhle ho někdo uchopil za paže a stlačil mu je dolů, takže se vesla zvedla nad hladinu. Jedno držadlo se mu vysmeklo a udeřilo ho do žaludku. Před očima se mu udělaly mžítka a nemohl se nadechnout. „Otoč! Otoč!" křičel Sepli. Loď se najednou otřásla a poskočila. Arren se zuřivě chopil vesel, a když se ohlédl, Sepli už v lodi nebyl. Třpytivé vlny všude kolem bodaly do očí. Byli uprostřed zálivu.

Arren se znovu nevěřicně ohlédl a potom upřel zrak na Krahujce ležícího u kormidla. „Pozor!" vykřikl Mistr, ale Arren nic neviděl, jen moře a záblesky slunce. Kus od lodi zasvištělo další kopí a nehlučně zajelo do vody. Chlapec pořádně zabral vesly, aby člun dostal do bezpečné vzdálenosti, než znovu pohlédl na Krahujce.

Arcimág měl levou ruku zbrocenou krví, k rameni si tiskl cár plachtoviny. Na dně lodi leželo kopí, které ho zasáhlo. Když je Arren zahlédl poprvé, myslel si, že ho Krahujec drží, ve skutečnosti mu však trčelo z hluboké rány. Nyní Mistr zkoumal hladinu, která je dělila od bílé pláže, kde dosud poskakovaly malé postavíčky. Nakonec řekl:

„Jeď."

„Ale Sepli..."

„Nevyplaval."

„Utopil se?" zeptal se nevěřicně Arren.

Krahujec přikývl.

Arren vesloval dál, dokud z pláže nezbyl jen bílý proužek písku pod vysokými zelenými vrcholky. Krahujec se posadil ke kormidlu, provizorní obvaz z plachtoviny si přidržoval na rameni, svému zranění však nevěnoval pozornost.

„Zasáhlo Sepliho kopí?"

„Ne. Skočil."

„Vždyť neuměl plavat a vody se bál!"

„Pochopitelně, byl k smrti vydešený. Chtěl se za každou cenu dostat na pevnou zem."

„Proč na nás zaútočili? Kdo to vlastně byl?"

„Museli nás považovat za nepřátele. Mohl bys... mohl bys mi pomoci?"

Teprve nyní si Arren všiml, jak velmi Krahujec krvácí, protože obvazem prostupovala čerstvá krev. Kopí zasáhlo místo v podpaží pod ramenním kloubem a přetálo žílu. Arren roztrhal na pruhy lněnou košili a pokusil se zranění obvázat. Krahujec požádal, aby mu podal kopí, pak pravou rukou zkoumal hrubě vytvarované bronzové ostří dlouhé a úzké jako list vrby. Chvilí k němu tiše mluvil, ale potom jen zavrtěl hlavou. „Nemám žádnou moc pro zařikávání," pravil unaveně. „Později. Bude to v pořádku. Můžeš nás odtud dostat, Arrene?"

Chlapec se mlčky vrátil k veslům a brzy vyvedl *Bystroočku* na otevřené moře, na jehož hladině leželo hluboké ticho Dálav. Plachta visela zplihle. Zelené vrcholky ostrova se v rozpáleném, tetelivém vzduchu lehce chvěly. Krahujec nehybně ležel na dně člunu, hlavu si opíral o lavici u kormidla, oči i rty měl pootevřené. Arrenovi se výraz jeho tváře ani trochu nelíbil, raději zíral přes pažení na mihotavé vlny horka, které vypadaly jako pavouci

sítě padající z oblohy. Paže se mu třásly vyčerpáním, ale nepřestával veslovat.

„Kam nás vezeš?“ zeptal se Krahujec ochraptělým hlasem a trochu se zvedl. Arren se ohlédl a znovu uviděl křivku zálivu s bílou čarou pláže. Aniž si toho všiml, otočil loď.

„Už nemohu,“ řekl, složil vesla a chystal se natáhnout na přídi.

Pořád mu připadalo, že Sepli je v lodi s nimi. Strávili spolu tolik dní. Smrt přišla nečekaně a bezdůvodně, nemohl to pochopit. Nechápal už nic.

Loď se pohupovala na vodě, plachta se v bezvětří ani nepohnula.

Přítliv *Bystroočku* pomalu otočil a unášel ji zpět do zálivu.

„*Bystroočko*,“ řekl mág mazlivě a připojil pár slov ve staré řeči. Loď se jemně zhoupala a zamířila na širé moře. Asi za hodinu se však opět zastavila. Arren pohlédl na Mistra. Ležel jako předtím, jen měl hlavu víc zakloněnou a oči zavřené.

V tu chvíli se Arrena zmocnil hrozný strach, který mu ochromil údy. Zdálo se mu, že ten strašlivý děs rozemílá jeho tělo i mysl na kaši. Nezbyla v něm ani špetka odvahy proti tomu strachu bojovat.

Neměl dopustit, aby se plavili až k této nehostinné zemi, kde bez výstrahy útočí na cizince, jenže teď už na tom nezáleželo. Co však měl dělat dál? Veslovat zpět až na Roke? Byl ztracen, naprosto ztracen. Nedožité Dálavy mu nedávaly žádnou naději. Nikdy by se nedokázal vrátit s lodí celou tou dálkou ke známým a přátelským břehům. Mohlo se to podařit jen s mágovou pomocí, ale Krahujec byl zraněný a bezmocný. Tvář se mu měnila, ztrácela mužné rysy a bledla. Možná umíral. Arren se rozhodl, že uloží Mistra do stínu a dá mu napít, protože lidé, kteří ztratí hodně krve, potřebují pít. Jenže soudek byl téměř prázdný. Štěstí je opustilo.

Konečně se den sklonil k večeru a nad hladinou přelétl chladivý vánek. Arren vzhlédl k západu, který se topil v rudé krvi. *Bystroočka* zachytila vítr a plula podél příkrého pobřeží Obeholu k východu. Arren upravil Arcimágovi lůžko a dal mu napít vody. Vyhýbal se přitom pohledu na obvaz, který už potřeboval vyměnit, protože zranění ještě nepřestalo krváčet. Krahujec, vyčerpaný slabostí, mlčel. Dychtivě se napil a znovu upadl do spánku. Ležel tiše a nehybně. A když vánek za tmy ustal, nepřišel žádný čarovník a loď se opět zastavila. Po pravici měli černou siluetu hor, nad nimiž se klenulo hvězdnaté nebe. Arren se dlouho díval na jejich obrysy, které se mu zdály tak známé, jako by je už někdy viděl.

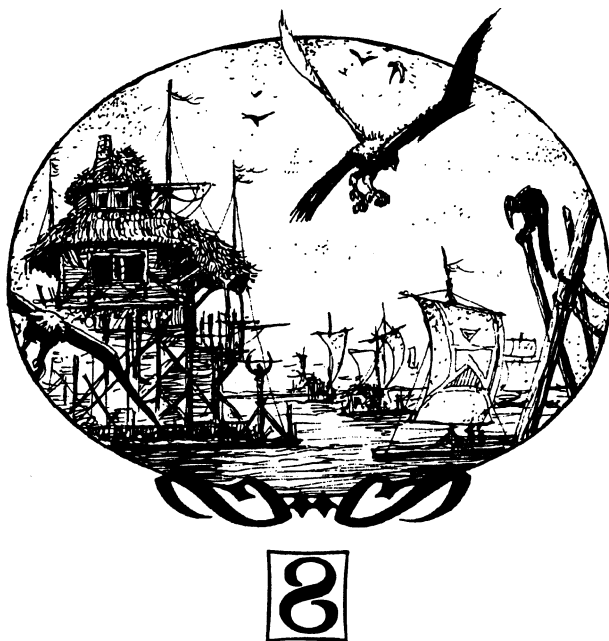
Uložil se rovněž ke spánku a pohlédl k jihu na trojúhelník, v jehož vrcholu zářila hvězda Gobardon. Pod ním se rovnoběžně s obzorem objevily tři další hvězdy, čímž vznikl nový, větší trojúhelník. Později, jak noci přibývalo, vyšly na pravé straně ještě dvě nové hvězdy, žluté jako Gobardon, ale slabší. Měl před sebou osm z devíti hvězd, které měly tvořit postavu muže nebo hardickou runu Agnen. Arren v tom tvaru mamě hledal nějakého muže, avšak runa byla téměř čitelná, až na patku. K jejímu dokončení chyběl poslední tah, hvězda, která ještě nevyšla. Arren na ni čekal tak dlouho, až usnul.

Za rozbřesku zjistil, že *Bystroočka* je mnohem dál od břehů Obeholu, jehož vrcholky halila mlha. Na jihu, nad fialovými vodami, mizely poslední hvězdy.

Pohlédl na svého společníka. Krahujec přerývaně dýchal, jako by ho bolest pronásledovala i ve spánku. Ve studeném svítání beze stínů byl jeho obličej starý a vráscitý. Arren viděl muže, kterému nezbyla žádná síla ani čarodějná moc, dokonce ani mládí, naprosto nic. Nedokázal ochránit Sepliho, ani sebe před kopím. Přivedl je do neštěstí. Teď byl Sepli mrtev, on sám umíral, Arren nepochybně také zemře. Všechno to byla chyba tohoto muže. Ničeho nedosáhli a všechny oběti byly zbytečné, zoufal si Arren.

Jeho oči nic neviděly, v mysli se mu neozvala ani ta nejmenší vzpomínka na fontánu pod jeřábem, na bílé čarosvětlo v mlze nad otrokářskou lodí nebo na omšelé sady domu Barvím z Lorbaner. Necítil ani pýchu, ani ctižádost, nic. Pozoroval úsvit nad tichým mořem a převalování šedých vln, všechno mu připadalo jako sen, naprosto neskutečné. A v hlubinách toho snu nebylo nic, jen propast a prázdnota.

Nepravidelné závany větru se opřely do plachty, loď líně klouzala dál a dál od Obeholu, jehož vrcholky pozlatilo vycházející slunce. Pak od pevniny přiletěl vítr a zanesl loď na širé moře.

Děti Širého moře

Někdy kolem poledne se Krahujec konečně probral a požádal o vodu. Když se napil, zeptal se: „Kam míříme?“ Plachta nad ním byla napjatá a loď pravidelně rozrážela vlny.

„Na západ, nebo na severozápad.“

„Je mi zima,“ řekl Krahujec, ačkoli slunce pánilo a loď byla rozžhavená.

Arren mlčel.

„Snaž se vést loď na západ. Na Wellogy, západně od Obeholu. Přistaň tam. Potřebujeme vodu.“

Chlapec se díval dopředu na prázdné moře.

„Co se děje, Arrene?“

Neodpověděl.

Krahujec se pokusil posadit, a když se mu to nepovedlo, snažil se alespoň natáhnout pro svou hůl, která ležela poblíž truhlice mimo jeho dosah. Chtěl znovu promluvit, ale slova se nedostala přes vyschlé rty. Ztvrdlým obvazem opět prosakovala krev a ve stružkách mu stékala po hrudníku. Prudce zalapal po dechu a zavřel oči.

Arren na něj chladně pohlédl, ale nic necítil. Vrátil se na příď a zíral do dálky. Ve vyschlých ústech cítil východní vítr, který nyní stejnoměrně vál nad širým mořem, vyprahlý jako vítr z pouště. V soudku už zbylo jen něco málo přes litr vody a Arren se v duchu rozhodl, že se jí vzdá pro Krahujce, přestože měl velkou chuť se napít. Připravil vlasce, protože věděl, že syrové ryby zahánějí žízeň i hlad, ale nic nechtyl. Vlastně mu na tom ani nezáleželo.

Slunce pomalu klesalo k západu. Na okamžik se Arrenovi zdálo, že na jihu zahlédl modrou skvrnu, která by mohla být zemí nebo mráčkem. Loď už celé hodiny mířila na severozápad. Nepokusil se změnit kurz, nechal ji plout dál. Ta pevnina nemusela být skutečná. Ani na tom však nezáleželo. Mořská pláň, ostrý vítr a prudké světlo, prostě všechno se mu zdálo zamžené a neskutečné.

Den přešel v noc a noc vystřídal den, na plachtě oblohy se přelévalo světlo a tma. Ponořil ruku do vln. Pojednou všechno viděl v ostrých barvách. Ruka, kterou nabíral vodu, byla světlezelená. Naklonil se a napil se z dlaně. Voda byla hořká, sůl mu spálila rty, ale ochutnal ji znovu. Zvedl se mu žaludek, ale z hrdla vyšlo jen trochu žluči. Už neměl žádnou pitnou vodu. Báł se na Krahujce byt' jen pohlédnout. Navzdory vedru se třásl. Všechno bylo tiché a bodavě jasné. Příšerně jasné. Zavřel zanícené oči.

Byli tři, štíhlí jako proutky a kostnatí, s velkýma očima, vypadali jako podivní tmaví ptáci, i hlasy měli ptačí. Nerozuměl jim. Jeden z nich přiložil k Arrenovým rtům měch s vodou. Chlapec se zalykal, ale pil a pil, dokud neslízl poslední kapku. Potom se pokusil vstát a namáhavě se zeptal: „Kde... Kde je...?“ Protože v *Bystrooče* s ním byli jen ti tři cizí muži.

Dívali se na něj bez známky pochopení.

„Ten druhý muž,“ zachrčel, „můj přítel...“

Konečně mu jeden z nich porozuměl, položil mu ruku na rameno a druhou ukázal: „Tam!“

Arren vzlédl. Loď obklopovaly vory, samé vory. Bylo jich tolik, že vypadaly jako podzimní listí na rybníce. Na každém z nich stál nízký roubený přístřešek, mnohé byly vybaveny stěžni. Houpaly se na vysokých, dlouhých vlnách západního oceánu pod těžkými kupami dešťových mraků.

„Tam,“ opakoval muž a ukázal na velký vor poblíž *Bystroočky*.

„Je živ?“

„Živ. Tak. Živ.“

Arren se rozplakal. Jeden z ptačích mužů ho pevnou rukou uchopil za loket a pomohl mu přestoupit z *Bystroočky* na vor, k němuž byla přivázaná. Vor byl tak velký, že se pod nimi ani o chloupek neponořil. Jiný muž k nim přitáhl dlouhým hákem ze zubu obřího žraloka sousední vor, na který snadno přeskočili, a pak Arrena zavedli pod přístřešek, jenž byl na jedné straně otevřený a na druhé zakrytý tkaným závěsem. „Lehnout,“ řekl muž.

Arren se vděčně zřítíl na lůžko a v tomtéž okamžiku už o sobě nevěděl.

Ležel pohodlně natažený na zádech a díval se na hemživé skvrnky světla pronikající ledabyly navršeným zeleným chvojím střechy. Zdálo se mu, že odpočívá pod stromy ovocného sadu Semerminy v kopcích nedaleko Bedly, kam v létě jezdí princové z Eniadu, že leží v husté trávě a hledí skrze listí jabloní na slunce.

Po chvíli uslyšel šplouchnutí a náraz vlny v dutině pod vorem. Venku se ozvaly ptačí hlasy vorařů, hovořili hardským jazykem běžným na Souostroví, byť hodně nesrozumitelným. Uvědomil si, že je daleko za Souostrovím a Dálavami, ztracený na širém moři daleko za všemi ostrovy. Ale přesto si nedělal starosti a pohodlně se rozvaloval, jako by opravdu byl doma pod jabloněmi.

Po chvíli se rozhodl, že vstane. Zjistil, že má příliš slabé a rozřesené nohy a ramena spálená sluncem. Vrávoravě vstal, odsunul závěs a vykročil do podmračeného odpoledne. Zatímco spal, muselo přšet, neboť hladce opracované, dobře sesazené a utěsněné klády voru ztmavly deštěm stejně jako vlasy hubených, polonahých lidí. Obloha na západě, kde zářilo slunce, už byla jasná, stříbrošedé mraky se valily na severovýchod.

Jeden z mužů se opatrně přiblížil k Arrenovi a v uctivé vzdálenosti se zastavil. Byl štíhlý a malý jako dvanáctiletý chlapec, mandlové oči měl velké a tmavé. V ruce držel oštěp s ostrým kostěným hrotem.

Arren řekl: „Vděčím tobě a tvým lidem za záchranu života.“

Muž přikývl.

„Zaveď mě k tomu druhému muži?“

Vorař se obrátil a něco zavolal vysokým a pronikavým hlasem mořského ptáka. Pak si dřep, čímž dal najevo, že budou čekat, a Arren ho napodobil.

Většina vorů měla vztyčené stěžně s hnědými a poměrně malými plachtami z pevného, jakoby plstěného materiálu. Na jednom ze vzdálenějších vorů plachtu spustili a pomocí háků se propracovávali až k Arrenovi. Když je dělilo jen několik stop, dřepící muž vstal a elegantně přeskočil na příplouvající plavidlo. Arren také skočil, ale kolena mu vůbec nepružila, neohrabaně dopadl na všechny čtyři. Nezdálo se, že by to malého muže pobavilo, hleděl na něj spíš s pochopením.

Vor, na který přestoupili, byl větší než ostatní, tvořily ho tlusté, věkem a povětrím zčernalé kmeny nejméně čtyřicet stop dlouhé. Ve všech rozích se tyčily vysoké stěžně ozdobené chomáči peří mořských ptáků a kolem několika přístřešků stály podivné dřevěné sochy. V nejmenším z přístřešků ležel Krahujec a spal.

Arren se k němu posadil, vorař odešel. Přibližně za hodinu jim nějaká žena přinesla rybu uvařenou s kousky slaných zelených chalu. Jídlo bylo studené, ale dobré. Pak mu podala pohárek dešťové vody, která chutnala po vysmoleném soudku, jako by to byl drahocenný poklad. Zvolna ji vypil a nepožádal o další, přestože měl ještě žízeň.

Krahujec spal hlubokým a zdravým spánkem, rameno měl pečlivě obvázané. Když se vzbudil, oči měl jasné. Podíval se na Arrena a usmál se tím starým a milým úsměvem, který v jeho drsném obličejí chlapce pokaždé překvapil. Arrenovi bylo najednou zase do pláče. Položil svou ruku na Krahujcovu a mlčel.

Jeden z vorařů usedl do stínu sousedního velkého přístřešku, který vypadal jako nějaký chrám. Vchod lemovaly řezby šedých velryb a horní trám nesl složitý čtvercový vzor. Příchozí byl malý a hubený jako ostatní, ale jeho obličej už poznamenala léta. Vzbuzoval úctu, přestože na sobě neměl nic víc než bederní roušku. Ukázal na Krahujce: „Musí spát.“

„Ty jsi náčelníkem těchto lidí,“ řekl Arren, který v něm rozpoznal vůdce.

„Jsem,“ odpověděl muž a krátce přikývl. Za okamžik se jeho tmavé oči střetly s Arrenovým. „Ty jsi rovněž náčelník,“ poznamenal.

„Jsem,“ přitakal Arren, „ale sloužím svému pánu.“

Dalším slovům chlapec nerozuměl, jako by měla jiný význam, až se náčelník zeptal: „Proč jste přišli na Balatran?“

„Hledáme...“ Nevěděl však, kolik toho může prozradit, a vlastně ani nevěděl, co přesně říci. Všechna dobrodružství vypadala tak vzdáleně a v mysli měl zmatek. Nakonec řekl: „Pluli jsme na Obehol. Tam jsme byli přepadeni a můj pán byl zraněn.“

„A ty?“

„Mne nezranili,“ řekl Arren. Vzpomněl si však na Sepliho a byl rád, že ho už od dětství vedli k sebeovládání.

„Ale byl s námi ještě jeden, jehož postihlo šílenství. Ten se utopil. Měl jsem strach...“ Zarazil se a zmlkl.

Náčelník ho pozoroval černýma, neproniknutelnýma očima. Nakonec pravil: „K nám jste se dostali náhodou.“

„Ano. Jsme pořád v Jižních dálavách?“

„V Dálavách? Ne. Ostrovy jsou tam.“ Náčelník mávl rukou od severu k východu. „Tam jsou ostrovy,“ řekl.

„Všechny ostrovy.“ Potom opsal oblouk od severu přes západ k jihu. „Tady je moře.“

„Z jaké země pocházíte, pane?“

„Z žádné země. Jsme děti Širého moře.“

Arren pozoroval jeho výrazný ošlehaný obličej, pak se odvrátil a zrak mu spočinul na dřevěných modlách

vyřezaných z jediného kmene se společnými motivy delfínů, ryb, lidí a mořských ptáků. Potom se zadíval na voraře, kteří pilně tkali, rybařili, připravovali dříví a vařili na vyvýšených plošinách, kolem nichž pobíhaly děti. Vorů bylo nejméně sedmdesát a tvořily velký kruh o průměru jedné míle. Bylo to opravdové město na moři. Z příbytků stoupaly stužky kouře a vzduchem se nesly hlasy dětí. Pod ulicemi tohoto města však byla hlubina.

„Nikdy se nevrátíte na pevninu?“ zeptal se chlapec slabým hlasem.

„Jednou za rok, na podzim, plujeme na Dlouhou dunu. Kácíme tam dříví a spravujeme vory. Potom sledujeme stopy šedých velryb směrem na sever. V zimě se rozdělíme, každý vor zůstane sám. Na jaře se znovu potkáme a utvoříme Balatran. Chodíme z voru na vor, slavíme svatby a tančíme Dlouhý tanec. V létě unáší Balatran na jih silný proud, dokud nenarazíme na šedé velryby navracející se k severu. Potom plujeme za nimi a naše poutí končí u pláží Emahu na Dlouhé duně.“

„To je neuvěřitelně zajímavé, pane,“ řekl Arren. „Nikdy jsem neslyšel o lidech jako vy. Můj domov je velice daleko. Ale i tam, na ostrově Eniad, tančíme za slunovratu Dlouhý tanec.“

„Dupete po zemi a přivoláváte bezpečí?“ řekl suše náčelník. „My tančíme na hlubokém moři.“ Po chvíli se zeptal: „Jak se tvůj pán jmenuje?“

„Krahujec,“ řekl Arren.

Náčelník opakoval slabiky, ale bez známky porozumění. Arrena tím utvrdil v přesvědčení o pravdivosti svého vyprávění. Tito lidé opravdu žili na širém moři a celý rok neviděli zem ani necítili její vůni.

„Měl v sobě smrt,“ pravil náčelník. „Musí spát. Vrať se na vor k Hvězdovi. Pošlu pro tebe.“ Vstal. Chvilí nevěděl, zda se má k Arrenovi chovat jako k sobě rovnému, nebo jako k pouhému chlapci. Arren sám dal přednost tomu druhému a vzal na vědomí, že je propuštěn. Vory však už zase pluly daleko od sebe, od nejbližšího jej dělilo nejméně sto yardů zvltné vody.

Náčelník ho pobídl: „Plav.“

Arren neváhal a rázně skočil do vody, která příjemně zchladila jeho spálenou kůži. Přepřelav k dalšímu voru, odkud ho se zájmem pozorovala skupinka dětí a mládeže. Nějaká holčička ho přivítala slovy: „Plaveš jako ryba na háčku.“

„Jak bych měl plavat?“ zeptal se Arren, který nechtěl být hrubý k dítěti. Dívka vypadala jako leštěná mahagonová soška, křehká a dokonalá. „Takhle!“ vykřikla a sklouzla pod hladinu jako tuleň. Její černá hlava se vynořila až za dlouhou dobu a tak daleko, že Arren téměř neslyšel její jasný hlásek.

Drobný chlapec zhruba v Arrenově věku jej s vážnou tváří vyzval, aby se k nim přidal. Na zádech měl vytetovaného modrého kraba. Všechny, i ty nejmenší děti, naskákaly bez jediného šplíchnutí do vody. Arren je neobratně následoval a snažil se necákat.

„Jako úhoř!“ zvolal chlapec, který se mu vynořil u ramene.

Hezká usměvavá dívka vykřikla: „Jako delfín!“ A zmizela pod vodou.

„Jako já!“ vypísklo mrňavé dítě, které se houpalo na vlnách jako v kolébce.

Od toho večera po řadu dalších zlatavých dnů Arren plaval, rozmloval a pracoval s mladými lidmi z Hvězdova voru. Od chvíle, kdy s Krahujcem opustili za jarní rovnodennosti Roke, to byly nejpodivnější zážitky, které se jim na jejich cestě přihodily. Byly tak naprosto odlišné od všeho, co kdy poznal a co ještě poznat měl. A v noci, když se uložil ke spánku vedle ostatních, si říkal, že takhle by měl vypadat posmrtný život: věčně se koupat ve vlnách zalitých sluncem a hrát si se syny a dcerami moře...

Než usnul, hledal na jihu žlutou hvězdu Gobardon a čekal, až uvidí runu Konce, ale nikdy neudržel oči tak dlouho otevřené, aby se nad horizontem objevil celý obrazec. Ve dne v noci pluly vory k jihu, ale moře zůstávalo stejné, neboť to, co se věčně mění, je neměnné. A pak se přehnaly májové deště a v noci se rozžíhaly letní hvězdy.

Věděl, že voraři nemohou žít tímto způsobem stále, vyptával se na zimu, a vyprávěli mu o dlouhých deštích a mohutných vlnách, o osamělých oddělených vorech, jak týden za týdnem plují a utápějí se v šedi a tmě. Vyprávěli mu o bouřích trvajících celý měsíc a vlnách velkých jako sama mračna. Neznali hory, proto volili takové přirovnání. Ptal se, zda se vůbec mohou plavit po rozbouřených mořích, odpověděli mu, že ty cesty bývají nebezpečné. Když na jaře shromáždí Balatran, mnohdy dva nebo tři, někdy i více vorů chybí...

Mořští lidé uzavírali sňatky již v útlém věku. Chlapec, který měl své jméno vytetované na zádech, a usměvavá dívka jménem Albatros již spolu žili jako muž a žena, přestože Modrému Krabovi bylo teprve sedmnáct a ona byla o dva roky mladší. Mladých manželství bylo na vorech mnoho, což bylo poznat podle spousty batolat přivázaných řemínky ke sloupům přístřešků, kolem nichž si hrály a v jejichž stínu usínaly. Starší děti se staraly o mladší, muži a ženy pracovali pospolu, lovili a sušili ryby a vyráběli nástroje z velrybích kostí, a když je proudy zanesly do míst, kde se vyskytovaly hnědé chaluhy *nilgu* s listy zpeřenými jako kapradí a stonky až sto stop dlouhými, všichni přiložili ruce k dílu. Dřtili chaluhy nájemná vlákna, z nichž vyráběli látky a splétali z nich lana a sítě. Ale vždy jim zbylo dost času na plavání a zábavu, neboť nepočítali dny ani hodiny. Arrenovi splývaly dny a noci dohromady, takže se mu zdálo, že na voru žije odjakživa, z Obeholu zbyl jen matný sen a puncem z Eniadu byl v nějakém jiném světě.

Když ho konečně náčelník povolal na svůj vor, Krahujec mu řekl:

„Vypadáš jako ten Arren, kterého jsem viděl na Nádvoří fontány. Zdá se, že ti to tady svědčí, chlapče.“

„Zajisté, můj pane.“

„Ale kde vlastně jsme? Všechna známá místa, která jsou na mapách, jsme nechali daleko za sebou... Kdysi dávno jsem slyšel pověsti o vorařích a považoval je za jeden z fantastických příběhů o Jižních dálavách, ale

naštěstí pro nás byly ty báje pravdivé."

Během řeči se usmíval, jako by i na něj zapůsobil bezstarostný život mořského národa, ale tváře měl propadlé a pod očima tmavé kruhy. Arren to všechno viděl a rozhodl se přiznat svou vinu. „Zradil jsem," řekl a zarazil se. „Zradil jsem tvou důvěru, pane."

„O čem to mluvíš, Arrene?"

„Tenkrát na Obeholu, když jsi mne potřeboval. Byl jsi zraněn a já nic neudělal, přestože jsi měl bolesti. Nechal jsem loď nazdařbůh plout, a když jsem uviděl pevninu, ani jsem se nepokusil člun otočit..."

„Uklidni se, chlapče," řekl mág tak pevně, že Arren hned poslechl. A pokračoval: „Řekni mi, na cos tehdy myslel."

„Na nic, můj pane - na nic! Myslel jsem, že nic nemá cenu. Myslel jsem, že je konec všem kouzlům, že nikdy žádná nebyla a ty žes mě podvedl." Arren se začal potit a vynechával mu hlas. „Bál jsem se tě. Tolik jsem se bál smrti..., vůbec jsem se o tebe nestaral, přestože jsi umíral. Myslel jsem jen na to, jak najít nějaký způsob, aby člověk nezemřel. Avšak po celou dobu ze mne vyprchával život, jako bych sám krvácel. Nemohl jsem tomu uniknout, neměl jsem se před tou hrůzou z umírání kam schovat..."

Zmlkl. Pravda, vyslovená nahlas, se nedala vydržet. Nebyla to hanba, která mu vzala slova z úst, ale tentýž známý strach. Pochopil, proč se mu jednoduchý život na voru zdá stejně neskutečným jako sen či posmrtný život. Měl prázdné srdce, nic opravdového v něm nezůstalo. Cítil se jako bez života, bez tepla, barev a zvuků. Celá ta dovádívá hra života na moři pro něj nepředstavovala víc než mřlkou prázdnotu. Všechno ho mýjelo, zůstal jen chlad.

Krahujec ho pozoroval, ale chlapec se snažil vyhnout jeho pohledu. Vtom se v Arrenově duši nečekaně ozval posměšný hlásek, který na něho drze volal: „Zbabělče! Zbabělče!" A tak s velkým vypětím vůle vzhlédl a podíval se svému Mistrovi do očí.

Krahujec mu podal ruku a pevně ji stiskl. Setkali se pohledem i dotekem. Poprvé vyslovil Arrenovo opravdové jméno: „Lebannen." A znovu: „Tys Lebannen. Neexistuje bezpečí, neexistuje konec. Abychom slyšeli slovo, musí nastat ticho. Abychom uviděli hvězdy, musí panovat tma. Abychom mohli tančit, potřebujeme kousek pevného místa, pod nímž se může skrývat hrozná hlubina."

Arren sepal ruce, sklonil hlavu a čelem se dotkl Krahujcovy ruky. „Zklamal jsem tě," opakoval. „Zklamal jsem tě i sebe. Nemám dostatek síly!"

„Síly máš dost." Mágův hlas byl jemný, ale chlapec v něm slyšel týž tón, který se mu prve vysmíval. „Miluj, co máš rád. Dokonči, cos začal. Naplníš naši naději. Jsi na řadě. Spoléháme na tebe. V sedmnácti letech se jenom neumíš bránit zoufalství... Zvaž to, Arrene. Odmítnout smrt znamená odmítnout život."

„Ale já hledal smrt - tvou i mou!" Arren zvedl hlavu a pohlédl na Krahujce. „Jako Sepli, který se utopil..."

„Sepli nehledal smrt. Hledal bezpečný úkryt, chtěl se vyhnout smrti i životu. Chtěl se zbavit strachu... Strachu ze smrti."

„Ale je přece způsob, jak se vrátit. Cesta ze smrti zpět do života je to, co všichni hledají. Co hledám i já. Ty, především ty musíš vědět, kudy..."

Mágova silná ruka stále svírala jeho dlaň. „Nevím," řekl Krahujec. „Domnívám se jen, že vím, co ostatní hledají. Ale vím také, že je to jen lež. Poslouchej mě, Arrene. Zemřeš. Nebudeš žít navěky. Ani žádný jiný člověk nebo tvor. Nic není nesmrtelné. Ale jenom lidem je dáno vědět, že musíme zemřít. A to je velký dar. Neboť máme jen to, co stejně musíme ztratit - vlastní osobnost. Ta je naším trápením i vzácným pokladem. V ní je naše lidskost. Není stále stejná, mění se jako vlna.

Copak bys chtěl zastavit moře, příliv i odliv, jen abys zachránil jedinou vlnu, sám sebe?" promlouval Arcimág. „Vzdáš se umu svých rukou a vášni svého srdce, abys je vyměnil za jakési nejasné bezpečí? Totéž chtějí lidé na Wathortu a Lorbanerách, i všude jinde. Slyší to, co chtějí slyšet. Odmítnutím života odmítnu smrt a budu žít věčně! Ale já takovému poselství naslouchat nehodlám. Jsou to rady zoufalců. Zůstanu raději hluchý a slepý.

Nyní jsi ty mým vůdcem, Arrene. Se vši svou neviností a odvahou, nezralostí a oddaností. Ty jako první vstoupíš do tmy, a já půjdu až za tvým strachem a bolestí. Říkal sis, že jsem na tebe tvrdý, a tos ještě netušil jak. Spotřebovávám tvůj cit jako svíci, která svítí na cestu. Musíme jít dál, projít vším, co nás čeká, dostat se na místo, kde vysychá moře a radost, na to místo, které tě přitahuje a z něhož na tebe číší smrtelná hrůza."

„Kde to místo je, můj pane?"

„Nevím."

„Já tě tam přece neumím dovést. Ale půjdu s tebou."

Mágův pohled byl pochmurný, nezměrně hluboký.

„Co když zase zklamal a zradím -"

„Přesto ti budu důvěřovat, potomku Morredův."

Potom oba zmlkli a hleděli na vysoké vyřezávané sochy, které se pohupovaly na pozadí modré jižní oblohy.

Krahujec se ztěžka postavil, jeho zranění ještě zdaleka nebylo vyléčeno. „Už mě unavuje pořád jen sedět," řekl a vydal se na procházku po voru. „Nakonec z té zahálky ještě ztloustnu." Arren se k němu přidal a vyprávěl mu, co celé dny dělá a s kým se tu spřátelil. Krahujec se však brzy unavil. Zastavil se u dívky, která spřádala nilgu, a požádal ji, aby zavolala náčelníka. Pak se vrátil do svého obydlí. Náčelník ho uctivě pozdravil a mág mu to oplatil. Všichni tři usedli na tlustý koberec z tulení kůže.

„Přemýšlel jsem," začal náčelník rozvláčně a zdvořile, „o věcech, kteréš mi řekl. O tom, že si lidé myslí, že se po smrti vrátí do svých těl. O tom, že zatímco hledají cestu, zapomínají uctívat bohy a zanedbávají svá těla a

propadají šílenství. To je zlá věc. Také jsem přemýšlel, má-li to nějaký význam pro nás, když nemáme nic společného s ostatními lidmi z ostrovů, ani s jejich způsoby a tím, co dělají. Žijeme na moři a jsme s ním spojeni. Nedoufáme, že se zachráníme. Nehledáme, abychom ztratili. K nám šílenství nepřijde. Nikde nepřistáváme a lidé z pevniny se k nám nedostanou. Když jsem byl mladý, hovořil jsem s lidmi, kteří připluli na lodích na Dlouhou dunu, právě když jsme tam káceli dříví na vory a budovali zimní přístřešky. Na podzim, když lovíme šedé velryby, zahlédneme občas u Obeholu a Wellog plachty. Pokoušejí se nás sledovat, protože známe cesty Velkých. Ale to je všechno. Ale teď už dlouho nepřicházejí. Možná se všichni zbláznilí a bojují proti sobě. Před dvěma roky jsme se z Dlouhé duny dívali na sever k Wellogám a po tři dny jsme viděli oheň a kouř. Co to však pro nás znamená? My jsme děti Šírého moře, kterým se necháváme unášet."

„Avšak když jste uviděli naši loď, zachránili jste nás," řekl mág.

„Někteří z nás říkali, že to není moudré, chtěli loď nechat, ať si plave třeba na konec moře," odpověděl náčelník vysokým, nezúčastněným hlasem.

„Tys k nim nepatřil."

„Ne. Řekl jsem, že vám pomůžeme, přestože jste z pevniny. A tak se stalo. S tvým posláním však nemáme nic společného. Jestli řádí na pevnině šílenství, musí se s tím vypořádat lidé na pevnině. My plujeme cestou velryb. Nemůžeme ti pomoci. Jsi vítán, zůstaň, jak dlouho chceš, do Velkého tance zbývá několik dní. Potom se obrátíme na sever a poplujeme s východním proudem, který nás do konce léta zaneše na Dlouhou dunu. Pokud s námi zůstaneš a vyléčíš se ze svých zranění, bude to v pořádku. Nebo jestli si vezmeš svou loď a vydáš se svou cestou, bude to také v pořádku."

Mág poděkoval, náčelník se zvedl, drobný a vznešený jako volavka, a nechal je o samotě.

„V nevinosti není žádná síla proti zlu," řekl trochu zatrpkle Krahujec. „Ale je v ní síla pro dobro... Myslím, že tady ještě chvíli zůstaneme, dokud nebudu zdrav."

„To je moudré," řekl Arren. Krahujcova tělesná křehkost ho děsila a dojímala. Umínil si, že bude tohoto muže ochraňovat před jeho vlastním spěchem, a trval na tom, aby počkali do úplného vyléčení a teprve pak se vydali dál. „Jsou tady na nás milí," pokračoval Arren. „Zdá se, že nemají tu nemoc duše, kterou trpěli v Hortu a na dalších ostrovech. Nikde by nás tak nepřivítali a nepomohli nám, jako to udělali tito ztracení lidé."

„Dost možná, že máš pravdu."

„A v létě vedou příjemný život..."

„To ano. I když jíst pořád jenom ryby a nikdy nevidět rozkvetlý strom nebo ochutnat pramenitou vodu musí být nakonec únavné!"

Tak se Arren vrátil na vor k Hvězdovi, pracoval, plaval a slunil se s ostatními mladými lidmi, za večerního chladu rozmlouval s Krahujcem a spal pod hvězdami. Dny se blížily k Dlouhému tanci a vrcholu léta, a vory se na proudech šírého moře pomalu blížily k jihu.

Orm Embar

Po celou nejkratší noc v roce plály na vorech spojených do velikého kruhu louče, takže se na moři třpytil jako ohnivá obruč. Voraři tancovali bez doprovodu hudby, rytmus vydupávali bosýma nohama do kmenů, až je rozhoupali, a nad hladinou se plačtivě nesly jejich ptačí písně. Tu noc nesvítil měsíc, a těla tanečníků byla ve světle hvězd a loučí nezřetelná. Čas od času se něco zalesklo jako létající ryba, když mladíci přeskakovali z voru na vor. Soupeřili, kdo z nich si zatančí na každém voru v kruhu a přitom se stačí jako první ještě před rozbřeskem vrátit na výchozí místo.

Arren tancoval s nimi, protože Dlouhý tanec měl tradici i v Souostroví, i když se kroky a písně poněkud lišily. Ale jak se noc krátila, mnoho tanečníků se unavilo, někteří usedli a pozorovali ostatní, jiní si dokonce zdřímli. Hlasy zpěváků už ochraptěly, když se Arren dostal e skupinou mladíků na náčelnický vor, kde se zastavil, zatímco oni přeskakovali dál.

Krahujec seděl s náčelníkem a jeho třemi ženami poblíž chrámu. Mezi vyřezávanými velrybami tam dřepěl zpěvák, jehož vysoký hlas zněl neúnavně po celou noc, a rukama si vytukával rytmus na dřevěné podlaze.

„O čem zpívá?“ zeptal se Arren mága, protože nerozuměl slovům. Zpěvák trylkoval, podivně zdůrazňoval a prodlužoval tóny.

„O šedých velrybách a albatrosovi v bouři... Neznají písně o hrdinech a králich. Neznají jméno Erreth-Akbe. Před chvílí zpíval o Segoyovi, jak tvořil zemi mezi vodami, ale víc toho z našich balad neumí.“

Arren naslouchal pěvci, který právě napodoboval hvízdavý pláč delfína a z těch zvuků zřejmě hned skládal píseň. Sledoval Krahujcův výrazný profil ozářený loučí a lesklé oči náčelníkových žen, jež si tiše povídaly, cítil dlouhé, klidné pohupování voru, které ho pozvolna uklábalo k spánku.

Náhle se probudil. Písně dozněly a na všech vorech postupně utichl šepot podobný pípání mořských ptáků. Arren se podíval k východu, čekal na svítání, ale uviděl jen starý měsíc, který teprve teď vyšel a stříbřitě svítil mezi letními hvězdami.

Potom pohlédl k jihu a konečně spatřil nejen žlutý Gobardon, ale s ním i všech jeho osm společníků včetně toho posledního. Runa Konce jasně a zřetelně vystupovala nad moře. I Krahujec měl obličej obrácený k tomuto souhvězdí.

„Proč nezpíváš?“ zeptal se náčelník pěvce. „Ještě není ráno, ani zdaleka nesvítá.“

Muž se zajíkl: „Nevím.“

„Tak pokračuj! Dlouhý tanec ještě neskončil!“

„Nevzpomínám si na slova,“ řekl pěvec s vyčerpáním hlasem. „Nemohu zpívat. Zapomněl jsem všechny písně.“

„Tak zazpívej novou!“

„Žádné písně už nejsou. Je konec,“ zaplakal pěvec a zhroutil se na palubu. Náčelník na něj jen užasle zíral.

Vor se houpal v naprostém tichu, louče suše praskaly. Nezměrné ticho obklopilo ten malý kousek života a spolklo ho. Tanečníci se nehýbali.

Arrenovi se zdálo, že záře hvězd pohasla, a přece na východě dosud nevzcházelo denní světlo. Padla na něj hrůza a pomyslel si:

Nevyjde slunce. Nebude den.

Mág vstal. Jeho hůl slabě a rychle zableskla, stříbrem vykládaná runa jasně zazářila. „Tanec neskončil,“ řekl, „ani noc. Arrene, zpívej.“

Arren chtěl říci: „Já neumím, pane!“ Ale pohlédl na devět hvězd na jihu, zhluboka se nadechl a zpíval. Hlas měl ze začátku slabý a nejistý, ale postupně sílil, když zpíval tu nejstarší píseň o *Stvoření Éy*, o rovnováze světla a

tmy a tvoření zelených zemí Nejstarším pánem, Segoyem, který vyřkl První slovo.

Než skončil, nebe již zbledlo a svítil na něm jen slabý měsíc a Gobardon. V ranním větru syčely louče. Když Arren dozpíval, tanečníci, kteří se kolem shromáždili, aby si ho poslechli, se rozcházeli každý na svůj vor.

„To je pěkná píseň," řekl náčelník roztrouseným hlasem, i když se snažil mluvit nevzrušeně. „Není dobré skončit Dlouhý tanec dřív, než skončí noc. Nechám ty líné zpěváky zbičovat důtkami z nilgu."

„Raději je utěš," řekl Krahujec přísným tónem. „Žádný zpěvák si nezvolí mlčení. Pojď se mnou, Arrene." Zamířil k přístřešku a chlapec ho následoval.

Podivný úsvit pokračoval. Když východní okraj moře zbělel, přiletěl od severu ohromný pták. Byl tak vysoko, že na svých křídlech přinášel sluneční světlo, které na tento svět ještě nedopadalo, a prozářil vzduch zlatými paprsky. Arén vykřikl a ukázal na něj. Mág se vyděšeně podíval vzhůru. Pak zajásal a hlasitě zvolal v řeči Stvoření:

„*Nam hietha arw Ged arkvaissa!*" Což znamenalo: Hledáš-li Geda, zde ho nalézáš.

A pták zamířil velikou rychlostí k voru, ale nebyl to pták, protože s široce roztaženými křídly, ohromný a hřmící, s pařáty, které by mohly uchopit vola jako mouchu, se z nebe snášel drak a z nozder mu šlehal dlouhé plameny. Voraři vykřikli, někteří hrůzou padli k zemi, jiní v panice skočili do moře a další zkameněli úžasem. Drak nad nimi zakroužil. Jeho ohromná blanitá křídla, jejichž rozpětí muselo být dobrých devadesát stop, zářila v ranním slunci jako zlacený plech. Na délku nebyl drak o nic kratší. Tělo měl štíhlé a prohnuté jako chrt, šupinatý byl jako had a drápy měl ostré jako ještěrka. Na úzkém hřbetu se mu ježila řada ostnů, které byly na šíji dlouhé aspoň tři stopy, leč postupně směrem k ocasu se zkracovaly, takže poslední nebyly větší nože. Drakovy šupiny byly ocelově šedé a zlatě se leskly. Oči měl zelené a úzké jako štěrbinu.

Náčelník zapomněl pro strach svého lidu na svůj vlastní a vyběhl

z přístřešku s velrybářskou harpunou větší než byl sám, s ozubenou velrybí kostí na špici. Vy vážil ji ve své malé šlachovité ruce a rozběhl se, aby se mohl odrazit a mrštit jí po drakovi. Arren se vzpamatoval a včas zachytil jeho paži. Upadli a chlapec zvolal: „Chceš ho tím píchnutím rozzuřit? Nechej s ním nejprve promluvit Drakopána!"

Ale první promluvil drak. Vyjma Arcimága mu nikdo z přítomných nerozuměl, protože draci mluví jen ve staré řeči, která je jejich jazykem. Hlas měl slabý, ale syčel jako zuřivá kočka. Kdokoli ten děsivý hlas zaslechl, musel zmlknout, i kdyby nechtěl.

Mág krátce odpověděl, pak opět promluvil drak, vznášel se nad ním a mával mohutnými křídly. Potom mág vyřkl jedno slovo: „*Memeas!*" čili Přijdu! Pozvedl hůl z tisového dřeva, drak otevřel tlamu a vypustil oblak kouře. Zahřměl tlukot zlatých křídel a rozvířený vzduch začpěl spáleninou. Drak vzlétl a zamířil k západu,

Na vorech panovalo ticho, jen děti tenoučce naříkaly a ženy je mlčky utěšovaly. Z moře se vyšplhali zahanbení muži. Zapomenuté louče dohořovaly v prvních paprscích slunce.

Mág se obrátil k Arrenovi. V obličeji měl radostné světlo, ale promluvil tiše. „Chlapče, musíme jít. Rozluč se a jdeme." Obrátil se k náčelníkovi vorařů, aby mu poděkoval, a pak přeběhl z velkého voru přes tři další, které byly stále ještě spoutané po nočním tanci, až se dostal k přivázané *Bystrooče*, která putovala celou tu dobu za vory. Voraři naplnili její prázdné soudky dešťovou vodou a doplnili zásoby jídla, aby uctili své hosty, protože mnoho z nich věřilo, že Krahujec je jeden z Velkých, který na sebe místo velryby vzal podobu člověka. Než za ním Arren dorazil, stačil už vytáhnout plachtu, která se hned naplnila větrem. Arren uvolnil lano, skočil do lodi a odrazili. Loď se obrátila a vyplula na sever, kde zmizel drak, lehká jako list ve větru.

Když se Arren ohlédl, viděl plovoucí město už jen jako droboučké třísky a odřezky dřeva, které po chvíli zmizely v jasu slunečního rána. *Bystroočka* plula kupředu. Jak rozrážela vlny, od boků jí stříkala jemná průzračná tříšť a Arrenovy vlasy vlály ve větru, proti němuž musel mhouřit oči.

Žádný obvyklý vítr nemohl hnát tak malou loď takovou rychlostí, snad jen za bouře, ale to by se pak nejspíš potopila. Jenže to nebyl normální vítr, ale mágovo slovo a síla jeho kouzla pohánějící loď rychle vpřed.

Arcimág stál u stěžně a pozorně se rozhlížel. Nakonec se posadil ke kormidlu, jednu ruku položil na páku a pohlédl na Arrena.

„To byl Orm Embar," řekl. „Drak ze Selidoru, příbuzný velkého Orma, který zabil Erreth-Akba a přitom sám zahynul."

„Byl na lovu, pane?" zeptal se Arren, protože si nebyl jist, zda mág rozmluvu s drakem očekával.

„Hledal mne. Když jsou draci na lovu, nemluví. Přišel mě požádat o pomoc." Krátce se zasmál. „Kdyby mi někdo říkal, že drak požádá člověka o pomoc, nevěřil bych mu. A ze všech draků zrovna on! Není nejstarší, i když je velmi starý, ale je nejmocnější svého druhu. Neskrývá své jméno, jak to musí dělat lidé a ostatní draci. Nemá strach, že by nad ním někdo získal moc. Před dávnými časy mi daroval život a prozradil mi, jak může být znovu nalezena Královská runa. Jemu vděčím za prsten Erreth-Akba. Ale nikdy jsem si nepomyslel, že budu muset splácet dluh takovému věřiteli."

„Oč tě požádal?"

„Ukáže nám cestu, kterou hledáme," řekl mág pochmurně. A po odmlce dodal: „Řekl mi: ‚Na západě je další Drakopán, který nás chce zničit, neboť jeho moc je větší než naše.‘ Otázal jsem se: ‚Dokonce větší než tvá. Orme Embare?‘ A on pravil: ‚Ano, dokonce větší než má. Potřebuji tě. Pospěš si.‘ Proto jsme neprodleně vypluli."

„To je vše, co víš?"

„Záhy budu vědět víc."

Arren stočil kotevní lano a věnoval se běžné práci, avšak stále v něm jako napjatá struna drnčelo vzrušení, které se nakonec ozvalo i v jeho hlase: „Tohle je lepší průvodce než kterýkoli jiný!"

Krahujec se zasmál: „Rekl bych, že tentokrát nezabloudíme."

Tak začaly těm dvěma velké závody přes oceán. Od proudů Balatranu, které nebyly zaneseny na žádných mapách, až k nejzápadnějšímu zeměmořskému ostrovu Selidoru byla cesta dlouhá více než tisíc mil. Dny jeden za druhým procítaly a zase usínaly, loď plula stále na sever, samotinká na širém moři.

Občas se v dálce nakupily hradby letních bouřkových mraků vrhajících nachové stíny. Mág je pokaždé vyzval, aby k nim připluly a vypustily déšť na loď. Blýskalo se a hřmělo, ale Arcimág stál přesto nepohnutě s rukou vztyčenou, dokud nebyli s Arrenem promočeni do poslední nitky a dokud nebyly nádoby na pitnou vodu naplněny po okraj. Potěšené se smáli, protože jídla měli dost, ale potřebovali čerstvou vodu.

Arren se podívoval moci, kterou teď jeho Mistr tak lehce využíval.

„Když jsme vypluli, nepoužíval jsi žádná kouzla."

„První a poslední lekce na Roke zní: *Dělej, jen co je potřeba*. Nic navíc."

„Ostatní lekce zajiště obsahují všechno, co je potřebné."

„To ano. Člověk musí dodržovat Rovnováhu. Když taje porušena, potom je nutné zvážit další věci. Především spěch."

„Ale čím to, že všichni kouzelníci, dokonce i pěvci na vorech, zapomněli své umění, ale ty jediný sis je uchoval?"

„Protože já si pro sebe nic nepřeji," řekl Krahujec. Až po chvíli dodal veseleji: „A kdybych je měl ztratit, využijme je co nejlépe, dokud trvá."

Opravdu, vypadal teď téměř lehkomyšlně, měl ze svého umění

nezkalenou radost, což by si Arren nikdy dřív nepomyslel. Mág sám se bavil svými kousky. Ukázalo se, že rozumí i šprýmu. Už jeho převlek, který použil v Hortu, nebyl pro velkého Mistra ničím víc než hříčkou, neboť dokázal změnit nejen hlas a tvář, ale i své tělo, jemuž mohl dát podobu ryby, delfína nebo jestřába.

Jednou Arrena pobavil tím, že mu v soudku ukázal Gont jako živý. Mnoho dobrých kouzelníků dovede na hladině vody vytvořit obraz, ale ne tak, jak to udělal mág. Nejprve vyvolal moře a horu zahalenou v mracích, potom se obraz změnil a Arren spatřil útes vyrůstající do výšky dvou tisíc stop. Připadal si jako pták kroužící nad ostrovem. Na vysoké terase uviděl domek.

„To je Re Albi," řekl Krahujec, „a tady bydlí můj mistr Ogion, který před dávnou dobou utišil zemětřesení. Chová kozy, sbírá byliny a mlčí. Rád bych věděl, zda ještě chodí po horách, už musí být velmi starý. Ale poznal bych, určitě bych poznal, kdyby Ogion zemřel..."

Obraz se na okamžik zatřásl a terasa se začala kácet. Opět se ozval mágův hlas: „Do těch lesů chodíval v pozdním létě a na podzim zcela sám. Tak přišel poprvé ke mně, když jsem byl malý kluk z horské vesnice, a dal mi jméno. A s ním i můj život." Arrenovi se zdálo, že je ptákem sedícím na nejvyšším stromě v lese. Shlížel na strmé, sluncem zalité louky, nad nimiž se tyčily zasněžené vrcholky. „Není většího ticha než v těchto hvozdech," řekl Krahujec toužebně... a na hladině soudku se najednou zrcadlil jen oslepující kotouč poledního slunce.

„Až si od tebe budu chtít konečně odpočinout," řekl po chvíli a šibalsky mrkl na Arrena, „tak se tam vrátím."

Odpoledne se na obzoru objevil úzký proužek pevniny modrý jako hustá mlha. „To je Selidor?" zeptal se Arren a srdce se mu rozbušilo, ale mág odpověděl: „Obb, nebo snad Jessage. Ještě nejsme ani v polovině cesty, chlapče." Celou noc se plavili úžinou mezi těmito dvěma ostrovy, nikde nespátřili ani světélko, vzduch však byl nasycen tak těžkým kouřem, až je rozbolely plíce. Když přišel den a ohlédl se nazpět, ostrov Jessage byl spálený a černý kam až oko dohlédlo a visel nad ním temný opar.

„Spálili svá pole," řekl Arren.

„A vesnice. Takový kouř už jsem cítil."

„Jsou tady na Západě divoši?" Krahujec zavrtěl hlavou: „Jen zemědělci a řemeslníci." Arren se upřeně díval na spáleniště a zčernalé siluety stromů v sadech. Výraz v obličeji mu ztvrdl. „Co zlého jim ty stromy udělaly?" řekl. „Museli za své vlastní chyby potrestat rostliny? Taková lidé, kteří zakládají na zemi požáry, protože se hádají s ostatními, jsou divoši."

„Nemají žádné vedení," řekl Krahujec. „Žádného krále, ani žádné velké muže z královského rodu, ani čaroděje, na všechno zapomněli a myslí jen na to, jak uniknout smrti. Tak tomu bylo na Jihu, a myslím, že tady to bude podobné."

„To všechno je práce toho člověka, o kterém mluvil drak? To se zdá nemožné."

„Proč ne? Kdyby existoval Král všech ostrovů, byl by to také jeden člověk. A vládl by. Jeden člověk může stejně snadno ničit jako vládnout, být Velkým králem, nebo velkým ničemou."

V hlase mu opět zazněl ten výsměšný tón, kterým dokázal vyburcovat Arrenovu náladu. „Král má kolem sebe celý dvůr a vládne prostřednictvím svých sluhů. Kde jsou služebníci toho tvého ničemy?"

„V našich myslích, chlapče. V našich myslích. Tím zrádcem je naše sobectví, které křičí: *Chci žít! Ať celý svět třeba shoří, jen když já budu žít!* Ten malý zrádce, ten červík v myslí, který tam hlodá ve tmě jako červ v jablku, mluví ke každému z nás, ale ne všichni mu podlehnou. Čarodějníci a kouzelníci většinou ne, také umělci a hrdinové, všichni ti, kteří hledají své čisté srdce. Být sám sebou je vzácná a ohromná věc. Ale... být *navěky* - není to ještě lepší?"

Arren se podíval zpřímá na Krahujce. „Chceš říct, že to není lepší, tak mi pověz proč. Když jsem se vydal na tuto cestu, byl jsem dítě, které nevěří na smrt. Máš mě pořád za dítě, ale já už se něco naučil, asi ne mnoho, ale něco přece. Zjistil jsem, že existuje smrt a že musím zemřít. Ale nenaučil jsem se z tohoto poznání radovat a jít vstříc své smrti. Jestliže miluji život, neměl bych jeho konec nenávidět? Proč bych neměl toužit po nesmrtelnosti?”

Na Berile byl Arrenovým šermířským mistrem asi šedesátiletý holohlavý muž, malý a chladný. Arren ho celá léta neměl rád, ačkoli věděl, zeje to vynikající šermíř. Ale jednoho dne zastihl svého mistra nepřipraveného a téměř ho odzbrojil. Nikdy nezapomene na ten užaslý, a přece šťastný pohled, který náhle zazářil v mistrově chladném obličejí, na naději a radost - konečně se našel někdo rovnocenný. Od té doby ho šermířský mistr nemilosrdně proháněl, a kdykoli cvičili, pohrával mu na rtech tentýž úsměv, který se rozšiřoval, čím víc na něho Arren dorážel. A teď jej objevil na Krahujcově tváři, již se mihl jako ocelový záblesk v slunečním světle.

„Proč bys neměl toužit po nesmrtelnosti? Jak bys mohl odolat? Každá duše po ní touží a tělo tu touhu jen posiluje. - Buď ale opatrný. Jsi jedním z těch, kterým se ta touha může vyplnit.”

„A pak?”

„Pak svět ovládne falešný král, umění člověka budou zapomenuta, zpěvák ztratí jazyk, oko oslepne. Avšak tato hníloba už na zem dopadla, a my hledáme způsob, jak tu morovou ránu vyléčit. Jednotu, Arrene, jednotu tvoří dva protiklady: svět a záhrobí, světlo a temnota. Dva póly Rovnováhy. Život vyrůstá ze smrti, smrt vyrůstá ze života. Protiklady se přitahují, povstávají jeden z druhého a další se z nich stále rodí. A s nimi i všechno ostatní, jablonoňový květ, světlo hvězd. V životě má smrt své místo. Jen ve smrti je znovuzrození. Co by byl život bez smrti? Co je život, který se nemění a trvá navždy, navěky? Je to smrt - věčná smrt bez naděje na znovuzrození.”

„Jestliže je to tak důležité, můj pane, jestliže může jeden člověk zničit rovnováhu celku, není přece dovoleno -”
A zmateně zmlkl.

„Kdo dovoluje? Kdo zakazuje?”

„Já nevím.”

„Ani já ne. Ale vím, kolik zla může jeden člověk způsobit. Víím to, protože jsem to zažil. Z bláznivé pýchy jsem způsobil velké zlo. Pootevřel jsem dveře mezi oběma světy, jenom na skulinu, jen abych dokázal, že jsem silnější než sama smrt... Byl jsem mladý a ještě jsem smrt nepotkal, jako ty. Zavřít ty dveře vyžadovalo veškerou sílu Arcimága Nemmerleho, celé jeho mistrovství a nakonec i život. Na mé tváři můžeš vidět, že mě ta noc poznamenala, ale jeho to zabilo.

Dveře mezi světem a tmou lze otevřít, Arrene, stojí to mnoho sil, ale dá se to udělat. Jenže zase je zavřít se málokomu podaří.”

„Můj pane, vždyť mluvíš o něčem úplně jiném -”

„Proč? Protože jsem dobrý člověk?” Z Krahujcova pohledu opět čísel ocelový chlad. „Ale kdo je dobrým člověkem, Arrene? Je dobrý ten, kdo nikomu neškodí a nikdy by neotevřel dveře do temnoty, protože v sobě žádnou temnotu nemá? Zamysli se nad tím, chlapče, a prozkoumej to trochu dál. Všechno, co se naučíš, budeš potřebovat tam, kam jdeme. Cožpak jsi neslyšel ten hlas, který říkal *Pojď*? A nenásledoval jsi ho?”

„Ano. Nezapomněl jsem na to. Ale myslel jsem si..., že ten hlas patří... jemu.”

„Nepochybně mu patřil. Ale byl tvůj. Jak jinak by k tobě mohl promlouvat přes nedozírné moře než tvým vlastním hlasem? Jak jinak by mohl volat k těm, kteří ten hlas slyší a chtějí mu naslouchat? Jak je možné, že nezavolá mne? Prostě proto, že mu nenaslouchám. Arrene, ty ses narodil s podobnou mocí, jakou mám já. Máš moc nad lidmi a jejich dušemi. Co je to jiného, než moc nad životem a smrtí? Jsi mladý, stojíš na počátku svých možností. Musíš volit. Můžeš jít do země stínů, do království snů a vyslyšet ten hlas, který říká *Pojď*. Ale já jsem už starý, vykonal jsem, co jsem musel, a nyní v denním světle čelím vlastní smrti, konci všech možností. Proto vím, že je jen jediná skutečná síla, a tou je nikoli vzdor, ale pokora.”

Jessage byl teď daleko za nimi, ošklivá tmavá skvrna na modré hladině.

„Znamená to, že jsem jeho sluha,” řekl Arren.

„To jsi. A já tvůj.”

„A kdo je potom on? Čím je?”

„Myslím, že je to člověk jako ty nebo já.”

„Ten člověk, o kterém jsi jednou mluvil, ten čaroděj z Havnoru, který povolával mrtvé -je to on?”

„Dost možná. Měl velkou moc, kterou použil k popření smrti. Znal kouzla Palnské nauky. Když jsem já tu nauku používal, byl jsem mladý a hloupý a přivolal jsem zkázu. Pokud ji ale užije zkušený, silný a dostatečně bezohledný muž, může přivodit zkázu nás všech.”

„Neříkali ti snad, zeje ten stařec po smrti?”

„Zajisté,” odpověděl Krahujec. „To mi říkali.”

A dál už nepadlo ani slovo.

Moře bylo té noci naplněno světlem. Pěnlivé vlny, které narážely na příď *Bystroočky*, zářily tak, že v nich byla vidět každá polekaná ryba. Arren si jednou rukou podpíral hlavu a pozoroval křivky a kroužky stříbrného záření. Ponořil ruku do vody, a když ji vytáhl, z prstů mu kapalo jemné světlo. „Podívej,” řekl, já jsem taky čaroděj.”

„Ten dar nemáš,” řekl jeho Mistr.

„Tak to ti nebudu moc užitečný,” řekl Arren s pohledem upřeným do zářících vln, „až potkáme našeho nepřítele.”

Od samého začátku doufal, že důvodem, proč si Arcimág vybral na tuto cestu právě jeho, byla nějaká vrozená

moc, kterou snad zdědil po svém předku Morredovi, která by se v tísní největší, až by nastala nejčernější hodinka, zázračně projevila a on by mohl zachránit nejen sebe a svého pána, ale rovnou celý svět před nepřítelem. Později se nad tím zamyslel ještě jednou, s odstupem, a připadalo mu to jako tenkrát, když co malý chlapec zatoužil vyzkoušet korunu svého otce. Jenže mu to nedovolili. Potom pochopil, že ta dětinská touha byla předčasná.

Kouzelnou moc tedy nemá. A nikdy ji mít nebude. Avšak doba, kdy mu na hlavu vloží korunu jeho otce, přijde a on bude vládnout jako Princ z Eniadu.

Ted' to ale stejně nebylo podstatné, neboť jeho domov byl příliš daleko. Důvodem nebylo, že by se zpronevěřil svému rodovému poslání, ale jeho srdce naopak muselo pojmout mnohem větší úkol, aby mohlo dát více lidem více naděje. Objevil svou slabou stránku, ale také svou sílu. A věděl, že sílu má. Ale k čemu by mu byla, kdyby neměl žádný další dar, který by mohl svému Mistrovi nabídnout? Mohl mu dát jen svoji věrnost. Ale bude to stačit tam, kam míří?

Krahujec mu řekl: „Abys viděl plamen svíčky, musíš ji rozžehnout ve tmě.“ Arren se tím snažil utěšit, ale moc se mu to nedařilo.

Druhého dne otevřeli oči do pošmourného a mlhavého rána, avšak nad stěžněm se brzy začalo jasnít a na obloze se opět rozzářila azurová modř. Mlhu, tak častou u nich na severu, uvítali jako svého starého přítele. Jemně halila loď, a po týdnech plavby nedozírným prostorem si připadali jako doma. Ocitli se na téže zeměpisné šířce, na níž. Leželo i Roke.

Nějakých sedm set mil na východ od mlhou zahalených vod, po kterých plula *Bystroočka*, zářilo na koruny stromů Imanentního háje, na zelenou travu rokeské Kupy a na vysoké břidlicové střechy Velkého domu jasné slunce.

V jižní věži, kde byla čarodějnická dílna plná křivulí, destilačních přístrojů, láhví s úzkým hrdlem a baňatým dnem, pícek s tlustými stěnami, droboučkových lamp, kleští, měchů, stojánků, pinzet, zkumavek, krabiček a lahviček a uzavřených sklenic, popsaných hardický-mi nebo ještě tajnějšími runami, nutných k provozování alchymie a léčitelského umění a všemožného dalšího příslušenství na foukání skla a tavení kovů, stáli mezi obtěžkanými lavicemi a stoly Mistr Proměňář a Mistr Povolávač z Roke.

Šedovlasý Proměňář držel v rukou velký průzračný kámen podobný nebroušenému diamantu. Krystal byl jemně ametystově a růžově zbarvený, ale neodrážel své okolí. Když do něho oko pohlédlo, objevilo pláně a hlubiny stále rozlehlejší a hlubší, až pohled tonul v úplném snu a stěžl hledal cestu zpátky. Byl to Kámen ze Sheliethu. Dlouho ho opatrovali punčové wayští, někdy jen jako pouhý klenot v pokladnici, někdy jako kouzlo poskytující klidný spánek, jindy však jako mnohem nebezpečnější hračku, neboť u, kteří do něho hleděli příliš dlouho a bez porozumění jeho nekonečným hloubkám, mohli zešlehat. Kámen ze Sheliethu přinesl na Roke Arcimág Gensher z Way, neboť v rukou mága odhaloval pravdu.

Pravda však pramenila z člověka, který kámen držel. Proměňář, v jehož dlaních nyní krystal ležel, se díval do jeho nekonečných a mihotavých hlubin. Pravidl: „Vidím zemi, jako bych stál na hoře Onn ve středu světa a měl všechno u svých nohou, vidím i nejvzdálenější ostrovy Dálav a ještě i za ně. A všechno je jasné a ostré. Vidím řady lodí na Ilienu, krby Torhevenu a střeche věže, v níž nyní stojíme. Ale za Roke nic. Žádné země na jihu. Žádné země na západě. Nevidím Wathort tam, kde by měl být, ani žádný ostrov na Západních dálavách, ani nejbližší Pendor. A kde jsou Osskil a Eboskil? Na Eniadu leží šedá mlha jako pavoučí síť. A při každém pohledu se ztrácí víc a víc ostrovů a moře, kde dřív byly, je prázdné a neporušené, téměř jako tomu bylo před Stvořením...“ Hlas se mu při posledním slově zachvěl, jako by se mu přes rty dralo obtížně ven.

Položil kámen na slonovinový stojánek a odstoupil. Jeho laskavý obličej byl naplněn smutkem. Požádal Mistra Povolávače: „Řekni mi, co vidíš ty.“

Povolávač uchopil krystal a pomalu jím otáčel, jako by na jeho neopracovaném povrchu hledal bránu, kterou by mohl vstoupit do jasnozření. Dlouho si s ním hrál, obličej měl soustředěný. Nakonec kámen odložil a řekl: „Mistře Proměňáři, vidím málo. Útržky, záblesky, které nedávají celek.“

Šedovlasý Mistr sepjál ruce. „Není to samo o sobě podivné?“

„Jak to myslíš?“

„Býváš často slepý?“ vykřikl Proměňář. „Cožpak nevidíš, že tam je...“ a několikrát se zajíkl, než zase promluvil:

„Cožpak nevidíš, že máš před očima ruku, stejně jako já mám ruku před ústy?“

Povolávač řekl: „Pane, jsi přepracovaný.“

„Vyvolej z Kamene přítomnost,“ řekl Proměňář, který se snažil ovládat, ale hlas ho zradil. „Povolej ji!“

„Proč?“

„Protože tě o to žádám.“

„Ale ne, Proměňáři, ty se odvažuješ...? Nejsme malí hoši před medvědím doupětem!“

„Ale ano! Před tím, co v Kamenu ze Sheliethu vidím, jsem jenom vyděšené dítě. Povolej z Kamene přítomnost. Musím o to žebrať.“

„Ne,“ řekl vysoký Mistr, ale zamračil se a odvrátil pohled. Potom rozpráhl ruce v magickém gestu, kterým začínalo zaklínadlo jeho umění, zvedl hlavu a vyslovil slabiky zaříkání. Jak mluvil, z krystalu počalo proudit světlo. Místnost kolem ztmavla, stíny zhoustly. Když byly stíny nejhlubší a kámen oslnivě jasný, zvedl krystal na dlaních před obličej a pohlédl do jeho záře.

Chvilí mlčel, než promluvil: „Vidím vody Sheliethu,“ řekl tiše. „Tůň, nádrže a peřeje, jeskyně se stříbrnými

vodopády, na jejichž březích roste kapradí... Vidím zvlněné písky, bubláni a zurčení vody, prýštění hlubokých pramenů..." Opět zmlkl, obličej v záři kamene smrtelně bledý. Náhle vykřikl a upustil krystal, padl na kolena a tvář ukryl v dlaních.

Stíny zmizely, přeplněnou místnost zalilo sluneční světlo. V prachu pod stolem ležel neporušený krystal. Povolávač se jako slepé dítě zachytil ruky druhého muže a zhluboka se nadechl. Posléze vstal, trochu se opíral o Proměnáře a řekl chvějícími se rty, které se pokoušely o úsměv: „Už mě k ničemu nevyzývěj, pane."

„Cos viděl, Thorione?"

„Viděl jsem, jak se studánky propadají, potoky vysychají a jak mizí prameny. Vše bylo černé a vyschlé. Tys viděl moře před Stvořením, ale já viděl to, co přijde potom... Viděl jsem Zničení." Olízl si rty. „Kdyby tu tak byl Arcimág," povzdechl si.

„Nebo kdybychom my byli s ním."

„Nikdo ho nemůže najít." Povolávač vyhlédl z okna na neposkvrněné nebe. „Žádná zpráva k němu nedorazí, žádné volání ho nezastihne. Je tam, kdes viděl prázdné moře. Blíží se k tomu místu, kde vysychají prameny. Je tam, kam naše umění už nesahá... I když možná existují zaříkávadla, která by ho dostihla, ta z Palnské nauky."

„Ale těmi se mrtví přivádějí k živým!"

„Některá zas dostanou živé mezi mrtvé."

„Nemyslíš si, že je mrtvý?"

„Myslím, že jde smrti vstříc a je k ní přitahován. Stejně jako my všichni. Naše moc nás opouští, také naše síla, naděje a štěstí. Prameny vysychají."

Proměnář na něj chvíli starostlivě hleděl. „Nepátřej po způsobu,

jak mu podat zprávu, Thorione," řekl nakonec. „Věděl, co hledá, věděl to dlouho před námi. Svět je pro něj stejným zrcadlem jako Kámen z Sheliethu... Nemůžeme mu pomoci. Velká zaříkávadla se stala velice nebezpečnými, ze všech nejnebezpečnější je Nauka, o které jsi mluvil. Musíme rychle učinit, jak nám přikázal. Podívat se ke zdem Roke a zapamatovat si pravá jména."

„Ovšem," řekl Povolávač. „Ale já si to nejprve musím rozmyslet." A odešel z věže, kráčel poněkud toporně, ale svou vznešenou hlavu nesl vzpřímeně.

Proměnář ho ráno hledal. Když mamě klepal na jeho celu, vstoupil dovnitř a našel ho na kamenné podlaze, jako by ho stražil těžký úder. Paže měl doširoka rozhozené v gestu zaříkávání, ale ruce měl studené a otevřené oči slepé. I když k němu Proměnář poklekl, volal ho s veškerou autoritou mága a třikrát ho oslovil jeho jménem Thorion, pořád ležel bez hnutí. Nebyl mrtvý, ale bylo v něm tak málo života, že mu stěžl tlouklo srdce a téměř nedýchal. Proměnář ho vzal za ruce a šeptal: „Thorione, přinutil jsem tě podívat se do krystalu. Já to zavinil!" Potom spěšně opustil místnost a volal na všechny, které potkal, na Mistry i studenty: „Nepřítel udeřil do našich řad! Zasáhl Roke! Ohrozil naši sílu!" I když to byl jemný muž, vypadal tak vyčerpán, že ti, kteří ho viděli, dostali strach.

„Ošetřete Mistra Povolávače," poručil. „Kdo však povolá jeho duši zpátky, když on, mistr svého umění, odešel?" Zamířil ke své cele, a všichni ustupovali, aby mohl projít.

Poslali pro Mistra Léčitele. Uložil Thoriona Povolávače na lůžko a teple ho přikryl. Avšak nedal vařit žádné léčivé byliny a nepíval žádný z kouzelných popěvek, které uzdravují nemocné tělo nebo rozrušenou mysl. Byl s ním jeden z žáků, mladý chlapec, který ještě nebyl čarodějem, ale v umění léčitelském velice vynikal, a ten se zeptal: „Mistře, copak se pro něj nedá nic udělat?"

„Na této straně zdi ne," pravil Mistr Léčitel. Potom, když si uvědomil, že komu mluví, dodal: „Není nemocný, chlapče. Avšak i kdyby byl, nevím, zda by ještě naše řemeslo bylo k užítku. V poslední době se mi zdá, že mé léčivé byliny nemají žádnou vůni a že ve slovech našich zaříkávadel není žádná léčivá síla."

„Něco podobného se včera stalo Mistru Pěvci. Zastavil se uprostřed písně, kterou nás učil, a řekl: „Nevím, o čem ta píseň je." A odešel z učebny. Někteří chlapci se smáli, ale mně bylo, jako by se pode mnou propadla podlaha." Léčitel se podíval na chlapcův chytrý obličej, pak pohlédl dolů na ztuhlou tvář Mistra Povolávače. „Vrátí se k nám," řekl. „A písně nebudou zapomenuty."

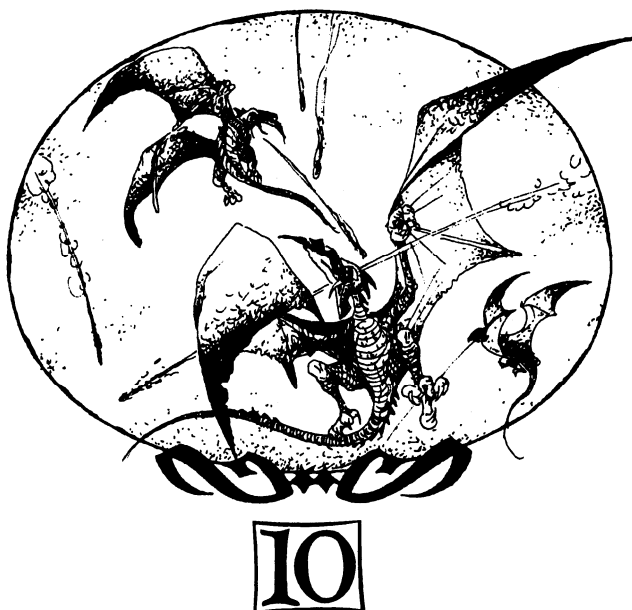
Té noci zmizel Proměnář z Roke. Nikdo ho neviděl odcházet. Spal v cele s oknem do zahrady, které bylo ráno otevřené a místnost prázdná. Mysleli si, že se snad proměnil v ptáka, mlhu či vítr a tak opustil Roke, snad aby hledal Arcimága. Mnozí věděli, že ten, kdo změní svůj tvar, může být chycen do vlastních kouzel, pokud selže jeho umění nebo vůle. Báli se o něj, ale raději o svých obavách nemluví.

Rada moudrých tedy ztratila tři ze svých Mistrů. Dny plynuly, žádné zprávy o Arcimágovi nepřicházely, Povolávač ležel jako mrtvý a Proměnář se nevracel. Ve Velkém domě narůstal chlad a tíseň. Chlapci si mezi sebou šeptali a někteří dokonce nahlas mluvili o tom, že odejdou z Roke, protože se přestalo vyučovat.

„Možná to všechno byly od začátku samé lži," řekl jeden z nich, „ta tajná umění a čáry. Z Mistrů dělá své triky jen Mistr Ruka, ale to jsou, jak všichni víme, jen samé iluze. A ti ostatní se teď schovávají nebo odmítají cokoli udělat, protože jsme jejich triky prohlédli."

Jiný hoch, který poslouchal, řekl: „No a co je kouzelnictví? Co je celá magie, když ne iluze? Zachránila někdy člověka před smrtí, nebo mu snad dala dlouhý život? Kdyby měli magové moc, o níž tvrdí, že ji mají, jistě by žili navždy!" A další chlapec začal vyprávět o tom, jak padl Morred, jak Neregera zabil Velký mág, jak byl Erreth-Akbe zabit drakem a jak Gensher, poslední Arcimág, umřel na obyčejnou nemoc v posteli jako každý jiný člověk. Hoši, kteří měli závistivá srdce, těm řečem naslouchali s potěšením, ostatní z toho byli notně zoufalí. Mistr Skladebník zůstával po celou dobu sám v Háji a nedovolil tam nikomu vstoupit.

Jen Dveřník, přestože ho nebylo často vidět, se nezměnil. V očích neměl žádný stín pochyb. Usmíval se a dbal, aby byly dveře Velkého domu připraveny na návrat svého pána.

Dračí ostrovy

Na mořích nejvzdálenějších Západních dálav se pán Ostrova moudrých posadil všecek ztuhlý chladem časného rána na dně člunu a zíval. Po chvíli ukázal k severu a řekl probouzejícímu se chlapci:

„Tam! Vidíš ten pás pevniny? To jsou nejjižnější z Dračích ostrovů.“

„Máš jestřábí zrak, pane,“ řekl Arren a vytíral si spánek z očí.

„Jsem přece Krahujec,“ řekl mág v dobré náladě, jako by všechny zlé předtuchy zmizely.

„Vidím jen racky,“ řekl Arren, který pozorně zkoumal modrošedý horizont před přídíl.

Arcimág se zasmál: „Ani jestřáb by neviděl racky na vzdálenost dvaceti mil.“

Slunce se prodíralo nízkými mlhami a droboučké kroužící skvrny ve vzduchu, které Arren pozoroval, se nad vodou třpytily jako zlatý prach nebo jako duhové mušky. Arren si náhle uvědomil, že to jsou draci.

Draci se vznášeli v čerstvém větru a kroužili nad ostrovy, k nimž se *Bystroočka* přibližovala. Arrenovo srdce poskočilo radostí prudkou téměř jako bolest. Nebylo nic krásnějšího než pohled na divoké a silné draky dovádějící ve vzduchu. Byly to rozumné bytosti obdařené prastarou moudrostí. Přestože draci měli tak obrovská těla a široká křídla, jejich pohyby byly ladné a půvabné. Arren si pomyslel: Teď už nezáleží na tom, co se stane. Viděl jsem draky!

Náhle se vzduchem mihl jasný plamen a za ním další. To draci, opisující křivky nad pevninou, vypouštěli z nozder dlouhé jazyky ohně ozařující prohnutá lesklá těla. Když to mág uviděl, řekl: „Zlobí se. Dělí se o svou zlobu s větrem.“

Po chvíli poznamenal: „A jsme ve vosím hnízdě.“ Protože draci zpozorovali jejich plachtu, jeden po druhém opouštěli vír dračího tance a za mocného mávání křídel zamířili přímo k lodi.

Mág se podíval na Arrena u kormidla, jenž svíral páku oběma rukama a oči upíral vzhůru na blyštivé tvory. Mistr se spokojeně postavil ke stěžni a na jeho pokyn čarovítr ustal. Pozvedl tisovou hůl a hlasitě vykřikl.

Když draci zaslechli Arcimágův hlas a slova staré řeči, začali se někteří z nich obracet zpět k ostrovům, ostatní se zastavili a čekali v povětří s roztaženými pařáty. Jen jeden pokračoval v letu nízko nad hladinou, stačily mu dva úder křídel a byl nad lodí. Jeho břicho pancéřované šupinami se téměř otřelo o stěžeň. Arren zahlédl kousek nechráněné kůže pod vnitřním ramenním kloubem, který je spolu s očima jediným drakovým zranitelným místem, pokud kopí, které ho zasáhne, není mocně očarováno. Kouř, který drak cedil skrze ostré zuby, chlapce dusil a jeho zápach mu zvedal žaludek.

Drak zakroužil, vrátil se a přeletěl nad nimi stejně nízko jako prve. Arrena tentokrát zasáhl ohnivý závan jeho dechu. Slyšel jasný a pronikavý Krahujcův hlas. Drak se připojil k ostatním a všichni odletěli zpět k ostrovům. Vypadali jako žhavé uhlíky rozdmýchané větrem.

Arren popadl dech a utřel si čelo pokryté studeným potem. Při pohledu na svého Mistra zjistil, že mu zběhly vlasy, které sežehl dračí dech. Pevná plachta byla na okrajích spálena dohněda.

„Trochu ti to poznamenalo hlavu, chlapče.“

„Tobě také, pane.“

Krahujec si rukou prohrábl vlasy. „To se mu povedlo, nestoudníkovi! Ale nechci se s nimi hádat. Byli nějak moc divocí. Ani nepromluvili. Ještě jsem nepotkal draka, který by před útokem nepromluvil, aby potrápil svoji kořist... Avšak musíme dál. Nedívej se jim do očí, Arrene, odvrát raději obličej. Využijme teď jižního větru, neboť své umění budu nejspíš potřebovat pro jiné věci. Drž pevně kormidlo.“

Bystroočka letěla vpřed a brzy se na levoboku vynořil jeden, na pravoboku dva ostrovy, které již zahlédl. Nad vlnami se zvedaly nízké útesy pokryté bílými dračími výkaly. Na skalách však neohroženě hnízdili malí

černohlaví rybáci.

Draci kroužili ve velké výšce jako supi. Loď už nechali na pokoji, ale křičeli na sebe vysokými a hrubými hlasy beze slov - Arren aspoň žádná slova nerozeznával.

Loď obeplula nevelký mys. Arren na pobřeží spatní něco, co zprvu mylně považoval za jakousi zřícenou stavbu, ale byl to drak. Jedno černé křídlo měl ohnuté pod sebou, druhé bylo doširoka roztažené a sahalo až do vody; příliv jím pravidelně pohyboval v tragické nápodobě letu. Dlouhé hadí tělo leželo bezvládně na skále. Jedna přední noha chyběla, z velkého oblouku žeber byl stržen krunýř, břicho bylo rozpárané a písek kolem zčernal dračí krví. Přesto tvor stále žil, neboť v dracích je tolik života, zeje může zabít pouze stejně velká čarodějná síla. Zlatozelené oko bylo otevřené, a když loď plula kolem, ohromná protáhlá hlava se trochu pohnula a se zasyčením vypustila z nozder páru a chuchvalce krve. Pláž mezi umírajícím drakem a okrajem moře byla zbrázděna hlubokými rýhami, jeho vnitřnosti zašlapaly do země těžké tlapy.

Arren ani Krahujec nepromluví, dokud nebyli dostatečně daleko. Zamířili rozeklaným průplavem, plným útesů a ostrých skal, k severnímu pásu ostrovů. Teprve potom řekl Krahujec chladně a pochmurně: „To byl příšerný pohled.“

„Myslíš, že se navzájem požírají?“

„Ne. O nic víc než lidé. Zešíleli. Ztratili řeč. Mluvili dříve než lidé a jsou starší než kterýkoli jiný živoucí tvor. Tyto děti Segoye se ocitly ve vězení němých zvířat. O Kalessine! Kam tě zanesla tvá křídla? Dožil ses toho, abys viděl takovou hanbu?“ Mistrův hlas zněl jako úder zvonu. Díval se vzhůru a prohledával nebe. Ale draci zůstali vzadu za nimi, kroužili nízko nad skalnatými ostrovy a krví potřísněným břehem. Nad hlavou měli jen modré nebe a polední slunce.

V té době již nežil žádný jiný člověk, který by se doplaval až k Dračím ostrovům, kromě Arcimága. Před dvaceti a více lety proplul mořem od východu k západu a zase zpět. Každý jiný námořník by měl z takové cesty těžké sny, a uvidět Dračí ostrovy během jediného života podruhé, to už byl zázrak.

Pluli bludištěm modrých kanálů, ostrých útesů a zelených mělčin, z nichž mohli vyvést loď jen díky síle paží a Mistrovým slovům. Mnoho skalisek, zalitých vodou, bylo pokryto mořskými sasankami, popínavou zelení a stuhami mořských kapradin, které se zmítaly jako vodní příšery. Z moře se zvedaly hřbety rozeklaných a vymletých skal, které vytvářely klenby a oblouky, kamenné věže a fantastické zvířecí podoby, jakoby kanci záda nebo obří hadí hlavy, až se jim zdálo, že se tam svíjí nepřeborné množství podivných živočichů zmáčených vodní tříští. Jedna ze skal vypadala jako shrbená ramena s těžkou a důstojnou hlavou zamyšleného muže, který jako by se na chvíli zastavil nad mořem, když však pluli dál na západ, hlava zmizela a v masivní skále zela jeskyně, v níž pravidelný pohyb moře vydával dutý hřmot, jako by chtělo promluvit, vyslovit nějaké slovo nebo alespoň slabiku, která byla tím zřetelnější, čím víc se vzdalovali. Arren se zeptal: „Kdo v té jeskyni hovoří?“

„Hlas moře.“

„Slyším nějaké slovo.“

Krahujec se zaposlouchal. Pohlédl na Arrena a potom zpět k jeskyni. „Co tam slyšíš?“

„Jako když se řekne *ahm*.“

„Ve staré řeči to znamená *začátek*. Nebo *hodně dávno*. Ale já tam slyším *ohb* - tak se vyjadřuje konec. Dříve se raději dopředu!“ vykřikl náhle. „Mělčina!“

Přestože si *Bystroočka* vybírala cestu sama jako kočka v nebezpečí, měli na chvíli dost práce s jejím ovládáním a jeskyni, která hřměla své záhadné slovo, už potom neslyšeli.

Když se konečně dostali na hlubší vodu, vynořil se před nimi ostrov v podobě stolové hory, jehož černé útesy byly změtí věží a sloupů se zubatými okraji a rovnými plošinami nahoře a zvedaly se na tři sta stop nad hladinu.

„To je Kalessinova pevnost,“ řekl mág. „Tak mi to řekli, když jsem tu kdysi dávno byl.“

„Kdo je Kalessin?“

„Ten Nejstarší...“

„To místo vystavěl on?“

„Nevím, zda vůbec bylo postaveno. Ani nevím, jak je Kalessin starý. Říkám mu on, ale ani tohle nevím... Ve srovnání s Kalessinem je Orm Embar roční děčko. A my dva jsme jako jepice.“ Arren se stísněně zahleděl na to strašlivé černé sloupoví a pomyslel si, že odtamtud může drak kdykoli vylétnout a být u nich stejně rychle jako jeho stín. Ale žádný drak se neobjevil. Proplouvali pomalu klidnými vodami kolem skalnaté hráze a neslyšeli nic než nárazy vln tříštících se o čedičové sloupy. Arren kormidloval a Krahujec stál na přídi a zkoumal útesy před nimi.

Konečně vypluli ze stínu Kalessinovy pevnosti do pozdního odpoledne. Dračí ostrovy měli za sebou. Mág konečně uviděl, nač celou dobu čekal. Na zlatých křídlech se k nim snášel drak Orm Embar.

Arren slyšel, jak Krahujec volá: „Aro *Kalessin*?“ Uhodl sice, co to znamená, ale z drakovy odpovědi moudrý nebyl. Kdykoli slyšel starou řeč, zdálo se mu, že jí téměř rozumí, jako by to byl jazyk, který dobře znal, ale tak dávno, že už ho zapomněl. Když jím mluvil mág, byl mnohem srozumitelnější než hardština a zněl jemně jako cinkot zvonků, zatímco drakův hlas buď duněl jako gong, nebo syčel jako činel.

Arren sledoval rozhovor Mistra s obrovským tvorem, který se nad

ním vznášel a zabíral půlku oblohy. Chlapcovo srdce se naplnilo radostnou pýchou, když viděl, jak je člověk malý a křehký, a přesto hrozivě silný, neboť drak mu mohl jediným úderem svého spáru utrhnout hlavu nebo rozdrtit a potopit loď, jako kámen potopí plovoucí list už jen svou vahou, a přesto byl Krahujec stejně nebezpečný jako Orm Embar, a drak to věděl.

Arcimág kývl hlavou. „Lebannene," řekl a chlapec vstal a šel dopředu, i když se mu nechtělo ani o krok blíž k tlamě, která měřila patnáct stop, a k protáhlým štěrbinám planoucích žlutozelených očí. Krahujec položil Arrenovi ruku na rameno a krátce promluvil k drakovi.

„Lebannen," odpověděl dračí hlas bez stopy vzrušení. „Agní Lebannen!"

Chlapec se podíval vzhůru. Tlak mágovy ruky zesílil, vzpomněl si na jeho varování a vyhnul se záři těch ohnivých očí. Neuměl mluvit starou řečí, ale nebyl němý. „Zdravím tě. Orme Embare, Pane draku," řekl sebevědomě, jako když jeden princ zdraví druhého.

Nastalo ticho. Arrenovo srdce těžce a usilovně tlouklo, ale Krahujec se usmíval. Potom drak opět mluvil a Krahujec mu odpovídal. Náhle se drak vymrštil vzhůru a máchl křídly a byl pryč. Náraz vzduchu loď málem převrátil. Arren se podíval na slunce a zdálo se mu, že není o nic blíž k západu než před tím. Setkání nebylo dlouhé. Mágův obličej měl barvu mokrého popela, avšak když se obrátil k Arrenovi, oči mu zářily. Posadil se na lavici.

„Výborně, chlapče," řekl chrtivě. „Není to snadné, mluvit s draky."

Pak Arren připravil jídlo, protože celý den nic nejedl. Arcimág

mlčel. Mezitím se slunce sklonilo k horizontu, i když v těchto severních šířkách a nedlouho po slunovratu přicházela noc pozdě a pomalu.

„Tak tedy," pravil konečně Mistr, „Orm Embar mi toho podle svého zvyku řekl hodně. Tvrdí, že ten, kterého hledáme, je i není na Selidoru... Pro draka je těžké mluvit jednoduše. Nemají jednoduchou i mysl. I když některý z nich říká pravdu, což se stává zřídka, neumí si představit, jak ji chápe člověk. Tak jsem se ho zeptal: ‚Stejně jako je tvůj otec Orm na Selidoru?‘ Neboť jak víš, Orm a Erreth-Akbe tam zahynuli v souboji. A on odpověděl: ‚Ne i ano. Najdeš ho na Selidoru, ale ne na Selidoru.‘" Krahujec zmlkl a zamyslel se, žvýkal přitom kůrku suchého chleba. „Možná tím myslel, že i když ten člověk není na Selidoru, přesto tam musím jít, abych ho našel. Pak jsem se ho zeptal na ostatní draky. Říkal, že tento muž byl mezi nimi a vůbec se jich nebál, neboť i když ho zabijí, živý se zas vrátí ze smrti do svého těla. Proto z něho mají strach jako z nadpřirozené bytosti. A z jejich strachu čerpá svou čarovnou moc, bere jim řeč Stvoření a necháváje upadat do jejich původní divoké podoby. Pak požírají jeden druhého, navzájem si berou životy a padají do moře, což je pro bytosti ohně a větru ošklivá smrt. Potom jsem se zeptal: ‚Kde je tvůj pán Kalessin?‘ Odpověděl: ‚Na Západě,‘ což mohlo znamenat, že Kalessin odletěl do cizích zemí, o kterých draci tvrdí, že leží dál, než kam kdy doplula nějaká loď, a nebo to může znamenat cokoli jiného.

Pak se zeptal on: ‚Když jsem se vracel ze severu, letěl jsem přes Kaltuel a Toringates. Na Kaltuelu jsem viděl, jak vesničané zabíjejí na kamenném oltáři dítě, a na Ingatu měšťany, jak kamenují svého čaroděje. Myslíš si, Gede, že to dítě snědí? Vráti se ten čaroděj ze smrti a ukamenuje měšťany?‘ Myslel jsem, že si ze mě dělá legraci a chtěl jsem mu hněvivě odpovědět, ale on to myslel vážně. Řekl:

‚Věci ztratily smysl. Ve světě je díra a tou vytéká moře. Mizí světlo. Zůstaneme ve vyprahlé zemi. Nebude se mluvit a nebude se umírat.‘ Tak jsem nakonec pochopil, co mi vlastně chce říci."

Arrena bolestně trápilo, že rozhovoru nerozuměl. Neboť když Krahujec opakoval drakova slova, prozradil mu své pravé jméno, o tom se nedalo pochybovat. Arren si nechtě vzpomněl na onu utrápenou ženu na Lorbanerách, která vykřikovala: „Jmenuji se Akaren!" Když se oslabuje síla čarodějnictví, umění a řeči, když se ztrácí důvěra mezi lidmi, které postihlo šílenství strachu, takže se jako draci zbavení rozumu snaží jeden druhého zničit, když je všechno tak zlé, unikne tomu jeho pán? Je tak silný?

Nyní seděl shrbeně nad svou večeří, šedé vlasy poznamenané ohněm, štíhlýma rukama lámal chléb a tvář měl unavenou. A přece se ho drak bál.

„Co tě trápí, chlapče?"

„Můj pane, vyslovil jsi své jméno," řekl po pravdě Arren.

„Zajisté. Zapomněl jsem, že jsem to neudělal již dříve. Budeš mé opravdové jméno potřebovat, jestliže půjdeme tam, kam musíme." Vzhlédl k Arrenovi. „Cožpak sis myslel, že už jsem zchátralý věkem a blábolím své jméno jako bláznivé stařeny, které přišly o rozum a za nic se nestydí? Ještě ne, chlapče!"

„Ne," řekl Arren, kterého to zmátlo tak, že umlkl. Sám byl velmi unavený. Byl to dlouhý den plný draků. A před nimi se zvedala tma.

„Arrene," řekl mág. „Vlastně ne, Lebannene! Tam, kam jdeme, se nic neutají. Všichni tam mají svá opravdová jména."

„Mrtvým nemůže být ublíženo," řekl Arren pochurně.

„Lidé nepřijímají své jméno kvůli smrti. Nejzranitelnější jsou ti, kteří dali lásku a nechtějí ji zpět, ti všichni se oslovují svými jmény. Jsou to ti, kteří mají věrné srdce, kteří dávají život... Jsi unavený, chlapče. Lehni si a spi. Celou noc nemáme na práci nic jiného, než udržovat kurz. A k ránu uvidíme poslední ostrov světa."

Jeho hlas zněl konejšivě a jemně. Arren se schoulil na přídi a hned k němu přišel spánek. Slyšel Mistra tiše notovat píseň, ne v hardštíně, ale ve slovech Stvoření. Když konečně začal chápat, co ta slova znamenají, tvrdě usnul.

Mág uklidil zbytky jídla, zkontroloval a napnul lanoví, pak uchoпил lano plachty, posadil se na lavici a přivolal silný čarovník. Neúnavná *Bystroočka* letěla jako šíp po vlnách k severu.

Pohlédl na Arrena. Chlapcův spící obličej byl zalit paprsky pozdního rudozlatého slunce, vlasy mu rozčuchal vítr. Ušlechtilý vzhled hochy, kterého před několika měsíci oslovil u fontány Velkého domu, byl pryč. Jeho obličej byl teď hubenější a tvrdší, vyzařovala z něj síla.

Ale proto nebyl o nic méně krásný.

„Nenašel jsem nikoho, kdo by mě následoval," řekl v jazyce Stvoření spícímu chlapci nebo snad kvapícímu větru Arcimág Ged. „Nikoho než tebe. A ty musíš jít svou cestou, ne mou. Přesto bude tvé kralování částečně mým vlastním. Protože jsem tě znal první. Znal jsem tě první! Budou mě za to jednou chválit daleko víc než za věci, kterých jsem dosáhl magií... Pokud se dočkáme nějakých dnů po tom. Neboť nejprve musíme my dva stanout na přesné ose světa, v místě Rovnováhy. A pokud upadnu, upadneš i ty a s námi všichni ostatní... Na chvíli, na chvíli. Žádná temnota netrvá věčně. I v temnotě jsou hvězdy... Jak rád bych viděl, až tě budou na Havnoru korunovat. Přál bych si spatřit slunce ozařující Věž králů, v níž je uložen Meč a Prsten, který jsme pro tebe přinesli z tmavých hrobek Atuánu, Tenar a já, ještě před tím, než ty ses narodil...!"

Pousmál se, obrátil tvář k severu a řekl si: „Pasáček koz přivádí na trůn dědice Morredova. Poučím se někdy?"

Stále tam seděl s lanem v ruce a sledoval plachtu rudnoucí světlelem západu, a po chvíli opět tiše promluvil: „Ani Havnor, ani Roke. Je čas skoncovat s mocí. Zahodit staré hračky a jít dál. Je na čase, abych se vrátil domů. Chci vidět Tenar. Chci vidět Ogiona a promluvit s ním, než zemře, v tom domě na útesech Re Albi. Jak toužím procházet se po horách Gontu, v lesích, jejichž listí barví podzim. Žádné království se nevyrovná lesu. Je na čase, abych se vrátil, abych našel ticho a samotu. A snad se tam konečně naučím, co mě žádný čin, umění ani síla nemohou naučit a co jsem se nikdy nedozvěděl."

Celý západ plál divokou rudou září, takže moře bylo karmínové a plachta nad hlavou jasná jako krev. A pak potichu přišla noc. Chlapec spal a muž bděl, upřeně hleděl před sebe do tmy. Hvězdy nesvítily.

Selidor

Když Arren procitl, uviděl před lodí pobřeží Selidoru dosud zahalené do matné modři svítání.

Doma v Berile měli staré mapy, které vznikly ještě za časů Králů, když se mezi Vnitřními zeměmi plavili kupci a průzkumníci a Dálavy byly lépe známy. V Punčově trůnním sále byla na dvou zdech mozaika velké mapy Severu a Západu; ostrov Eniad svítil zlatě a šedě přímo nad trůnem. Arren si ji vybavoval tak, jak ji v dětství viděl tisíckrát. Na sever od Eniadu byl Osskil, na západ od něj Eboškil, na jih potom Semel a Palu. Tam Vnitřní země končily, dál nebylo nic, jen světlá plocha zelených a modrých kamínků širého moře, kterou ruka umělcova sem tam oživila maličkým delfínem nebo velrybou. A za rohem, který tvořilo sevření západní a severní zdi, byl Narveduena za ním tři menší ostrovy. A potom zase širé moře, a tak to šlo pořád dál až k nejzazšímu konci stěny a mapy, kde byl umístěn Selidor. A za ním už vůbec nic.

Živě si vybavoval zvlněný tvar ostrova, veliký záliv uprostřed, jenž se úzce otevíral k východu. Ještě se tak daleko k severu nedostali, ale mířili teď k hlubokému zářezu na nejjižnějším mysu, a tam, zatímco slunce ještě leželo nízko v ranním oparu, vystoupili na zem.

Tak skončila jejich velká plavba od proudů Balatonu k západním ostrovům. Když *Bystroočku* vytáhli na břeh a konečně po dlouhé době opět kráčeli po pevné zemi, zdála se jim její nehybnost zvláštní.

Ged vyšplhal na nízkou travnatou dunu, jejíž hřeben přecházel do příkrého srázu, nad nímž tvořily husté kořeny převis. Na vrcholku se zastavil a rozhlédl se po obzoru od západu k severu. Arren si zatím obouval boty, které neměl na nohách tolik dnů, a také vyňal z truhlice svůj meč a připjal si ho k pasu, aniž se tentokrát rozmýšlel, zda to má či nemá udělat. Pak se vyšplhal za Gadem, aby se podíval na ostrov.

Nízké travnaté duny vybíhaly asi půl míle do vnitrozemí, za nimi viděl jezírka hustě zarostlá ostřicí a rákosím, od nichž se táhly až obzoru žlutohnědé kopce. Selidor byl krásný, leč pustý. Nikde nebyly sebemenší stopy po lidské přítomnosti. Neviděl dokonce ani žádná zvířata, ani ptáky na jezerech, ani racky a husy v povětří.

Sestupovali do vnitrozemí a písek tlumil zvuk jejich kroků i větru, takže všude panovalo ticho. Mezi dvěma dunami se skrývalo úzké písčité údolíčko a ranní slunce teple zářilo na jeho západní svah.

„Lebannene,“ řekl mág, protože nyní užíval Arrenovo skutečné jméno, „včera v noci jsem nemohl spát, ale teď už musím. Zůstaň se mnou a hlídej.“ Položil se na sluníčko, protože ve stínu bylo chladno, složil si paže přes obličej, povzdychl a usnul. Arren usedl vedle něj. Neviděl nic jiného, než bílé svahy údolí porostlé nahoře bujnou trávou. Všude bylo ticho, jen příboj tlumeně narážel do pobřeží a vítr si hrál s jemnými částčkami písku. Vysoko na nebi kroužil pták, Arren si pomyslel, že by to mohl být orel. Ale jak klesal níž a níž, zaleskla se zlatá křídla, která zasvířela, když drak přistával na mohutných pařátech na vrcholku duny. Proti slunci byla jeho velká hlava černá, korunovaná jen ostrými záblesky.

Drak sklouzl níž po svahu, pak promluvil: „Agní Lebannen.“

Arren, který stál mezi drakem a Gadem, odpověděl: „Orm Embar.“ A obnažil meč, který teď vůbec nebyl těžký. Chlazený jílec mu sedl přímo do ruky. Čepel vyklouzla z pochvy lehce a dychtivě. Měl na své straně jeho věkovitou moc, neboť věděl, jak ho použít. Byl to jeho meč.

Drak opět promluvil, ale Arren mu nerozuměl. Ohlédl se na svého spícího druha, kterého neprobudil ani ten dračí ruch a hřmot, a řekl:

„Můj pán je unavený, spí.“

Na to se Orm Embar doplazil na dno údolí a tam se uložil. Na zemi byl těžkopádný, nebyl tak pružný a pohyblivý jako ve vzduchu, ale v tom, jak pomalu skládal své velké pařáty a stácel ostnatý ocas, byl určitý půvab. Pak zvedl ohromnou hlavu a ustrnul. Vypadal jako rytina na přílbě bojovníka. Arren si uvědomoval jeho

žluté oko, které nebylo vzdálené víc než deset stop, a mdlý pach spáleniny, jenž se kolem šířil. Slunce, jež stoupalo vzhůru, ozářilo šupiny na boku Orma Embara, a ty zahřely, jako by byly vyrobeny ze stříbra a zlata. Po hodině se Arcimág konečně probudil. „Ty už sis tak zvykl na draky, že jim klidně usneš u nohou?“ zasmál se Ged. Potom vstal a promluvil na Orma Embara v dračí řeči.

Orm Embar rovněž zdvořile zívá a odhalil něco, o čem málokdo z těch, kdož to viděli, mohl pak také vyprávět: řady žlutobílých zubů, dlouhých a ostrých jako meče, rozečkaný ohnivý jazyk dvakrát delší než člověk a rudý jícen, z něhož šel kouř.

Orm Embar promluvil a Ged se mu chystal odpovědět, když zaslechli zasvištění ostří o stěny pochvy. Otočili se a spatřili Arrena pozorujícího s taseným mečem výběžek duny za mágovou hlavou.

V jasném slunci tam stál jako vyřezaná socha muž, jehož plášť a bohaté havraní kadeře se vlnily ve větru. Byl vysoký, silný a pohledný, měl široká ramena, a zdálo se, že hledí někam za ně na moře.

Usmíval se.

„Orma Embara znám,“ řekl. „A tebe také. Krahujce, i když jsi od té doby, co jsem tě viděl naposled, zestárl. Prý jsi teď Arcimágem. Zestárl jsi, ale také vyrostl. A máš s sebou i mladého sluhu, bezpochyby svého učně, jednoho z těch, kteří se na Roke učí moudrosti. Co vy dva tady pohledáváte, tak daleko od nezranitelných zdí vašeho ostrova, které chrání Mistry od všeho zlého?“

„Větší zdi než naše jsou porušeny,“ řekl Ged, sevřel oběma rukama svou čarodějnickou hůl a díval se na muže. „Ale proč se nám neukážeš ve svém pravém těle, abychom mohli osobně pozdravit toho, jehož tak dlouho hledáme?“

„Osobně?“ řekl muž a opět se usmál. „Cožpak má pouhé tělo mezi dvěma mágy takovou váhu? Ne, ať se potká mysl s myslí, Arcimágu.“

„Chlapče, schovej meč. Je to jen poselství, zjevení, nikoli skutečný muž. Jako bys tasil proti větru. - Na Havnoru, když jsi měl bílé vlasy, ti říkali Cob. Ale to bylo jenom jméno, které jsi tehdy používal. Jak ti máme říkat tam, kde tě doopravdy potkáme?“

„Budete mi říkat Pane,“ řekla vysoká postava na vrcholku duny.

„Zajisté, a jak ještě?“

„Králi a Mistře.“

Na to Orm Embar hlasitě a ošklivě zasyčel. Oči mu zaplály, přesto však od muže odvrátil hlavu a přikrčil se, jako by se nemohl pohnout.

„Kdy a kam za tebou máme přijít?“

„Do mého panství, až budu chtít.“

„Dobrá,“ řekl Ged, pozvedl svou hůl a namířil ji proti vysoké postavě. Muž zmizel, jako když sfoukne svíčku.

Arren jenom zíral. Drak se ztěžka zvedl, vratce přešlapoval na svých čtyřech křivých nohách a krunýř mu chřestil.

Mág sklonil hůl a opřel se o ni. „Bylo to jenom poselství, zobrazení člověka, které mluví a slyší, ale nemá žádnou moc. Dokonce to ani nemuselo být pravdivé zobrazení, pokud si to jeho tvůrce nepřál, proto si myslím, že stejně nevíme, jak teď vypadá.“

„Je někde blízko?“

„Poselství nepřekračují vodu. Je na Selidoru. Ale Selidor je velký ostrov, širší než Roke nebo Gont a téměř stejně dlouhý jako Eniad. Můžeme ho hledat dlouho.“

Potom promluvil drak. Ged mu naslouchal, pak se obrátil k Arrenovi. „Takto praví Pán ze Selidoru: .Vrátil jsem se na svou zem a neopustím ji. Naleznu Ničitele a přivedu ho k vám, abychom se mohli společně osvobodit.- Říkal jsem ti, že drak vždycky najde, co hledá.“

Potom Ged před drakem poklekl na jedno koleno, jako vazal pokleká před králem, a poděkoval mu jeho vlastním jazykem. Horký dech draka byl tak blízko, že ho cítil na temeni.

Orm Embar těžce vystoupil na hřbet duny, zamával křídly a vznesl se do vzduchu.

Ged si oprášil písek z šatů a řekl Arrenovi: „Teď jsi mne viděl klečet. A možná mě uvidíš klečet ještě jednou, před koncem.“

Arren se neptal, co tím myslí. Během jejich dlouhé společné cesty si už zvykl, že mág má ke všemu svůj důvod. Přesto se mu zdálo, že v těch slovech bylo zlé znamení.

Vrátili se na mořský břeh, aby se ujistili, že loď je v bezpečí před přílivem nebo bouří, a vzali si věci na spaní a zbytek jídla. Ged chvíli postál u štíhlé přídi, která je nesla přes cizí moře tak daleko a tak dlouho. Položil na ni ruku, ale nevyřkl žádné zaříkávadlo ani žádné slovo. Pak vyrazili směrem na sever do vnitrozemí, do kopců.

Šli celý den, až navečer se utábořili u potoka, který se klikatil k jezerům a bažinám zarostlým rákosím. I když vrcholilo léto, váz z nekonečných oblastí širého moře chladný západní vítr. Oblohu zahalila mlha a nad kopci, které nikdy nepoznaly teplo krbu ani osvětlená okna, nesvítily žádné hvězdy.

Arren se probudil ve tmě. Jejich ohýnek uhasí, ale měsíc zaléval zem šedým, mlžným světlem. V údolí stály zástupy nehybných lidí s tvářemi obrácenými k nim. Byli naprosto tiší a jejich oči neodrážely ani jiskérku světla. Arren se neodvážil promluvit, ale položil ruku na Gedovu paži.

Mág se pohnul, posadil se a zeptal se: „Co se děje?“ Pohlédl směrem, jímž Arren ukazoval.

Všichni ti lidé, muži i ženy, měli na sobě stejné tmavé oděvy.

V slabém světle se nedaly jejich obličeje rozeznat, ale Arrenovi se zdálo, že mezi těmi nejbližšími některé poznává, i když si nemohl vzpomenout na jejich jména.

Ged se vztyčil, plášť mu sklouzl z ramen. Jeho tvář, vlasy i košile stříbřitě zářily, jako by měsíční světlo svítilo jen na něj. Širokým a prudkým gestem se rozmáchl a zvolal: „Vy, kteří jste žili, buďte volní! Trhám pouto, které vás váže! *Anvassa mane harv pennodathe!*“

Zástup stál ještě chvíli nehybně. Pak se postavy pomalu obrátily a ztratily se v šedé tmě.

Ged znovu usedl a zhluboka se nadechl. Pohlédl na Arrena, položil mu ruce kolem ramen a jeho dotek byl teplý a pevný. „Není se čeho bát, Lebannene,“ řekl lehce a žertovně, „to byli jen mrtví.“

Arren přikývl, i když mu drkotaly zuby a cítil chlad pronikající až do morku kostí. „Jak...“ začal, ale rty ho ještě neposlouchaly.

Ged mu však rozuměl. „Přišli na jeho rozkaz. To je ten věčný život, který slibuje. Na jeho příkaz se mohou vrátit, a pak musí kráčet po tomto světě, přestože nemohou pohnout ani stéblem trávy.“

„A on -je také mrtvý?“

Ged zavrtěl hlavou a přemítal: „Mrtví nemohou povolát mrtvé zpět na svět. Ne, on má moc živého člověka, a ještě víc... Ale ty, kteří si mysleli, že ho budou moci následovat, přelstil. Veškerou moc si ponechává pro sebe. Hraje si na Krále mrtvých. A nejen mrtvých... Ale tys viděl jenom stíny.“

„Nevím, proč jsem se jich bál,“ zastyděl se Arren.

„Bojíš se jich, protože se bojíš smrti, a správně činíš. Protože smrt je hrozná a je třeba z ní mít strach,“ řekl mág. Přiložil dřevo na oheň a rozfoukal uhlíky v popelu. Na suchém chrastí rozkvetl malý plamínek. Arren byl za něj vděčný. „A život je také hrozný,“ dodal Ged. „I toho je třeba se ho bát. A chválit ho.“

Zabalili se opět do plášťů a mlčky odpočívali. Potom Ged velice vážně promluvil: „Lebannene, nevím, jak dlouho nás bude znepokojovat svými poselstvími a stíny. Ale chápeš, kam nakonec půjdeme.“

„Do země tmy.“

„Zajisté. Mezi ně.“

„Už jsem je viděl... Jdu s tebou.“

„Máš v sobě víru, která tě povede? Můžeš důvěřovat mé věrnosti, ale nedůvěřuj mé síle. Víš, že si myslím, že jsem potkal sobě rovného.“

„Půjdu s tebou.“

„Ale budu-li poražen, bude-li má moc nebo můj život ztracen, nevyvedu tě zpět. A ty sám se vrátit neumíš.“

„Vrátím se s tebou.“

Na to Ged pronesl: „Vstupuješ do dospělosti branou smrti.“ A potom řekl velice slabě to slovo nebo jméno, kterým Arrena již podvakráte oslovil drak: „*Agní -Agní* Lebannen.“

Umlkli, schoulili se u malého ohýnku, a spánek se k nim vrátil.

Druhý den ráno kráčeli dál na severovýchod. Bylo to Arrenovo rozhodnutí, ne Gedovo, který pravil: „Vyber pro nás cestu, chlapče, mně se zdají všechny stejné.“ Nespěchali, protože neměli cíl. Čekali na drakovo znamení. Šli podél nejnižšího hřebenu hor, který místy vybíhal až k pobřeží. Suchá a krátká tráva šustila ve větru. Po pravici se tyčily zlatavé a pusté hory, nalevo ležely slané močály a za ním západní břeh. Jednou zahlédli daleko na jihu přeletět labutě. Po celý den nespátřili žádné další živé tvory. V Arrenovi narůstal strach, který pramenil z očekávání toho nejhoršího. Pocítil netrpělivost a tupý vztek. Po hodinách ticha prohodil: „Tato země je mrtvá jako sama země smrti!“

„Ani to nevyslovuj,“ napomenul ho mág. Chvíli kráčeli dál, než pokračoval: „Pohlédni na tuto zem, rozhlédni se kolem sebe. To je tvé království, království života. To je tvá nesmrtelnost. I tyto kopce zarostlé trávou jsou smrtelné. Nevydrží navěky. Pohled’ na ty potoky s proudící vodou... Na celém světě, v celé nezměrnosti času nemá žádný z nich svého dvojníka, nespátřen vyvěrá ze země, plyne pod slunečním světlem a noční tmou až k moři. Prameny bytí jsou hluboké, hlubší než život, než smrt...“

Zmlkl, ale když se díval na Arrena a na sluncem ozářené kopce, měl v očích nevýslovný žal. Arren to zpozoroval, a poprvé v něm uviděl člověka, jakým byl.

„Neumím vyjádřit, co chci říct,“ řekl Ged nešťastně. Avšak Arren vzpomínal na tu první hodinu na Nádvoří fontány, na muže, který klečel u nádrže, a vytryskla v něm radost stejně čistá jako ta voda v kašně. Podíval se na svého společníka a řekl: „Zamiloval jsem si to, co je lásky hodno. Není to nad všechna království a věčné mládí?“

„Jistě, chlapče,“ odpověděl Ged jemně a bolestně. Šli tiše dál. Ale Arren teď viděl svět očima svého Mistra, viděl živoucí nádhru té divoké krajiny, v níž byla zakleta jakási kouzelná moc silnější než veškeré zlo. Stojí-li člověk na prahu cesty bez návratu, zří vše jako celek, jak to neviděl nikdy před tím a jak to nikdy jindy neuvidí.

Když nastal večer, na západě se zvedly řady mraků, od moře vál silný vítr a obloha ohnivě zaplála a zrudla zapadajícím sluncem. Arren sbíral poblíž potoka chrastí na oheň, když tu vzhledl a několik kroků od sebe uviděl stát člověka. Jeho obličej vypadal matně a nepřírozně, ale Arren ho poznal. Byl to Sepli, barvíř z Lorbaner, který byl mrtev.

Za ním se tísnili další a upírali na mladíka smutné pohledy. Zdálo se, že mluví, ale Arren neslyšel jejich slova, jen jakýsi šepot, který přinášel západní vítr. Někteří z nich k němu pomalu přicházeli.

Podíval se na ně a zpět na Sepliho. Pak se k nim otočil zády, ohnul se a sebral ještě jednu větev, i když se mu třásl ruce. Narovnal se a otočil - v údolí nikdo nebyl, jen krvavé slunce plálo na trávě. Vrátil se ke Gedovi a složil náklad dříví, avšak o tom, co viděl, mu neřekl.

Kdykoli se té noci probudil z neklidného spánku, slyšel kolem sebe šepot mrtvých duší. Silou vůle se donutil neposlouchat, až posléze opět usnul.

Ráno se vzbudili pozdě, slunce už stálo na šířku dlaně nad pahorky, právě se vyhouplo z mlhy a ozářilo studenou zem. Když snídali, přiletěl drak, zakroužil nad nimi, z čelistí dštil oheň a z rudých nozder jiskry a dým. Zuby se mu leskly jako velrybí kostice. Nepromluvil, i když ho Ged pozdravil a zavola na něj v jeho řeči: „Našels ho, Orme Embare?“

Drak pohodil hlavou, prohnul se a prohrábl vzduch ostrými pařáty. Pak letěl k západu a cestou se za nimi ohlížel.

Ged uchopil svou hůl a udeřil jí o zem. „Nemůže mluvit,“ řekl. „Nemůže mluvit! Byla mu odňata slova Stvoření, jeho moudrost oněměla, a teď je jako plaz, jako červ bez jazyka. Přesto nás dokáže vést a my ho budeme následovat!“

Posbírali své věci a vyrazili přes pahorky na západ, kam odletěl Orm Embar. Hned zpočátku nasadili svižné a pravidelné tempo. Kráčeli po dlouhém zvětralém hřebenu z obou stran sevřeném mořem, potom seběhli suchým rákosím podél klikatého koryta potůčku na písčnou, slonovinově zbarvenou pláž. Stáli na nejzápadnějším výběžku všech zemí, na konci světa.

Na písku ležel stočený Orm Embar a z nozder mu šlehal ohnivý dech. Opodál, nad hranicí mořského příboje, stála bílá chatrč z naplaveného dřeva. Ale na tomto pobřeží, které nesměřovalo k žádné zemi, nemohlo být naplavené dříví. Když přišli blíž, Arren si pomyslel, že stěny jsou zbudovány z velkých velrybích kostí, ale pak spatřil bílé trojúhelníky ostré jako nože a poznal, že to jsou kosti draků. Dveřní překlad byl ze stehenní kosti, která je delší než člověk, na něm ležela lidská lebka a prázdnými očními důlky hleděla na pahorky Selidoru.

Ze dveří vyšel člověk ve starodávném zlaceném brnění, jehož bronzový plech byl rozsekaný jako po zásazích seker, drahokamy ozdobenou pochvu měl prázdnou. V přísném obličejí s klenutým černým obočím a úzkým nosem zářily tmavé, bystré a zarmoucené oči. Na pažích, na krku a na boku měl rány, které už nekrvácely, ale musela to být smrtelná zranění. Stál tam vzpřímeně a díval se přímo na ně.

Ged postoupil o krok blíž. Když si tak hleděli do očí, byli si trochu podobní.

„Vy jste Erreth-Akbe,“ řekl Ged. Ten druhý se na něj stále upřeně díval, krátce přikývl, ale nepromluvil.

„Dokonce i vy musíte poslouchat jeho rozkazy?“ Gedův hlas se třásl vztekem. „O můj pane, nejlepší a nejdůležitější z nás, odpočívajte ve své cti a nerušené smrti!“ Ged zvedl ruce v širokém gestu a opakoval slova, kterými vysvobodil zástup mrtvých v údolí. Konečky jeho prstů zanechaly ve vzduchu zřetelnou stopu, a když se rozplynula, zmizel také muž v brnění, a na písek, kde před chvílí stál, dopadalo jen slunce.

Ged udeřil do kostěných stěn svou tisovou holí a chatrč se rozpadla v prach. Nezbylo tam nic, jen z písku trčela jedna velká žeberní kost. Ged přistoupil k Ormu Embarovi. „Tady je to místo, Orme Embare?“

Drak otevřel tlamu a mohutně, dýchavičně zasyčel.

„Tady, na posledním pobřeží světa. To je dobře!“ Potom Ged uchopil hůl do levé ruky, znovu rozevřel náruč a pronesl zaříkavadlo, avšak nevyslovil pravé jméno povolávaného. Přestože mluvil v jazyce Stvoření, Arren porozuměl, protože kdo takové zaříkávání uslyší, musí mu rozumět, neboť má moc nade všemi.

„Nyní tě povolávám sem, můj nepříteli, staň sám samojediný před mou tváří! Svazuji tě slovem, které nebude vysloveno do konce věků, abys přišel!“

Následovalo ticho, jako by ustal i pohyb moře. Arrenovi se zdálo, že slunce přestalo svítit a ztmavlo, i když stálo vysoko na jasné obloze. Přes pláž se převalila tma, houstla a těsně před Gedom jako by se zhmožňovala, ačkoli na sebe nebrala žádný určitý tvar. Jako by tam nebylo nic, nač by mohlo dopadnout slunce, jen sama beztvářost. Náhle se z ní vynořil tentýž černovlasý muž, kterého viděli stát na duně, mladý, mrštný a vysoký. V ruce držel dlouhou kovovou čepel ozdobenou po celé délce runami a namířil ji na Geda. V pohledu jeho očí bylo něco divného, jako by byl oslněn sluncem nebo slepý.

„Přicházím o své vlastní vůli a svou vlastní cestou,“ řekl. „Nemůžeš mě povolat, Arcimágu. Nejsem stín. Jsem živý. Jenom já jsem živý! Myslíš, že ty žiješ, ale umíráš. Poznáváš, co držím? Je to hůl Šedého mága, který zničil Neregera, Mistra mého umění. A teď jsem Mistrem já. Už mě ta hra s tebou nebaví!“ A napřáhl kovovou čepel, aby se dotkl Geda, který tam stál jakoby ochromen a němý. Anen byl jen krok za ním a celou svou vůli se pokoušel pohnout, ale nemohl, dokonce ani nemohl položit ruku na jílec svého meče. I jemu hlas zamřel v hrdle. Náhle se nad nimi zjevil ohromný plamenný drak, jediným skokem se vrhl proti hrotu kovové čepele, jež vnikla celou délkou do jeho šupinatého hrudníku, černého muže však padající dračí tělo strhlo k zemi a spálilo na uhel.

Orm Embar se zmítal na písku, prohýbal hřbet, tloukl kolem sebe křídly, dával proudy ohně a křičel. Snažil se vzlétnout, ale nemohl. V srdci mu vězel zhoubný hrot. Drak se svíjel bolestí a z rány mu vytékala kouřící černá krev. Oheň v nozdrách mu vyhasl a naposled vydechl jenom popel. Jeho velká hlava klesla.

Orm Embar zemřel tam, kde kdysi jeho praděd Orm. Padl na jeho kostech pohřbených v písku.

Ale tam, kde Orm Embar srazil nepřítele k zemi, tam leželo něco ošklivého a třásla se to jako velký pavouk v potrhané síti. Bylo to spálené dračím dechem a rozdrcené dračí tlapou, ale přesto se to pohybovalo.

Ohořelá tvář se k nim obrátila. Byla to jen troska, která přežila svou smrt. Její oční důlky zely prázdnotou. A musely být prázdné už velmi dlouho. Tak spatřili Ged s Arrenem poslední živou podobu svého nepřítele.

Hlava se odvrátila. Sežehlé ruce se natáhly po beztvářé temnotě, která stínila slunce. Mezi pažemi Ničitele se objevil otvor, šerý a bez ostrého obrysu. Za ním nebyl ani písek, ani oceán, jen dlouhý svah temnoty klesající do noci.

A zmrzačená postava v tom otvoru zmizela, a vypadalo to, jako by náhle znovu ožila, jako by se vzpřímila a narovnala, a byla pryč. „Pojď, Lebannene,“ řekl Ged, vložil pravou ruku na chlapcova ramena a vkročili spolu do Suché země.

12

Suchá země

Černá, stříbrem kovaná hůl v mágově ruce zářila jasným světlem, které se odráželo od břitké čepele Arrenova meče, zatímco sestupovali temnotou. Když drakův hrdinský čin tam na břehu Selidoru prolomil svazující slovo, podařilo se chlapci konečně meč vytasit. A tady, přestože nebyl ničím víc než stínem, byl žijícím stínem a nesl stín svého meče.

Žádné jiné světlo tam nebylo. Panovalo tam něco jako podzimní soumrak pošmourného večera, v jehož mrazivém a pochmurném vzduchu je vidět nanejvýš tak na krok. Arren to místo znal, byly to bažiny a pustiny jeho beznadějných snů, ale zdálo se mu, že nyní se dostal mnohem dál než kdy ve snu. Nic se nedalo rozeznat, jen to, že stáli na příkrém svahu a před nimi byla nízká kamenná zeď sahající jim sotva po kolena.

Ged držel Arrena za paži. Společně překročili kamennou zídku a před nimi se rozvinul další beztvarý svah, který vedl dál do tmy.

Nad hlavami jim z černého nebe zářily hvězdy. Díval se na ně a srdce jako by mu stydlo a zmenšovalo se. Takové hvězdy nikdy neviděl. Svítily bez chvění, nemrkaly. Takové hvězdy nikdy nevycházejí ani nezapadají, nikdy je nekryjí mraky ani se neztrácejí ve sluneční záři. Nehybně shlížely na vyschlou zem.

Ged scházel dolů po dlouhém svahu pahorku Bytí, Arren šel krok za krokem s ním. Jímala ho hrůza, přesto však bylo jeho vyděšené srdce rozhodné a jeho vůle tak soustředěná, že nad ním ten strach nedokázal zvítězit, jen si ho nejasně uvědomoval, jako by ho hluboko uvnitř něco trápilo; připadal si jako zvíře chycené do pasti.

Zdálo se, že už jdou hodně dlouho, ale tam, kde nevanul vítr a hvězdy se nehýbaly, neplynul ani čas. Pak vešli do ulic nějakého města. Arren viděl domy s věčně temnými okny, ve dveřích stáli s prázdnými rukama a vyhaslým pohledem tiší mrtví.

Všechna tržiště byla prázdná. Nic se tam neprodávalo a nekupovalo, nic se nezískávalo ani neutrácelo. Ged s Arrenem šli sami prázdnými ulicemi, i když na křižovatkách několikrát zahlédli vzdálené postavy, v šeru však těžko viditelné. Arren pozvedl meč, ale Ged jen zavrtěl hlavou a kráčet dál. Mrtvých je hodně, avšak země stínů je tak rozsáhlá, že jich nepotkali mnoho. Buď tam nehybně postávali, nebo se velmi pomalu a bezcílně potulovali. Neměli žádná zranění, jako byla ta na těle Erreth-Akba povolaném do denního světla Selidoru, ani žádné příznaky nemoci. Byli vyléčeni z bolesti, ale i ze života. Arren se bál, že budou odpudiví, ale nebyli ani v nejmenším tak strašidelní, jak si představoval. Obličejové měli bezvýrazné, zbavené zloby a touhy, a v matných očích neměli žádnou naději.

Náhle Arren pocítil vlnu lítosti, a pokud v ní byla i trocha strachu, nebál se o sebe, ale o všechny lidi. Neboť viděl matku a dítě společně umřlé, a proto byli i tady pospolu, dítě však neběhalo ani neplakalo, a matka se na ně ani nepodívala. I ti, kteří z lásky zemřeli jeden pro druhého, se na ulicích beze slova mýjeli. Hrnčírův kruh se netočil, stav netkal, pec studila. Nikde nikdo nezpíval.

Tmavé ulice je vedly dál a dál. Ozýval se pouze zvuk jejich kroků.

Byla zima. Arren si jí zprvu nevšiml, ale ten chlad se mu zakousl do duše, která zde byla tělem. Pocítil únavu. Museli už ujit hodný kus cesty. Proč jít dál? pomyslel si a jeho kroky se začaly opožďovat.

Ged se náhle zastavil a otočil k muži stojícímu na křižovatce dvou ulic. Byl štíhlý, vysoký a jeho obličej už Arren někde viděl, i když si nevzpomínal kde. Ged na něj promluvil: „Thorione, můj příteli, jak to, že jsi tady?“ Byl to první zvuk, který porušil ticho, od chvíle kdy překročili kamennou zeď.

Thorion stál nehybně s nehybným obličejem, ale stříbrné světlo Gedovy hole proniklo hluboko do stínu jeho očí a jako by se tam setkalo s odezvou. Ged stiskl ruku, kterou mu ten druhý nenabídl, a opět promluvil: „Thorione, co tu děláš? Ještě do tohoto království nepatříš. Vrať se zpět!“

„Následoval jsem nesmrtelného. Zabloudil jsem." Povolávač měl jemný a pochmurný hlas jako člověk, který mluví ze spánku.

„Běž vzhůru ke zdi!" řekl Ged a ukázal směr, odkud přišli. Thorionova tvář se lehce zachvěla, jako by v něm s bolestí procitla jiskřerka naděje.

„Nemohu najít cestu," pravil. „Můj pane, nemohu najít cestu."

„Snad ji najdeš," řekl Ged, objal ho a vydal se dál. Thorion však zůstal stát na rozcestí.

V bezčasém soumraku, jímž se pohybovali, nebylo směru dopředu ani dozadu, nebyl východ ani západ, nebylo kam jít. Dala se vůbec najít cesta ven? Arren na to myslel od chvíle, kdy sešli z kopce, a jak pořád sestupovali, cesty v tmavém městě vedly stále dolů, ať zahýbali kamkoli, takže kdyby se chtěli vrátit ke kamenné zdi, museli by stoupat vzhůru. Ale kráčeli dál, bok po boku. Arren následoval Geda -nebo Ged jeho?

Vyšli z města. Krajina mrtvých byla prázdná. Na kamenité zemi pod nezapadajícími hvězdami nerostly stromy, ani trní, ba ani stébélko trávy.

Nebyl tam žádný obzor, protože v tom šeru oko nedohlédlo tak daleko, ale na nebi před nimi nebylo hvězd, a tento prázdný prostor byl zubatý a svažitý jako řetěz hor. Tvary se postupně proměnily ve vysoké štíty nepoznamenané větrem ani vodou. Nebyl na nich sníh, který by se třpytil ve světle hvězd. Byly černé. Pohled na ně vnesl do Arrenova srdce bezútěšnost. Odvrátil se. Ale znal je, poznával je, přitahovaly jeho oči zpátky. Pokaždé, když se na ty štíty podíval, ucítil na prsou studené závaží a nohy mu téměř vypovídaly službu. Přesto kráčel dál, stále dolů, k patám hor. Nakonec řekl: „Můj pane..." Ukázal na horské štíty, protože nemohl mluvit, jak mu vyschlo v hrdle.

„Hraničí se světem světla," odpověděl Ged, „stejně jako kamenná zeď. Jejich jméno je Bolest. Mezi nimi vede cesta. Mrtvým je zakázána. Není dlouhá, ale nesmírně hořká."

„Mám žízeň," řekl Arren, avšak jeho společník odpověděl: „Tady se pije jen prach."

Šli dál. Arrenovi se zdálo, že Ged poněkud zpomalil a že občas váhá. On sám už neváhal, i když únava v něm nepřestávala vzrůstat. Musí jít dolů, musí jít dál. A tak šli.

Prošli dalšími městy mrtvých s tmavými střechami trčícími ke

hvězdám. Po městech se před nimi opět otevřela prázdná země, v níž nic nerostlo. Jakmile jednou vyšli z města, ztratilo se za nimi ve tmě. Před sebou ani za sebou nic neviděli, kromě hor, které se stále hrozivěji přibližovaly. Po pravici měli nedozírnou temnotu. Kolik času už uplynulo od chvíle, kdy překročili kamennou zeď?

„Co leží tím směrem?" zašeptal Arren Gedovi, protože zatoužil po zvuku lidské řeči, ale mág jen zavrtěl hlavou:

„Nevím. Může to být cesta bez konce."

Zem pod nohama ostře skřípala jako lávový prach. Arren už nemyslel na návrat nebo na způsob, jak se vrátit. Nemyslel ani na to, že by se mohli zastavit, i když byl velmi unavený. Jednou se pokusil prozářit mrtvou tmou, únavu a hrůzu, které cítil, vzpomínkami na domov, ale nemohl si vzpomenout, jak vypadá sluneční světlo nebo matčin obličej. Nedalo se dělat nic jiného, než jít dál.

Pak se konečně dostali na rovinu. Ged zaváhal a zastavil se. Dlouhý sestup měli za sebou, byli u konce. Dál nevedla žádná cesta, nebylo už kudy jít.

Byli v údolí přímo pod horami Bolesti. Pod nohama měli skály, kolem sebe drsné balvany. To úzké údolí mohlo být buď vyschlým korytem řeky, nebo jím kdysi proudila láva dávno vyhaslých sopek, jež se tyčily před černými, nemilosrdnými štíty nad nimi.

Stáli tiše v tom úzkém, tmavém údolí. Arren si s hrůzou pomyslel:

Zašli jsme příliš daleko. Nezdálo se však, že na tom záleží.

Ged jeho myšlenku vyslovil: „Zašli jsme příliš daleko na to, abychom se vraceli." Mluvil slabým hlasem, jehož znělost nebyla ponurou prázdnotou kolem nich ztlumena, a tak jeho zvuk Arrena trochu povzbudil. Nepřišli sem snad proto, aby potkali toho, kterého hledali?

Hlas ve tmě řekl: „Zašli jste příliš daleko."

Arren mu odpověděl: „Jenom příliš daleko je dost daleko."

„Přišli jste k Suché řece," řekl hlas. „Nemůžete se vrátit ke kamenné zdi. Nemůžete se vrátit zpět do života."

„Ne stejnou cestou," promluvil do tmy Ged. Arren ho stěží viděl, i když stáli bok po boku, neboť hory nad nimi zastínily většinu hvězdného svitu, a zdálo se, že Suchou řekou protéká temnota sama. „Ale když nám cestu ukážeš, najdeme ji."

Nedostali žádnou odpověď.

„Setkali jsme se jako rovný s rovným. Jsi-li slepý, Cobe, my zas vidíme pouze tmou."

Opět nedostali žádnou odpověď.

„Nemůžeme tě zranit, nemůžeme tě zabít. Čeho se bojíš?"

„Nemám strach," ozval se hlas ve tmě. Potom se pomalu objevil muž, z něhož vycházelo slabé světlo, jakým zářila Gedova hůl. Stanul proti nim mezi velkými, šerými masami balvanů. Byl vysoký, měl široká ramena a dlouhé ruce jako postava, která se jim zjevila na duně a na pláži Selidoru, byl ale starší, bílé vlasy mu padaly do čela. Zjevil se před nimi v království smrti nespálen dračím ohněm, nezmrzačen, ne však celý. Měl prázdné oční důlky.

„Nebojím se," řekl. „Čeho by se mohl mrtvý bát?"

Zasmál se. Zvuk jeho smíchu zněl v tom úzkém, kamenitém údolí pod horami falešně až zlověstně, až se Arrenovi na chvíli zastavil dech. Ale sevřel svůj meč a naslouchal.

„Nevím, čeho by se mrtvý mohl bát," odpověděl Ged. „Jistě ne smrti? I když se zdá, že ty se jí bojíš. Přestože jsi

našel způsob, jak jí uniknout."

„To jsem tedy našel. Žiji! Mé tělo žije."

„A je ti tak dobře?" zeptal se mág suše. „Kouzlo sice může zakrýt věk, ale Orm Embar se k tomu tvému tělu nechoval příliš jemně."

„Dokáži je obnovit. Známskutečná tajemství léčení a mládí, nejen pouhé iluze. Za co mě máš? Jsi-li sám zván Arcimágem, považuješ mě za pouhého vesnického čaroděje? Já jediný ze všech mágů jsem našel cestu k nesmrtelnosti, kterou nikdo jiný nenašel!"

„Možná jsme ji nehledali," řekl Ged.

„Hledali jste ji. Všichni. Hledaisji i ty, ale nenašel, a proto plýtváš moudrými slovy o rovnováze života a smrti. Ale to jsou jen slova -liši, které mají zakrýt tvůj neúspěch a strach ze smrti! Který člověk by nežil navždy, kdyby mohl? Já mohu. Jsem nesmrtelný. Udělal jsem něco, co ty neumíš, a tudíž jsem tvůj Mistr. A ty to víš. Můžeš mi říci, jak jsem to udělal, Arcimágu?"

„Mohu." Cob přistoupil o krok blíž. Arren si všiml, že se ten muž nechoval jako slepý, přestože neměl oči. Zdálo se, že ví přesně, kde Ged stojí, že si uvědomuje i Arrena, i když k němu nikdy neotočil hlavu. Musel mít nějaké kouzlo, které mu zrak nahrazovalo, něco, čím vnímal své okolí.

„Na Palnu jsem byl druhý, až za tebou," řekl Gedovi. „Dals mi lekci a ponížil jsi mne. A že to byla lekce! Ale ne taková, jakous ve své pýše zamýšlel! Tenkrát jsem si totiž řekl: Nyní jsem viděl smrt a nepřijmu ji. Ať si jde příroda svou cestou, ale já jsem člověk, něco víc než příroda. Jsem člověk, který nad přírodou zvítězí! Nepůjdu její cestou, nepřestanu být sám sebou! S tímto rozhodnutím jsem znovu prostudoval Palnskou nauku, ale našel jsem jen narážky a částčky toho, co jsem hledal. Tak jsem to znovu utkal a vytvořil zaklínadlo - největší zaklínadlo všech dob. Největší a poslední!"

„Při jeho vytváření jsi však zemřel."

„Ano, zemřel! Měl jsem odvahu zemřít, abych našel, co zbabělci nikdy nenajdou - cestu zpátky. Otevřel jsem dveře, které byly od počátku času zavřené. Nyní sem mohu svobodně přicházet a odcházet, kdykoli mne napadne, a svobodně se vracím do světa živých. Jediný ze všech lidí všech dob jsem vládcem obou zemí! A dveře, které jsem otevřel, jsou otevřeny nejen zde, ale i v myslích živých, v nevědomých hlubinách jejich bytí, kde jsme si všichni rovni. Živí to vědí, a přicházejí ke mně. A mrtví ke mně musí také přijít, všichni, neboť jsem své kouzlo neztratil - když jim přikáži, musí se šplhat přes kamennou zeď, všechny duše, ať už obyčejní lidé, nebo šlechtici, mágové a krásné ženy, sem a tam, ze života do smrti a zase zpátky, na můj pokyn. Všichni musí přijít ke mně, živí i mrtví, ke mně, který zemřel a žije!"

„Kde k tobě vlastně přicházejí, Cobe? Kde ty sám stojíš?"

„Mezi dvěma světy."

„Ale to není život ani smrt. Co je život, Cobe?"

„Síla."

„Co je láska?"

„Síla," opakoval slepec a nahrbil ramena.

„Co je světlo?"

„Tma!"

„Jaké je tvé jméno?"

„Žádné nemám!"

„V této zemi všichni nosí své skutečné jméno."

„Řekni mi tedy své!"

„Jmenuji se Ged. A ty?"

Slepec zaváhal, než řekl: „Cob."

„To je jméno, které jsi jen používal, ne tvé skutečné jméno. Kde je tvé pravé jméno? Kde je tvá pravda? Nechal jsi ji na Palnu, když jsi zemřel? Hodněji ztratil, vládce obou zemí. Ztratil jsi světlo, lásku a své vlastní jméno."

„Teď však mám tvé jméno, Gede, a moc nad tebou, Arcimágu! Gede, kterýs zaživa býval Arcimágem!"

„Mé jméno ti k ničemu není," pravil Ged. „Nemáš nade mnou žádnou moc. Jsem živý člověk. Mé tělo leží na břehu Selidoru, pod sluncem, na pohyblivé zemi. Teprve až to tělo zemře, pak budu zde. Ale jen jako stín ajméno, budu obsažen ve jméně samotném. Cožpak nerozumíš? Cožpak jsi nikdy nerozuměl, ty, kterýs vyvolal tolik stínů mrtvých, kterýs povolal všechny velké mrtvé, dokonce i mého pána Erreth-Akba, nejmoudřejšího mezi námi? Cožpak jsi neporozuměl, že i on je pouhým stínem a jménem? Jeho smrt životu nic nevzala. Ani jemu. On je tam - tam, ne tady! Zde není nic, pouhý prach a stín. Ale tam, na zemi, kde je sluneční svit, kde se stromy obalují listím, kde létají ptáci, tam je živý. Neboť všichni, kteří kdy zemřeli, žijí. Jsou znovuzrozeni a nekončí, neboť žádný konec nikdy nenastane. Všichni, vyjma tebe. Neboť ty nemůžeš zemřít. Ztratil jsi smrt i život, aby ses bláhově zachránil. Ztratil jsi sebe! Své nesmrtelné já! Kdo vlastně jsi?"

„Já jsem já. Mé tělo nesejde a nezemře..."

„Živé tělo trpí bolestí, Cobe. Živé tělo stárne a umírá. Smrt je cena, kterou za život platíme po celý život."

„Já ji neplatím! Mohu zemřít a vmžiku zase žít! Nemohu být zabit. Jsem nesmrtelný. Já jsem navždy já."

„Kdo jsi tedy?"

„Nesmrtelný."

„Vyslov své jméno."

„Král!"

„Vyslov mé jméno. Řekl jsem ti je před pouhou minutou. Vyslov mé jméno!"

„Nejsi skutečný. Nemáš žádné jméno. Existuji jenom já."

„Existuješ - bez jména, bez podoby. Nevidíš denní světlo, nevidíš tmu. Prodal jsi zelenou zemi, jasné slunce a třpyt hvězd, aby ses zachránil. Ale nemáš žádné já. Vše, co jsi prodal, jsi ty. Vzdal ses všeho pro nic. Proto nyní hledáš, jak k sobě přitáhnout svět, světlo a život, které jsi ztratil, aby to naplnilo tvou prázdnotu. Ta však nemůže být naplněna. Všechny písně země, všechny hvězdy nebe, nic nemůže tvou prázdnotu naplnit."

Gedův hlas tam v chladném údolí pod černými horami zvučel jako zvon. Slepec se od něj odtahoval. Zvedl obličej a dopadlo na něho trochu bledého světla nehybných hvězd. Vypadal, jako by plakal, ale neměl žádné slzy, protože neměl oči. Otevřel a zavřel ústa plná temnoty, ale nevyšla z nich žádná slova, jen chrčení. Nakonec řekl jedno jediné slovo, jen stěží ho svými zkřivenými rty vyslovil: „Život."

„Dal bych ti život, kdybych mohl, Cobe. Ale nemohu. Avšak mohu ti dát smrt."

„Ne!" vykřikl slepec. Pak řekl: „Ne, ne," a zhroutil se ve vzlycích, i když měl tváře stejně suché jako kamenné řečiště, v němž proudila jen noc, nikoli voda. „Nesmíš. Nikdo mě už nikdy nedokáže osvobodit. Otevřel jsem dveře mezi světy a nemohu je zavřít. Nikdo je nezavře. Už se nikdy nezavřou. Přitahují... přitahují mne. Musím k nim. Musím jimi procházet ven a zas se vrátet sem, do prachu, chladu a ticha. Vtahují mne a vtahují. Nemohu je opustit. Nemohu je zavřít. Nakonec vtáhnou všechno světlo světa. Všechny řeky budou jako Suchá řeka. Nikde neexistuje síla, která by mohl zavřít dveře, které jsem otevřel!"

Jeho slova byla směsicí zoufalství a pomstychtivosti, hrůzy a marnosti.

Ged řekl jenom: „Kde jsou?"

„Tímto směrem, ne daleko. Můžeš tam jít. Ale nic neuděláš. Nemůžeš je zavřít. Kdybys všechnu svou moc použil na tento jediný čin, nebude to stačit. Nic nestačí."

„Možná," odpověděl Ged. „Ačkoli ty sis už vybral zoufalství, pamatuj, že my tak ještě neskončili. Zaved' nás tam."

Slepec zvedl obličej, v němž se mu zřetelně zračil zápas strachu s nenávistí. Nenávist triumfovala. „Nezavedu," řekl.

Arren pokročil kupředu a řekl: „Zavedeš."

Slepec se nepohnul. Všechno, slova i je samé, obklopilo chladné ticho království mrtvých.

„Kdo jsi?"

„Jmenuji se Lebannen."

Ged pravil: „Ty, který se nazýváš králem, nevíš, kdo to je?"

Cob zůstal naprosto nehybný. Potom trochu zalapal po dechu a řekl: „Ale on je mrtvý... Oba jste mrtví. Nemůžete jít zpět. Odtud není návratu. Jste v pasti!" Zář jeho světla postupně odumřela, uslyšeli, jak se ve tmě obrací a běží pryč.

„Posviť, můj pane!" vykřikl Arren.

Ged zvedl svou hůl vysoko nad hlavu. Bílé světlo, které z ní vytrysklo, rozbilo prastarou temnotu plnou skal a stínů, mezi nimiž úspěchaně klopýtala vysoká, shrbená postava slepce. Arren vyrazil za ním s mečem v ruce, Ged ho následoval.

Arren se svému Mistrovi příliš vzdálil. Světlo bylo velmi slabé, často stíněné skalisky a zákruty říčního koryta, ale zvuk Cobových kroků a pocit, že je někde před ním, mu stačil. Cesta nyní vedla vzhůru. Šplhali příkrou strží zatarasenou balvany. Suchou řekou, jež se zužovala a kroutila mezi strmými břehy. Arren Coba doháněl. Pod jejich nohama a rukama rachotily kameny, které museli přelézat. Koryto se náhle zúžilo a břehy Arrena sevřely. Vymrštil se, chytil Coba za paži a zadržel ho v jakési kamenné nádrži pět nebo šest stop široké, která by snad mohla být tůň, kdyby tudy tekla voda, ale na dně byla jen lávová drť. Nahoře se tyčil skalní útes, v němž zela černá díra. Byli u *pramene* Suché řeky.

Cob se ani nesnažil vytrhnout. Stál naprosto klidně, zatímco jeho obličej stále zřetelněji vystupoval z šera, neboť se blížil Ged. Pán stínů otočil svou bílou tvář k Arrenovi a řekl: „Zde je to místo." Na rtech se mu objevil záhadný úsměv. „Místo, které hledáš. Vidiš je? Tam můžeš být znovuzrozen. Stačí mne jen následovat a budeš žít věčně. Budeš nesmrtelný. A budeme kralovat spolu."

Arren pohlédl na vyschlé ústí pramene plné prachu. Tady se mrtvá duše, která se pokoušela vyplazit na svět, opět zrodila mrtvá. Arrenovi bylo to místo příšerně odporné, a přestože zápasil se silnou nevolností, řekl drsným hlasem: „Ať je to zavřeno!"

„Bude zavřeno," řekl Ged, který k nim právě dorazil. Světlo vycházející z jeho rukou a tváře zářilo v té nekonečné noci jako hvězda spadá z nebe. Černý otvor pramene Suché řeky se před ním doširoka roztáhl, neboť toto byl průchod mezi světy. Vytvořila se široká dutina, ale nedalo se říci, zda je hluboká, nebo mělká. Nebylo v ní nic, na čem by se mohl zachytit paprsek světla, naprosto nic, co by mohlo spatní lidské oko. Tyto dveře mezi světy byly bez obsahu. Neprocházelo jimi světlo ani tma, život ani smrt. Bylo to čiré nic. Byla to cesta, která nikam nevedla.

Ged zvedl ruce a promluvil. Arren stále držel Coba za paži. Slepec se volnou rukou opřel o skálu. Oba tam stáli nehybně, zasažení mocí kouzla.

Ged se snažil veškerým umem, celou svou životní zkušeností a vši silou svého vášnivého srdce tyto dveře zavřít, aby svět byl opět celý. Na příkaz jeho hlasu a rukou se skály stáhly dohromady a snažily se spojit, bolestně přitom naříkaly. Současně však světlo jeho prstů a tváře sláblo a skomíralo. Slábla také zář jeho tisové hole, až na ní zbyl jen opalizující svit. Avšak i v tomto slaboučkém světle Arren viděl, že se šterbina téměř zavřela.

Slepec, kterého mladík dosud držel, ucítil, že se skaliska pohybují a spojují. A vycítil také Gedovo umění a jeho obrovskou moc, jíž se skály poddávaly, a své zatracení. Náhle prudce vykřikl: „Ne!“ Vytrhl se z Arrenova sevření a vrhl se vpřed, a jakkoli byl slepý, srazil Geda a mocně ho stiskl. Přimáčkkl Geda k zemi a rukama mu sevřel hrdlo, aby ho uškrtil.

Arren zvedl meč ze Serriadhu a položil jeho čepel na Cobovu skloněnou šíji, z níž sklouzly zcuchané vlasy.

Živoucí duch má ve světě mrtvých svou váhu a stín jeho meče má své ostří. Čepel zajela do čarodějova krku až obratle zaskřípěly. Vystříkla černá krev a skropila meč, jenž nyní matně zářil vlastním světlem.

Avšak zabít mrtvého muže nelze. A Cob byl mrtvý, mnoho let mrtvý. Zranění se rázem uzavřelo a spolklou svou vlastní krev jako chamtivá ústa. Slepec se vztyčil v celé výšce a napřáhl dlouhé paže k Arrenovi. Obličej měl zkřivený zuřivostí a nenávistí, jako by právě nyní pochopil, kdo je jeho skutečný nepřítel a soupeř.

Vidět zmrtvýchvstání smrtelně zasaženého člověka, na vlastní oči spatřit, jak nedokáže zemřít, bylo něco příšerně hrůzného. Bylo to mnohem strašnější než jakákoli jiná smrt. V Arrenovi vzkypěla zuřivost a zběsilý hněv, rozmáchl se a znovu čaroděje zasáhl. Meč dopadl přímo na jeho hlavu a Cob padl s rozpolcenou lebkou, obličej zalitý krví. Arren nad ním stál, odhodlán znovu udeřit, jestliže se zranění začne zacelovat, znovu sekat, dokud toho bude zapotřebí, dokud tohoto muže nezabije...

Ged, který se snažil postavit na nohy, pronesl jedno slovo.

Zvuk jeho hlasu Arrena zastavil, jako by jeho ruku držící meč někdo zadržel. Slepec, který se už začal zvedat, padl a zůstal nehybně ležet. Ged vstal, trochu se potácel. Když se konečně napřímil, obrátil tvář k útesu.

„Spoj se v celek!“ zvolal jasným hlasem, mávl kouzelnou holí a ohnivými čarami namaloval na skálu runu Agnen, runu Konce, která uzavírá cesty a kterou se zdobí víka rakví. A mezi balvany už nebyla žádná mezera ani škvíra, žádné prázdno. Dveře se zavřely.

Suchá země se jim zachvěla pod nohama a pustým, neměnným nebem se převalilo mohutné zadunění hromu, které dlouho odumíralo v dálce.

„Povolal jsem tě jménem, které nebude vysloveno do konce věků.“

Slovem, které bylo vyřčeno při stvoření věcí, tě nyní propouštím. Buď volný!“ Ged se sklonil nad slepcem a něco mu zašeptal do ucha pod bílými zcuchanými vlasy.

Cob vstal. Pomalu se kolem sebe rozhlédl vidoucíma očima.

Podíval se na Arrena a pak na Geda. Neřekl ani slovo, ale hleděl na ně hlubokým, tmavým zrakem. V jeho obličejích se nezračil ani hněv, ani nenávist, ba ani lítost. Pomalu se otočil a kráčel dolů korytem Suché řeky, za chvíli zmizel z dohledu.

Na Gedově tisové holi a v jeho tváři však už nebylo žádné světlo. Stáli tam ve tmě. Když k němu Arren přistoupil, opřel se mág o jeho paži, aby mohl stát zpřímá. Zachvíval se, jak plakal, avšak jeho oči neronily slzy. Ale trvalo to jen krátce. „Je to hotovo,“ řekl. „Všechno je to pryč.“

„Ano, je konec, můj vzácný pane. Musíme jít.“

„Zajisté. Musíme jít domů.“ Ged byl naprosto vyčerpaný, kráčel jako omámený. Následoval Arrena řečištěm, pomalu a neobratně klopýtal mezi skalisky a balvany. Arren mu pomáhal. Když se břehy Suché řeky snížily a rozšířily, mladý muž se na okamžik otočil a pohlédl tam, odkud přišli, ale spatřil jen část beztvářého svahu, jenž mizel ve tmě.

Ged mlčel. Jakmile se zastavili, klesl na zem, znaveně se posadil na balvan a svěřil hlavu.

Arren věděl, že cesta, kterou do Suché říše vstoupili, je pro ně nyní uzavřena. Mohou jít pouze dál. Musí projít celou cestu. Dokonce ani příliš daleko není dost daleko, pomyslel si. Podíval se na černé vrcholky, hrozné, chladné a tiché pod nehybnými hvězdami. Pak k němu znovu promluvil ten škodolibý, výsměšný a nepoddajný hlas jeho vůle: „Zastavíš se v polovině, Lebannene?“

Přistoupil k Mistrovi a řekl velice jemně: „Musíme jít dál, můj pane.“

Ged neodpověděl, ale zvedl se.

„Myslím, že musíme jít do hor.“

„Ved' nás, chlapče,“ chraplavě zašeptal Ged. „Pomoz mi.“

A tak se vydali do hor, vzhůru do svahů pokrytých prachem. Arren ze všech sil pomáhal Gedovi. Na hřebenech i v roklích ležela bez rozdílu hluboká černá tma, takže musel cestu ohmatávat, což nebylo snadné, neboť současně musel podpírat Geda. Šlo se jim těžko. Když byly svahy ještě příkřejší a museli šplhat, bylo to ještě těžší. Kámen byl drsný a pátil do rukou jako rozžhavené železo. Přesto jim byla zima, a čím výš se trmáceli, tím větší chlad jim zalézal do kostí. V doteku této země byla sama muka. Uvnitř hor hořel oheň, proto skála pálila, ale vzduch byl studený - temný. Nikde ani hlásku. Nevál tam vítr. Pod rukama se jim lámaly rozpukané skály, balvany jim uhýbaly pod nohama. Nad nimi vystávaly další a další ostré černé štíty, které spadaly do nových a nových černočerných propastí. Po celé délce a šířce těch černých hor, neměnné trčících ke hvězdám, se kromě těchto dvou smrtelných duší nic nepohnulo.

Geda zmáhala únava, klopýtal, často mu ujela noha nebo se mu pod rukou udrolil kámen. Dýchal ztěžka a sykal bolestí. Arrenovi to drásalo srdce. Snažil se ochránit ho před pádem, ale cesta byla většinou příliš úzká, takže nemohli jít vedle sebe. Mladík musel lézt první a hledat a hmatat, kam mají šlápnout, čeho se zachytit. A nakonec, na vysokém svahu, který se zvedal ke hvězdám, Ged uklouzl, upadl a nevstával.

„Můj pane,“ řekl Arren a poklekl k němu. Pak vyslovil jeho jméno:

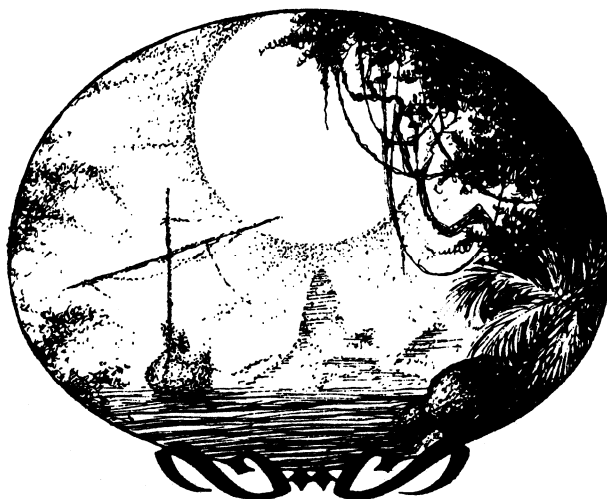
„Gede.“

Mistr se nepohnul, ani neodpověděl.

Arren ho zvedl do náruče a nesl ho dál do svahu. O kus dál narazil na malou plošinu, tam svůj drahocenný náklad položil, sám padl vedle něj, všecek vyčerpaný a celý bolavý, naprosto bez naděje. Byli na vrcholku průsmyku mezi dvěma černými štíty. Sem se chtěli dostat. Byli u konce. Dál už cesta nevedla. Na okraji plošiny útes končil, za ním se táhla nekonečná tma černého nebe posetá drobnými, nehybnými hvězdami.

Avšak vytrvalost dokáže překonat i zmařenou naději. Až toho byl schopen, doplazil se Arren na okraj a pohlédl dolů do temnoty. A pod sebou, o nepatrný kousek níž, spatřil pobřežní pláž. Modré vlny se lámaly, jantarově pěnily a narážely na písek barvy slonoviny. Nad mořem zlatě zářilo slunce.

Arren se otočil zpět do tmy. Vrátil se. Zvedl Geda a pomalu, z posledních sil se lopotil kupředu. Ale pak už nemohl dál. A pak všechno ustalo - žízeň i bolest, tma i sluneční svit. A hlas moře umkl.

13

Kámen bolesti

Když Arren procitl, moře, duny a pahorky Selidoru byly ukryty pod šedivou mlhou, z níž se vynořovalo a zase v ní zanikalo hluboké hřmění příboje. Protože byl čas přílivu, pruh pobřežní písčiny byl mnohem užší než poprvé a nejdelší výběžky vln olizovaly měkkou pěnou Gedovu ruku. Ležel s obličejem v písku, šaty a vlasy měl promáčené. Také Arrenovi se jeho oděv lepil k tělu jako ledová skořápka, jako by se přes něj přelilo moře. Nikde nebylo ani stopy po Cobově mrtvole, dost možná ji spolklly vlny. Mlhou však matně prosvítalo ohromné tělo Orma Embara, které připomínalo spíš zříceninu vysoké věže než draka...

Arren s námahou vstal. Třásl se chladem. Byla mu zima, byl celý ztuhlý, neboť se zřejmě hodně dlouho nehýbal, a slabostí se mu točila hlava. Vrávoral jako opilec, ale ze všech sil se snažil své údy ovládnout. Jakmile se mu to podařilo, dopotácel se ke Gedovi a vytáhl ho z dosahu vln, ale to bylo všechno, co mohl a dokázal udělat. Gedovo tělo mu připadalo velmi těžké a velmi chladné. Přenesl ho sice celou tu dlouhou cestu přes hranice smrti zpět do života, ale možná mamě. Přiložil ucho ke Gedovu hrudníku, ale pro chvění svých vlastních údů a cvakání zubů neslyšel tlukot jeho srdce. Opět vstal a snažil se dupat a poskakovat, aby si rozproudil krev, a nakonec se šouravě jako roztřesený stařec vydal hledat věci, které strašlivě dávno, ještě než sešli ke kostěné chatrči a spatřili Erreth-Akba, zanechali vedle potůčku plynoucího mezi pahorky. Hledal ten potok především proto, že se jeho mysl nedokázala na nic jiného soustředit, než na vodu, na čerstvou pramenitou vodu.

Našel jeho rozvětvlující se koryto, které se na písčíně klikatilo jako stříbrný strom, mnohem dříve, než očekával, a padl na zem a pil, obličej i ruce ve vodě, a nasával tu životodárnou tekutinu nejen do úst, ale přímo do duše.

Pak byl konečně plný a posadil se. A jak se zvedal, zahlédl na druhé straně potoka ohromného draka. Hlavu měl zčernalou jako železo, nozdry ožehlé aklenbu čela a spodní čelist jakoby zrezavělou. Jeho hlava na dlouhém krku se nakláněla téměř až nad něj, oči na něho upřeně hleděly. Drakovy pařáty zapadly hluboko dojemného a vlhkého písku na okraji potoka. Složená křídla vypadala jako lodní plachty, tmavé tělo se však rozplývalo v mlze.

Drak se nehýbal. Mohl tu stát celé hodiny, roky nebo dokonce staletí. Byl jako vykovaný ze železa a vytesaný ze skály. Ale jeho oči, ty oči, do kterých se Arren dřív neodvážil podívat, jemně opalizovaly jako olej na vodě či jako žlutý kouř za sklem. Ty neprůhledné, hluboké a zlatavě žluté oči se dívaly na Arrena.

Nemohl nic dělat, a tak se alespoň postavil na nohy. Kdyby měl drak v úmyslu zabít, byl by to už udělal. A jestliže Arrena nezabil, mohl by pomoci Gedovi, pokud mu vůbec někdo mohl pomoci. Mladík vstal a vykročil proti proudu potoka. Drak neudělal nic, nehybně se tam krčil a zíral. Arren našel odhozené věci, naplnil oba kožené měchy pitnou vodou a vrátil se písčinou ke Gedovi. Sotva udělal pár kroků od potoka, drak se ztratil v husté mlze.

Arren svažil Gedovy rty, ale nedokázal ho přivést k životu. Mistr ležel netečně a chladně, těžkou hlavu v mladíkových dlaních. Snědý obličej mu zešedl, kdysi tak pyšný nos ostře trčel vzhůru a staré jizvy ošklivě vystupovaly z jeho nezdravě zbarvené pokožky. Také mágovo tělo vypadalo hubeně, seschle a nadobro zničeně. Arren tam seděl na vlhkém písku, Mistrovu hlavu držel na kolenou, a mihaje ukryla ve svém měkkém doupěti. Někde nedaleko ležel mrtvý drak Orm Embar. A u potoka čekal živý drak. A někde na druhé straně Selidoru byl jiný písčitý břeh, na němž zanechali *Bystroočku*. A od toho břehu na východ nebylo nic než moře, samé moře. Snad tři sta mil prázdné vodní hladiny je dělilo od nejbližší země Západních dálav, nejméně tisíc od Vnitřního moře. Byla to dlouhá cesta. A oni byli bez jídla, bez zásob. Na Eniadu se o všem vzdáleném říkalo, že je to *daleko jako na Selidor*. A mýty a staré příběhy, které se vyprávěly dětem, začínaly slovy: *Před dávnými časy a tak daleko jako na Selidoru, žil byl jeden princ...* Arren byl sice princ, jenže v prastarých pohádkách znamenala

ta slova počátek. Skutečnost, která ho obklopovala, však naznačovala, že je konec.

Necítil sklíčenost. I když byl velmi unavený a rmoutil se nad nehybností svého druha, necítil žádnou hořkost nebo lítost. Jen nevěděl, jak mu pomoci.

Když se mu vrátila síla, pomyslel si, že se pokusí nachytat nějaké ryby, neboť sotva uhasil žízeň, začal jeho útroby hladat hlad. Mezi předměty, které našel, byl rybářský vlasec, avšak krom bochánku tvrdého chleba žádné jídlo. Rozhodl se, že chléb uschová pro Geda. Když skývu rozmočí ve vodě, mohl by se pokusit Mistra nakrmit. To bylo všechno, co zbývalo udělat.

Když tam tak seděl v náruči mlhy, schoulený nad Gedom, prošacoval si kapsy, jestli nenajde něco užitečného, co by se jim mohlo hodit. V kapse nahmatl nějaký malý předmět. Vytáhl ho a zmateně se na něj zadíval. Byl to tvrdý, porézní a velmi černý kámen. Málem ho odhodil. Potom ohmatl jeho hrany, drsné a ožehlé, potěžkal ho a poznal, odkud ten kámen je. Byl to úlomek skály z hor Bolesti. Zřejmě se mu zachytil v kapse, když šplhal průsmykem... Sevřel tu němou, neměnnou a nehybnou věc v prstech. Kámen bolesti. Sevřel dlaň v pěst a stiskl. A pak se usmál, střízlivým úsměvem plným poznání, protože poprvé v životě, sám a nikým nechválen, téměř až na konci světa, zakusil pocit vítězství.

Mlha řídla a trhala se. V dálce nad širým mořem problesklo slunce. Bezbarvé a nabobtnalé duny vystupovaly z úkrytu. Sluneční paprsky zavádily o mrtvé tělo Orma Embara, mocné a důstojné i ve smrti.

Černý drak na druhé straně potoka se stále nehýbal.

Po poledni se konečně vyjasnilo, slunce začalo hřát a rozpustilo poslední chomáče mlhy. Arren odhodil mokré šaty a chodil nahý, jen s mečem zavěšeným po boku. Na písku sušil Mistrovo i své oděnění. Avšak přestože Geda zalévala hojivá záplava tepla a světla, nepohnul se.

Náhle se ozval zvuk kovu drhnoucího o kov, řinčivý skřípot zkřížených mečů. Černý drak se zvedl a stanul na svých mohutných, křivých nohách. Pohnul se a dvěma kroky překročil potok, jeho dlouhý ocas šustil v písku. Arren uviděl záhyby svažité kůže na ramenních kloubech, jako železo zbarvený krunýř poznamenaný na bocích hlubokými jizvami a dlouhé, zažloutlé a stářím otupené zuby. Drak se plně soustředil na chůzi. Arren v těch pomalých, obtížných pohybech a v hrozivém chladu, který vanul z toho obrovského těla, rozpoznal příznaky vysokého věku a vycítil přítomnost prastarých dob, které si nikdo jiný živý nemohl pamatovat. Když se drak zastavil pár stop od ležícího Geda, Arren se postavil mezi ně a řekl v hardštině, protože neuměl starou řeč:

„Pane, vy jste Kalessin?“

Drak zprvu neřekl ani slovo, ale zdálo se, že se usmívá. Potom ohnul krk, sklonil hlavu, podíval se na Geda a vyslovil jeho jméno. Měl mohutný, i když křehký hlas, a byl cítit jako kovářská výheň.

Promluvil ještě dvakrát. Po třetím oslovení otevřel Ged oči. Pak se pokusil posadit, ale nemohl. Arren k němu poklekl a podepřel ho. Potom Ged pravil: „Kalessine. *Senvanissai'n ar Roke!*“ Ale to bylo všechno, co dokázal, už neměl žádnou sílu, opřel hlavu Arrenovi o rameno a zavřel víčka.

Drak neodpověděl. Přikřčil se a nehýbal se. Nad mořem se opět zvedla mlha a zahalila slunce.

Arren Geda oblékl a zahalil do pláště. Vlny, které se při odlivu stáhly, znovu začaly dorážet na břeh. Mladík, který ucítil, že se mu do svalů vrací energie, si pomyslel, že je nejvyšší čas odnést Mistra někam na sušší zem mezi duny. Když se však sehnul, aby Geda zvedl, drak napřáhl mohutnou tlapu se čtveřicí pařátů dlouhých jako kosiště a téměř se ho těmi tvrdými hroty dotkl.

„*Sobroist*,“ zahučel drak jako lednový vítr prohánějící se zamrzlým rákosím.

Arren se drakovi postavil: „Nech mého pána na pokoji! Všechny nás zachránil a přitom ztratil veškerou svou moc, možná i život. Nech ho být!“ Už zažil příliš mnoho hrůzy a tolik strachu, až mu z toho bylo špatně, a neměl již trpělivost snášet víc. Zlobil se na draka, že je tak mohutný a že v sobě má tolika zbytečné síly, a připadalo mu to nespravedlivé. Viděl smrt a ochutnal smrt, žádná výhrůžka už ho nemohla vyděsit.

Starý drak Kalessin na něho pohlédl štěrbinou jednoho zlatavého oka. V jeho hlubinách se zračila dlouhá řada staletí, na jejichž počátku, někde strašlivě hluboko, ležel úsvit světa. I když se do toho oka Arren díval jen nepatrnou chvíli, pochopil, že na něho pohlédlo vlídně a pobaveně.

„*Arw sobroist*,“ řekl drak, rezavé nozdry se mu roztáhly a oheň žhnoucí v jejich hlubinách rudě zazářil.

Arren držel Geda na rukou, protože ho Kalessinova tlapa zastavila právě ve chvíli, když Mistra zvedal, a teď ucítil, jak Ged pohnul hlavou, a slyšel jeho hlas: „To znamená... nasedni.“

Arren ustrnul. Vždyť by to bylo čiré bláznovství! Ale před ním jako schod trčela natažená obrovská noha vyzbrojená drápy, nad ní byl záhyb kolenního kloubu a ještě výš vyčnívalo rameno a lopatka křídla - byly to čtyři schody, které mu drak nabízel, hotové schodiště! A před křídly a prvním velkým ostnem hřbetního brnění bylo v krčním důlku místo, kde mohl pohodlně sedět člověk, možná i dva lidé. Pokud se ovšem nejprve zbláznili a už jim bylo všechno jedno...

„Nasedej!“ řekl Kalessin v jazyce Stvoření.

A tak Arren vstal a pomohl na nohy i svému druhovi. Ged už se držel zpřímá a s Arrenovou pomocí vyšplhal po těch podivných schodech, usadili se do dutiny v dračím hrdle, jejíž povrch byl na omak tvrdý a drsný jako železo, Ged dopředu a Arren dozadu, aby ho mohl podepřít. A oba ucítili, jak se do nich z dračí kůže vleává blahodárné teplo, neboť pod tím železným krunýřem plál ohnivý život.

Arren zahlédl mágovu tisovou hůl, kterou zapomněli na břehu, už napolo zasypanou pískem. Natahovalo se po ní moře. Chtěl se pro ni vrátit, ale Ged ho zastavil. „Nech ji tam. U pramene Suché řeky jsem vypotřeboval všechno své čarodějnictví, Lebannene, všechnu svou sílu. Už nejsem mág.“

Kalessin natočil hlavu a podíval se na ně jedním prastarým, nicméně rozveseleným okem. Nedalo se odhadnout, zda drak byl ženského, nebo mužského pohlaví, stejně jako se nedalo poznat, co si ve skutečnosti myslí, ale že se směje, to vidět bylo. Pak se drak pomalu zvedl a roztáhl křídla. Neměl je zlatá jako Orm Embar, ale rudá, tmavě rudá jako rez nebo krev či karmínové hedvábí z Lorbaner. Opatrně mávl křídly, aby své malé jezdce nevyhodil ze sedla, neméně opatrně jako kočka se odrazil do vzduchu a vzlétl až nad mlhu, která halila Selidor. Dračí křídla prudce rozrážela večerní vzduch. Kalessin se otočil k východu, zamířil nad širé moře a letěl.

Ve dnech vrcholícího léta zahlédli lidé nad ostrovy Ully a Usidero severně od Ontuega nízko letícího draka. I když se draků na Západních dálavách, kde jsou až příliš dobře známí, vesničané obávají, tentokrát vyšli ze svých domů a říkali si: „Všichni draci nejsou mrtví, jak jsme si mysleli. Možná nejsou mrtví ani všichni čarodějové. Viděli jste ten nádherný let? Určitě to byl Nejstarší.”

Nikdo neviděl, zda se Kalessin dotkl země. Na těch vzdálených ostrovech jsou dosud divoké pralesy a hluboká údolí, do nichž vkročilo jen málo lidí. Na takových místech se může stát, že drakovo přistání nemusí nikdo zahlédnout.

Ale na Devadesáti ostrovech vypuklo zděšení a křik. Lidé veslovali mezi ostrůvky a volali: „Schovejte se! Schovejte se! Drak z Pendoru porušil slovo! Arcimág zahynul a drak nás přišel sežrat!”

Avšak velký, černý, kovově zbarvený had letěl dál a dál nad ostrůvky a jejich městečky a statky, aniž přistál, aniž se byť jen koutkem oka podíval dolů, aniž se uráčil vychrlit trochu ohně, kterým by je sežehl. Tak minul Geath a Serd, přeletěl úžinu Vnitřního moře a dostal se na dohled Roke.

Žádný člověk se nepamatoval a nevyprávělo se o tom ani v žádné legendě, že by se nějaký drak odvážil až k viditelným i neviditelným zdem tak dobře chráněného ostrova. Tento drak však nezaváhal a letěl na těžkých křídlech přes západní pobřeží Roke až k zeleným kopcům, které se zvedají nad městem Thwil. Tam se konečně obrátil k zemi, měkce dosedl, složil rudá křídla a přikrčil se na vrcholku rokeské Kupy.

Z Velkého domu vyběhli chlapci. Nic je nemohlo zastavit. Ale přestože byli plní mladistvé sny, byli nakonec pomalejší než jejich Mistři a dorazili na Kupu až jako druží. Když tam přišli, uviděli Mistra Skladebníka jenž opustil svůj Háj a jehož vlasy jasně zářily ve slunci, a Mistra Proměnáře, který se přede dvěma dny vrátil v podobě mořského orla, unavený a se zchromlými křídly, neboť byl v této podobě dlouho uvězněn vlastními zaříkávadly a nedařilo se mu vrátit se do svého těla, dokud se oné noci, kdy se vyrovnala Rovnováha, všechno zlomené nezacelilo a vše porušené nenapravilo. Přišel tam také Mistr Povolávač, na kost vyhublý, který teprve den před tím vstal z postele, a vedle něj stál Mistr Dvevník, který se už dlouho nemohl dočkat. A byli tam i další Mistři z Ostrova moudrých.

Ti všichni viděli, jak jezdci sestupují a pomáhají si, viděli, jak se užasle a spokojeně rozhlíží. Když se spouštěli z drakova hřbetu, drak ztuhl jako kámen, dokud nestanuli na zemi. Pak na něj Arcimág promluvil, drak pootočil hlavu a krátce mu odpověděl. A ti, kteří to sledovali, zahlédli pohled jeho žlutého oka, chladný a plný radosti. Ti, kteří rozuměli, slyšeli, jak drak říká: „Přinesl jsem mladého krále do jeho království a starého muže domů.”

„Ještě o kus dál, Kalessine,” odpověděl Ged. „Nedostal jsem se tam, kam musím, kam chci jít.” Pohlédl na střechy a věže Velkého domu třpytící se ve sluneční záři a zdálo se, že se usmívá. Potom se otočil k vysokému a štíhlému Arrenovi, který stál v otrhaných šatech a na ještě nepříliš pevných nohou vedle něj, unavený z dlouhé cesty a užaslý nad vším, co se stalo. A před zraky všech padl Ged na kolena a sklonil před Arrenem svou šedou hlavu.

Potom vstal, políbil mladého muže na tvář a řekl: „Až se dostaneš na svůj trůn na Havnoru, vládni dlouho a dobře, můj příteli a pane.”

Podíval se na Mistry a na mladé čaroděje, na děti a lidi z města, kteří se shromáždili na svazích Kupy. Měl klidný obličej a v očích něco, co se podobalo smíchu v očích Kalessina. Obrátil se k nim zády, opět vylezl na draka a usadil se mezi špičky jeho ramenních kloubů. Červená křídla zarachotila jako desítky velkých bubnů a Kalessin Nejstarší se odrazil do vzduchu. Z dračí tlamy vyšlehl oheň a kouř a tlukot jeho křídel zněl jako hrom bouřkového větru. Jednou zakroužil nad kopcem a odletěl na severovýchod, do té části Zeměmoří, kde čekaly hory Gontu.

Dvevník se usmál a řekl: „Má po práci. Jede domů.”

A dívali se za drakem, který letěl oblohou mezi sluncem a mořem, dokud se jim neztratil z očí.

Skutky Gedovy vyprávějí, kterak se ten, jenž býval Arcimágem, dostavil na korunovací Krále všech ostrovů ve Věži meče na ostrově Havnoru, srdci světa. V písni se vypráví, že když bylo po slavnosti korunování a začala zábava, opustil onen muž společnost a vydal se sám do havnorského přístavu, kde na vodě ležela loď, omšelá, potlučená boulemi a opotřebovaná časem. Byla prázdná, neměla ani plachtu. A Ged oslovil tu loď jménem *Bystroočka*, a ona k němu připlula. Nastoupil do ní a obrátil se zády k zemi, a loď se pohnula bez plachty a větru. Odplula cestou mezi ostrovy, cestou na západ přes širé moře. A nikdo o něm víc neslyšel.

Ale na ostrově Gontu vyprávějí tento příběh jinak. Říkají, že to byl mladý Král Lebannen, kdo se vydal Geda hledat, aby ho přivedl na korunovací. Ale na Gontu ani v Re Albi ho nenašel. Nikdo mu nemohl říci, kde lze Geda zastihnout, vědělo se pouze, že odešel pěšky do lesů v horách. Říkalo se, že tam často chodívá a celé měsíce se nevrací, a nikdo neznal stezky jeho samoty. Někteří se nabízeli, že po něm budou pátrat, ale Král jim to zakázal: „Vládne většímu království než já,” pravil. A pak opustil hory, vsedl do lodi a vrátil se na Havnor, kde byl korunován.

Ursula K. Le Guinová

Americká spisovatelka Ursula K. Le Guinová (narozená 21. října 1929) vydala za třicet let své tvůrčí kariéry přes 50 knih. Poprvé vstoupila do vesmíru povídkou *Angyarské věno* (*The Dowry of the Angyar*, 1964), později publikovanou jako prolog románu *Rocannonův svět* (*Rocannon 's World*, 1966), jíž započala svůj slavný „hainský cyklus“, do něhož dále patří romány *Planeta Exilu* (*Planet of Exil*, 1966), *Město přeludu* (*City of Illusions*, 1967), *Levá ruka tmy* (*The Left Hand of Darkness*, 1969; Nebula 1969, Hugo 1970), vynikající román *Vyvlastněný* (*The Dispossessed*, 1974; Nebula 1974, Hugo a Jupiter 1975) a novely *Three Hainish Novels* (1978) - v roce 1985 již 5 *Complete Novels* -, především *Do rozlohy větší než říše a pomalejší* (*Vaster Than Empires and More Slow*, 1971) a *Svět je les a les je svět* (*The Word for World is Forest*, 1972; Hugo 1973).

Pro své romanticky laděné příběhy vytvořila Ursula Le Guinová také svět draků a čarodějů: *Zeměmořskou trilogii* (*The Earthsea Trilogy*, 1977). Tuto fantasy tematiku navodily již dvě rané povídky *Slovo, které rozvazuje* (*The Word of Unbinding*, 1964) a *Vláda jmen* (*The Rule of Names*, 1964) - obě obsažené ve sbírce *Vítr do dvanácti stran* (*The Wind's Twelve Quarters*, 1975). Prvním románem volně propojené Zeměmořské série byl *Čaroděj Zeměmoří* (*A Wizard of Earthsea*, 1968; česky AF 167, 1993), následovala novela *Hrobky Atuanu* (*The Tombs of Atuan*, 1971; česky AF 167, 1994) a román *Nejvzdálenější pobřeží* (*The Farthest Shore*, 1972; česky AF 167, 1995), vesměs oceněné významnými cenami za literaturu pro mládež. Protože však její věrní čtenáři postupně zestárlí, vrátila se autorka k témuž námětu ještě románem *Tehanu: Poslední kniha o Zeměmoří* (*Tehanu: The Last Book of Earthsea*, 1990; Nebula 1992).

Ani rok 1995 neznamenal pro Ursulu Le Guinovou ústup ze scény:

novela *Den odpuštění* (*Forgiveness Day*) ze sbírky *Čtyři cesty odpuštění* (*Four Ways to Forgiveness*), která obsahuje i část planetárního cyklu *Poznámky z Werelu a Yeowe* (*Notes on Werel and Yeowe*), se v nominacích na prestižní literární cenu Hugo umístila na 3. místě;

v kategorii povídek se na 4. místě ocitla autorčina *Samota* (*Solitude*) a na 6. příčce *Segriho věc* (*The Matter of Segri*). Tajuplné příběhy „první dámy SF“ dosud nekončí.